К.В. 5/2007

У ИМЕ НАРОДА

ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ - Веће за ратне злочине, у већу састављеном од судија Винке Бераха Никићевић - председника већа, Снежане Николић Гаротић и Веска Крстајића - чланова већа, са записничарем Сњежаном Ивановић, у кривичном предмету против **оптуженог ЈУРИШИЋ ИЛИЈЕ**, чији су браниоци адвокат Стеван Протић и Ђорђе Дозет, **због кривичног дела употреба недозвољених средстава борбе из чл.148 ст.2 у вези ст.1 КЗ СРЈ** по оптужници Тужиоца за ратне злочине, КТРЗ бр. 5/2004 од 09.11.2007.године, која је прецизирана поднеском дана 18.09.2009.године, након одржаног главног и јавног претреса дана 22.09.2009. године донео је, а дана 28.09.2009. године у присуству заменика тужиоца за ратне злочине Милана Петровића, оптуженог, бранилаца оптуженог, адвоката Стевана Протића и Ђорђа Дозета, јавно објавио

П Р Е С У Д У

Опт. ИЛИЈА ЈУРИШИЋ [redacted]

КРИВ ЈЕ

Што је:

За време оружаних сукоба на територији Босне и Херцеговине, (БиХ), бивша Република Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ), који сукоби су се водили између наоружаних формација на страни муслиманског, хрватског и српског народа у

периоду од почетка 1992. године до 1995. године, и између наоружаних формација муслиманског и хрватског народа са једне стране, са оружаним формацијама Југословенске народне армије (ЈНА), бивше оружане снаге СФРЈ у периоду прве половине 1992. године.

Дана 15.05.1992.године у Тузли као припадник муслиманске и хрватске стране у сукобу – у својству дежурног у Оперативном штабу Службе јавне безбједности у Тузли и овлашћењем издавања наредби свим наоружаним формацијама ове стране у сукобу на подручју Тузле кршио Међународно права из члана 19 Женевске конвенције за побољшање положаја рањеника и болесника у оружаним снагама у рату, од 12.08.1949.године, (I Женевска конвенција која је ратификована од стране ФНРЈ, «Службени лист ФНРЈ» број 24/50) и правила из члана 21 и 37 ст.1 Допунског протокола уз Женевске конвенције, од 12.08.1949.године, о заштити жртава међународних оружаних сукоба, (Протокол I),

на тај начин што је супротно раније постигнутом споразуму између БиХ и Савезне Републике Југославије (СРЈ), државе бивших република СФРЈ, о мирном повлачењу ЈНА са територије БиХ на територију СРЈ, у вези ког споразума је Предсједништво БиХ донело Одлуку број 02-11-327/92 од 27.априла 1992.године, о мирном повлачењу јединица ЈНА са територије БиХ, и с тим у вези супротно претходно постигнутом споразуму, између представника цивилне и војне власти Тузле, са командантом касарне ЈНА «Хусинска буна» у Тузли, пуковником Дубајић Милетом, о мирном извлачењу 92.моторизоване бригаде ЈНА из ове касарне правцем: касарна «Хусинска буна»-Скојевска улица-Брчанска Малта-Симин Хан-Бијељина-СРЈ, који споразум и одлука су команди ЈНА уливали поверење да током измештања неће бити нападнути, за које Одлуке и Споразуме је знао;

а, поступајући смишљено, по унапред, од стране Кризног штаба Предсједништва СО-е Тузла, планираном и организованом перфидном плану за напад на колону ЈНА у намери да се изигра створено поверење, напред наведеног дана око 19 часова у времену док је обављао командну дужност – дежурног у Оперативном штабу СЈБ Тузла, након пријема наредбе за напад од претпостављеног старешине – команданта Оперативног штаба и начелника СЈБ Тузла, Бајрић Меха звани «Меша», путем радио везе, из Оперативног штаба, пренео наредбу за напад свим потчињеним наоружаним јединицама муслиманско-хрватских снага, а које су биле распоређене и у борбеној готовости спремне за напад на положајима у оближњим зградама и

уређеним заклонима на правцу кретања маршевске колоне ЈНА, и то у тренутку када је одвојени други део колоне мирно пролазио кроз Скојевску улицу и раскрсницу на Брчанској Малти, па је тако употребио недозвољен начин борбе који је забрањен по међународном праву, на основу које наредбе су пуцали на возаче војних возила, тако их заустављали и блокирали даљи пролаз колоне ЈНА одобреним правцем измештања, потом пуцали на војнике превожене у возилима, који нису били спремни за борбу, нити у могућности пружања отпора, а у колони су том приликом напали и уништили видно и прописно обележена санитетска војна возила, и убили и ранили један број припадника ЈНА који су се превозили у тим возилима,

којом приликом је лишено живота најмање 50 припадника ЈНА и то:

1.Благојевић ([redacted] Радислав из [redacted] рођ.0[redacted] године; 2.Благојевић ([redacted] Војо из [redacted]. године; 3.Божић [redacted] Гордан [redacted]. године; 4.Васић [redacted] Јово из [redacted] 5.Вујановић [redacted] Цвијетин из [redacted]. године; 6.Вукојевић [redacted] Сава [redacted] 7.Гогановић ([redacted] Васкрсије [redacted] године; 8.Давидовић [redacted] Божо [redacted]; 9.Деспотовић [redacted] Славко [redacted]; 10.Ђурановић ([redacted] Роберт [redacted]- [redacted] 11.Ђурић [redacted] Зоран из [redacted]. [redacted] 12.Ђурић [redacted] Миленко [redacted]. [redacted] 13.Ђурић [redacted] Марко [redacted]. [redacted]; 14.Зец [redacted] Драженко [redacted]. године; 15.Илић [redacted] Владо [redacted]; 16.Илић [redacted] Бошко [redacted]. године; 17.Јањић [redacted] Драго [redacted]. године; 18.Јовановић ([redacted] Душко [redacted]. године; 19.Јовичић [redacted] Мирослав [redacted]; 20.Јокић ([redacted] Горан [redacted] 21.Јосиповић ([redacted] Младен из [redacted]; 22.Јурковић ([redacted] Зоран [redacted]; 23.Кулишић [redacted] Милан [redacted]; 24.Лазић ([redacted] Ранко [redacted] 25.Латковић [redacted] Слободан [redacted]; 26.Лопатко [redacted] Мирослав из [redacted]; 27.Лукић [redacted] Илија из [redacted]; 28.Љубојевић [redacted]

Ђорђије [redacted]; 29.Марковић ([redacted] Стојко [redacted] 30.Мекић [redacted] Драган [redacted]; 31.Мићановић [redacted] Владимир [redacted]. године; 32.Михајловић [redacted] Зоран [redacted]. године; 33.Михајловић [redacted] Милан [redacted] 34.Мркоњић ([redacted] Ранко звани «Стојан» [redacted]; 35.Недић [redacted] Милан [redacted]. године; 36.Недић ([redacted] Радо [redacted]. године; 37.Остојић ([redacted] Милорад [redacted]. године; 38.Перић ([redacted] Остоја [redacted]. године; 39.Петровић ([redacted] Боро [redacted]. године; 40.Поповић ([redacted] Ненад [redacted]. године; 41.Савић ([redacted] Миленко [redacted]. године; 42.Сорајић ([redacted] Божидар [redacted]. године; 43.Тадић ([redacted] Боро [redacted]. године; 44.Тодоровић ([redacted] Драган [redacted]. године; 45.Тодоровић ([redacted] Радомир [redacted]. године; 46.Тубић [redacted] Јеленко [redacted] 47.Цвјетковић [redacted] Данило [redacted]; 48.Ђолић [redacted] Јован [redacted]; 49.Гајић ([redacted] Ненад и 50. Гогановић ([redacted] Крсто,

а најмање 44 припадника ЈНА ранили и то:

Бабуновић ([redacted] Цвијан [redacted], Баги Иштван, Вуковић ([redacted] Зоран [redacted] Вуковић Раде, Вукмирица [redacted] Миодраг [redacted], Гавриловић Перо, Драгић [redacted] Ненад из [redacted], Ђурић [redacted] Боро [redacted], Живковић Радован, Илић ([redacted] Горан из Врањева, Илић ([redacted] Радојица [redacted], Јовановић Миломир, Јовић [redacted] Бранко из Бијељине, Којић Марко, Крстић [redacted] Радован [redacted], Кулишић [redacted] Бранислав [redacted], Кулишић ([redacted] Татомир [redacted], Лазић ([redacted] Младенко [redacted], Лукић ([redacted] Мирко [redacted], Љубојевић ([redacted] Благоје [redacted] Марковић [redacted] Зоран [redacted], Мандић [redacted] Томислав [redacted], Михајловић [redacted] Војислав [redacted], Михајловић ([redacted] Данко [redacted], Мркоњић ([redacted] Ратко [redacted], Нешковић Бранислав-Бранко, Новаковић ([redacted] Славко [redacted], Пантић ([redacted] Стојан [redacted], Пајкић ([redacted] Раде [redacted], Пајић ([redacted] Љубо [redacted], Радић [redacted] Слободан [redacted] Синановић Миленко, Сарафијановић [redacted] Милутин [redacted], Стевановић ([redacted] Радан [redacted], Симић ([redacted] Бранко [redacted], Тодић ([redacted] Раде [redacted], Тодоровић [redacted] Зоран [redacted],

Тодоровић ([redacted] Озренко [redacted], Тешић [redacted] Љубо из [redacted], Трипковић Рајко, Трипуновић ([redacted] Видак из [redacted] Ђосић [redacted] Миладин из [redacted] Ракић Јела и Модраковић ([redacted] Радован из [redacted] који је из болнице у Тузли пребачен у Окружни затвор у Тузли где је страдао [redacted] године,

и уништили санитетска војна возила и већи број војних возила,

-чиме је учинио кривично дело употреба недозвољених средстава борбе из члана 148 став 2 у вези става 1 КЗ СРЈ.

Па га суд применом наведеног законског прописа и чланова 5, 33, 38, 41 и 50 КЗ СРЈ

О С У Ђ У Ј Е

На казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору и то почев од 11.05.2007. године када је лишен слободе, па до правноснажности ове пресуде.

О трошковима кривичног поступка суд ће одлучити накнадно посебним решењем сходно члану 196 став 1 у вези члана 193 ЗКП-а.

На основу члана 206 став 2 ЗКП-а, породице оштећених се за остваривање имовинско-правног захтева упућују на парницу.

О б р а з л о ж е њ е

Оптужницом Тужиоца за ратне злочине КТРЗ 5/04 од 09.11.2007. године, која је измењена и прецизирана поднеском од 18.09.2009. године, стављено је на терет оптуженом Илији Јуришићу извршење кривичног дела употреба недозвољених средстава борбе из чл.148 ст.2 у вези ст.1 КЗ СФРЈ.

Захтевом за спровођење истраге Војног тужиоца у Београду ВТК бр.284/95 од 20.02.2002. године, осим опт.Илије Јуришића били су обухваћени и Бешлагић Селим, Делибеговић Енвер, Бајрић Мехмед, Бркић Мухамед и Николић Будимир због основане сумње да су учинили кривично дело употреба недозвољених средстава борбе из члана 148 став 2 у вези става 1 КЗ СФРЈ.

ВРЗ 0582

Решењем Војног суда у Београду Кв.бр.48/04 од 23.04.2004. године, Војни суд у Београду оглашава се стварно и месно ненадлежним за даље поступање у кривичном предмету против окривљених Бешлагић Селима, Делибеговић Енвера, Бајрић Мехмеда, Бркић Мухамеда, Николић Будимира и Илије Јуришића. По правноснажности решења списи предмета Ки.В.208/02 достављају се Окружном суду у Београду као стварно и месно надлежном.

Захтевом за спровођење истраге Војног тужиоца чије заступање је преузело Тужилаштво за ратне злочине у Бегораду КТРЗ 5/04 од 23.06.2004. године, Окружни суд у Београду, Веће за ратне злочине, и то истражни судија донео је решење Ки.В.3/04 од 27.10.2006. године о спровођењу истраге против Бешлагић Селима, Делибеговић Енвера, Бајрић Мехмеда, Бркић Мухамеда, Николић Будимира и Илије Јуришића због основане сумње да су извршили кривично дело употреба недозвољених средстава борбе из члана 148 став 2 у вези става 1 КЗ СРЈ и према истима одређен је притвор и донета наредба за издавање потернице. Опт.Илија Јуришић лишен је слободе дана 11.05.2007. године, а како је то утврђено из извештаја МУП, УКП Одељење за потраге бр.02/7-233-990/07.

Решењем о раздвајању поступка Ки.В.6/07 од 31.10.2007. године, у односу на окр.Бешлагић Селима, Делибеговић Енвера, Бајрић Мехмеда, Бркић Мухамеда и Николић Будимира раздвојен је поступак од поступка према окр.Илији Јуришићу.

У својој завршној речи на главном претресу дана 21.09.2009. године, након анализе изведених доказа, ***заменик тужиоца за ратне злочине*** навео је, не улазећи у мотиве и разлоге оружаног сукоба у Босни и Херцеговини, са сигурношћу може закључити из више докумената и сведочења на овом главном претресу да је почетком 1992. године на територији Босне и Херцеговине био већи број оружаних сукоба који су се нарочито интензивирали после проглашења њене независности за коју није био српски народ у Босни и Херцеговини. У намери спречавања оружаних сукоба између наоружаних формација Бошњачког и хрватског народа са једне стране и ЈНА са друге стране, између две републике, Босне и Херцеговине и Савезне Републике Југославије током априла 1992. године склапа се споразум о мирном повлачењу ЈНА са територија Босне и Херцеговине на територију СРЈ у вези ког споразума Предсједништво Босне и Херцеговине доноси Одлуку 27.априла 1992 године такође о мирном повлачењу јединица ЈНА са територије Босне и Херцеговине.

Општина Тузла такође је била захваћена оружаним сукобима који су се водили између наоружаних формација бошњачког, српског и хрватског народа као и оружаног сукоба између наоружаних формација бошњачког и хрватског народа, са једне стране, и припадника ЈНА као оружане снаге бивше СФРЈ, са друге стране. Постојање оружаног сукоба између наоружаних формација бошњачког и хрватског народа са једне стране и припадника ЈНА са друге стране произилази из чињенице да су ове наоружане формације пре 15. маја 1992. године на подручју ширег реона Тузле нпр.у Калесији убиле једног заставника ЈНА и заробили више припадника ЈНА који су се налазили на одслужењу војног рока у касарни «Хусинска буна».

Вођени су преговори између председника председништва и председника Кризног штаба председништва Скупштине општине Тузла Бешлагић Селима, команданта штаба Територијалне одбране Тузле Делибеговић Енвера и начелника Станице јавне безбедности Тузла Бајрић Мехе са једне стране, те потпуковника Дубајића са сарадницима, са друге стране. Постигнутим споразумом утврђен је дан измештања 92. моторизоване бригаде из касарне «Хусинска буна» на дан 15. мај 1992. године као и правац измештања касарна «Хусинска буна»-Скојевска улица-Брчанска Малта-Симин Хан-Бијељина-СРЈ.

Представници цивилне и војне власти Тузла, потпуковнику Дубајићу гарантовали су мирно измештање одобреним правцем у ком уверењу су га одржавали све време током постизања споразума, док су у тајности спремали оружани напад на колону у реону Брчанске Малте. Одмах по оптпочињању преговора о мирном измештању Југословенске народне армије из касарне «Хусинска буна», Кризни штаб предсједништва Скупштине општине Тузла вршио је убрзане припреме на војном запоседању одобреног правца измештања, уређења заклона, друге припреме запоседања наоружаним јединицама, које је нарочито интензивирано на дан измештања 15. маја 1992. године. Уређење заклона, фортификацијске препреке и друге припреме на запоседању ширег реона Брчанске Малте, рађени су по плану Кризног штаба председништва под руководством Прцић Фарука, у чијем саставу су били и војни стручњаци и то Жељко Кнез и Сеад Делић. Кризни штаб председништва, планирао је и до танчина организовао перфидни план напада на колону ЈНА током њеног измештања из касарне «Хусинска буна». Ради спровођења перфидног плана, Кризни штаб председништва формирао је и Оперативни штаб Станице јавне безбедности у Тузли који су сачињавали руководни кадрови и представљали команду свим наоружаним формацијама. Између Кризног штаба председништва који је своје седиште преместио у Центар за обавештавање и јављање и из кога је могао у сваком тренутку знати шта се догађа на терену и Оперативног

штаба, одржавана је непрекидна веза разним системима веза – телефон, радио везе и друго. Потпуна координација ова два штаба остваривана је преко начелника Станице јавне безбедности Бајрић Мехе, команданта Оперативног штаба.

Оперативни штаб Службе јавне безбедности у Тузли представљао је јединствену команду над свим наоружаним јединицама Босне и Херцеговине у Тузли. У Оперативном штабу организовао је непрекидно дежурство у чему је учествовало више лица са различитим својствима при чему је један увек био главни, то је дежурни Оперативног штаба.

Опт.Јуришић Илија био је припадник резервног састава полиције МУП-а БиХ. Као бивши високи руководилац и начелник Станице државне безбедности Тузла по отпочињању оружаних сукоба у Босни и Херцеговини, оптужени се као добровољац јавио у Станицу јавне безбедности Тузла, где бива распоређен у Оперативни штаб Службе безбедности Тузла.

Потом је истакао да је негде око 14 часова један део 92. моторизоване бригаде изашао из касарне «Хусинска буна», али је враћен од стране припадника Службе јавне безбедности Тузла са Брчанске Малте. Враћање маршевске колоне ЈНА било је у циљу реализације перфидног плана Кризног штаба председништва, пошто је време до 19 часова истог дана искоришћено на потпуном запречавању и пуном војном запоседању правца измештања. Конкретна реализација перфидног плана даље је била у надлежности Оперативног штаба и на терену распоређених јединица. Маршевска колона ЈНА из касарне «Хусинска буна» полази у измештање одобреним правцем нешто испред 19 часова. На челу колоне налази се једно полицијско возило МУП-а Тузла, иза њега војни транспортер у коме је потпуковник Дубајић са представником власти Тузла, Енвером Делибеговићем, те потом још 28 разних војних возила. Први део колоне где је било око 30-так возила, и који је измакао другом делу колоне, пратило је такође једно полицијско возило МУП-а Тузла. Други део колоне који је заостао иза првог дела колоне био је готово потпуно неборбени део и у њему није било припадника власти Тузла или пак пратње од полицијских возила.

И поред тога што у току овог кривичног поступка није на поуздан начин утврђено којим уговореним знаком је Кризном и Оперативном штабу дојављено да је први део колоне измакао, исти је засигурно постојао. Ово зато што је наредба за напад на други део колоне уследила пошто је први део колоне био на безбедном растојању. Кризни и оперативни штаб су знали у ком делу колоне су њихови представници и пратња полиције.

Дежурни Оперативног штаба, овде опт.Јуришић, је преко Центра за обавештавање и посматрање, на телевизору, преноса изласка колоне ЈНА из касарне, имао довољно увида у сва догађања на правцу измештања колоне ЈНА. Након увида у пролаз првог дела колоне ЈНА кроз раскрсницу Брчанска Малта у коме су били представници власти Тузла и проласка задњег полицијског возила на зачељу првог дела колоне, а по стизању првих војних возила другог дела колоне у реону Брчанске Малте, командант Оперативног штаба Бајрић Мехо тражио је од дежурног штаба, овде опт.Илије Јуришића да изда наредбу за напад на колону. Након саопштења захтева од Бајрића овде оптужени Јуришић без оклевања узима микрофон и путем радио везе издаје наредбу за отварање ватре на маршевску колону ЈНА. У тренутку издавања наредбе, део колоне ЈНА налазио се у Скојевској улици и раскрсници Брчанска Малта. У овом делу колоне налазило се и неколико војних санитетских возила видно и прописно обележених. У војним и санитетским возилима превозио се већи број припадника ЈНА без спремности за борбу и одбрану. Војници су најчешће седели на товарном сандуку возила, леђима окренути према страници сандука, са наоружањем између ногу и цевима окренутима у вис, не очекујући напад. Највећи број војника је био под цирадом возила.

Перфидност припремљеног напада на колону ЈНА, показује се, како према начину припреме тако и у току одвијања напада. Наиме, напад је започео тако што су прво распоређени снајперисти убијали возаче војних возила и тако их заустављали. На возила која су успела некако да прођу кроз раскрсницу Брчанска Малта, уз надљудске напоре рањених возача, распоређени припадници разних јединица су канапом извлачили повезане нагазне мине. Изненадна, стога и усредсређена ватра распоређених и у борбеној готовости спремних припадника јединице убила је или ранила велики број припадника ЈНА који су били у војним возилима или пак, у видно обележеним санитетсим возилима.

Припремљеност перфидног напада произилази из изјаве већег броја саслушаних сведока на главном претресу, а који су се налазили у првом делу колоне. Наиме, ови сведоци су потврдили да су по изласку из Тузле сазнали да је колона нападнута, па су хтели да се врате да би помогли извлачењу другог дела колоне. Међутим, код места Славиновићи наишли су на блокиран пут попречен камионом пуним камења. Очигледно је да је ова препрека постављена после изласка првог дела колоне из Тузле са циљем запречавања и поновног уласка у Тузлу борбеног дела ЈНА.

Имајући у виду перфидност напада и намеру Кризног и Оперативног штаба Тузле да јавности ускрате тачне податке о броју погинулих и рањених, сва тела погинулих припадника ЈНА, власти Тузле нису одмах предале ЈНА. Нека тела су касније размењена, а нека су сахрањена у масовну гробницу «Трновац» без њиховог означавања. У поступку није било могуће доћи до њиховог тачног броја.

Битна улога Јуришића у линији командовања, Кризни штаб, Оперативни штаб, јединице на терену, није у многоме умањена чињеницом што издата наредба није његово изворно, већ пренешено командовање. Оптужени је био у обавези да наредбу одбије извршити или макар затражити додатно објашњење, што он није ни једним гестом учинио, па се његово понашање има окарактерисати као свесно и вољно. Понашање опт.Јуришића након издате наредбе за напад на маршевску колону ЈНА, такође показује да је он био свестан свега што се догађало на Брчанској Малти. Оптужени у вези овако једног тешког страдања припадника ЈНА који су служили војни рок у касарни «Хусинска буна» у Тузли, није написао ни једну реч у било ком извештају, посебно не ни у једном документу који су водили или пак требали да воде у Оперативном штабу.

Сматрајући несумњиво доказаним све битне елементе кривичног дела употреба недозвољених средстава борбе из члана 148 став 2 у вези става 1 КЗ СФРЈ, предлаже да суд оптуженог за ово кривично дело огласи кривим, осуди по закону и обавеже да плати трошкове кривичног поступка. Приликом изрицања врсте и одмеравања висине казне, предлаже да се као отежавајућа околоност посебно цени број погинулих припадника ЈНА, број рањених припадника ЈНА, напад и уништење видно обележених санитетских војних возила.

Одбрана оптуженог

Опт. Јуришић Илија саслушан у истражном поступку дана 03.07.2007. године навео је да је од 01.03.1974. године радио у Служби државне безбедности све до 1984. године, када је по споразуму био уступљен Општини Тузла на једногодишњи мандат председника Социјалистичког савеза. Након истека тог једногодишњег мандата вратио се у Орган унутрашњих послова, на место инспектора где је остао све до 1986. године када је дошло до реорганизације, тј.део Државне безбедности се спојио са делом Јавне безбедности.

Променио се назив службе, више није био назив Државна безбедност него Центар служби безбедности Тузла. Он је био постављен

за начелника Јавне безбедности, а Будимир Николић за нечелника Сектора државне безбедности. Служба јавне безбедности уклопљена је у Центар служби безбедности где је и он радио све до 01.07. 1991. године када је пензионисан.

Након пензионисања заједно са такође пензионисаним колегом основао је фирму «Фитоп – физичко техничко обезбеђење». Једног дана Мехо Бајрић звани Меша му је рекао да се 04. априла 1992. године на захтев одборника одржала ванредна Скупштина Општине Тузла и да је на њој донета одлука о одбрани града Тузле. Питао га је да ли је вољан да се као бивши, а сада пензионисани старешина, прикључи Станици јавне безбедности. Он је ту имао и свој ратни распоред.

Позив Меше Бајрића није одбио, као што га није одбио ни Николић Будимир, ни Мухамед Бркић који је такође раније био високи функционер МУП-а.

Мобилизација у полицији почела је једно месец дана раније, а то им је рекао Меша на том састанку и рекао им је како се полиција организовала. У свакој месној заједници била је формирана ратна станица милиције, а било је 45 месних заједница у општини Тузла. На челу те станице обично је био активни радник.

Колико се сећа 10. априла позвао га је Меша Бајрић да дође у његову канцеларију. Кад је дошао у Бајрићеву канцеларију видео је Николић Будимира, Бркић Мухамеда, пензионисаног командира станице милиције, Божу Зорића као и све активне командире, Нику Јурића, Миленка Милићевића, Мату Дивковића као командира полиције за безбедност саобраћаја, затим шефове криминалистике, начелнике веза, ту је била и шефица финасија. Саопштио му је да је на Скупштини њему као начелнику када је поднео експозе о безбедности станице у Тузли, после догађаја у Зворнику и Бијељини поверено да полиција обезбеђује и чува град. Меша је рекао ко ће шта радити, поделио је послове. Заболело га је у том тренутку то што је он некад био начелник Јавне безбедности, која је покривала 12 општина и био је шеф Меши Бајрићу, а сада га је он ставио на некакве споредне послове и задатке да прегледа забелешке са терена, да то уобличава у депешу, шта је за информацију, шта је за извештај и томе слично. Није могао бити информисан о значајним догађајима и информацијама, а као разлоге објашњава својим пореклом, својом националношћу, политичким опредељењем, превременим пензионисањем, а његов [redacted].

Никада нису добили писмени документ да су чланови Оперативног штаба. Била је оперативна група коју су из миља звали Оперативни штаб. Више је склон да то дефинише као Оперативну групу која је била придодата начелнику Станице јавне безбедности Тузла, да му поможе у реализацији послова органа унутрашњих послова. Главни је био начелник Станице јавне безбедности Меша Бајрић који је именовао себи заменика, Мухамеда Бркића који руководи униформисаним делом полиције. Њему се даје криминалистика, евиденција, финансије. Сваки члан из групе имао је обавезно редовна дежурства по распореду која су трајала 8 сати. Ако је он дежуран, он и евидентира све са терена инфомације које добије. Био је дужан да то преда Меши Бајрићу који је највероватније одлазио у Кризни штаб и реферисао. Уколико би Меша Бајрић добио какве задатке онда је он сазивао ту радну групу и делио задатке.

Дана 14. маја у ноћним сатима колико се сећа био је дежуран активни командир станице полиције Дивковић Мато, кога је заменио тј.у 6 ујутру смену преузео Зорић Божо, од кога ће он у 14 сати 15. маја преузети дежурство.

Стигао је пола сата раније да би видео да ли има неких задатака или упутстава. Божо Зорић му је дао књигу у коју је погледао и видео да 14. до 14 часова нема ничег безбедносно интересантног. Питао је Божу Зорића да ли има неких упутстава, да ли је неко долазио и да ли је Меша навраћао у дежурну канцеларију, када му је овај рекао да је долазио и рекао да му пренесе када му буде предавао дужност да обрати пажњу на неколико резервних станица, тј.ратних станица, посебно Нови Град I, Брчанска Малта, Славиновићи, можда је споменуо и Симин Хан, зато што је предвиђено да се тог дана исели Југословенска народна армија. Меша је наредио задатак, који је вероватно добио из Кризног штаба, да се не сме ништа десити и да се мора обезбедити да се ни мува не чује. Разлог је томе био јер је и кроз извештаје и раније имао прилике да види да је постојала некаква «Патриотска лига», и они су правили одређене проблеме, па су неки од њих и привођени на саслушање.

Њему је пренео Зорић који је то правац кретања ЈНА, касарна-раскрсница Брчанска Малта-Славиновић-Симин Хан-Бијељина, а преко Бијељине за СРЈ.

Божо Зорић му је рекао да је Меша и још неко из Кризног штаба заједно са Бркићем отишао у касарну да договоре са командантом касарне како ће се све то реализовати. Питао је Зорића како може да добије Мешу, а овај му је рекао да Меша са собом има ручну станицу.

Не зна ко је преговарао испред Кризног штаба, само је добио обавештење да је испред полиције био Меша Бајрић и Мухамед Бркић. Није имао сазнања да се неко од њихових налази у колони. Чланови Кризног штаба били су Селим Бешлагић председник, Сеад Авдић, Рефик Ахмединовић, Перић који је напустио Тузлу.

Зорић му је рекао да ће јединице на тим ратним станицама које су лоциране уз трасу где се војска кретала, бити распоређене из разлога да не би из дубине било неких провокација од паравојних снага.

У времену од 14 часова, у канцеларији је био Цувај Златан, две цуре које није знао одакле су ни зашто су ту, али ће касније сазнати. Једна од тих цура је била црна, друга плава коју су звали Нинела. Оне су наводно биле стрелци, као снајперисти, одређене да чувају објекат затвора и зграде МУП-а. Биле су без оружја, седеле су ту и међусобно разговарале. Чини му се да је био и Славуљица Никола.

У једном тренутку јавио се неко преко радио уређаја и рекао да је колона кренула и да је све уреду, а потом након неких пола сата или 45 минута јављено је да се колона вратила. Питао је зашто се колона вратила, а речено му је да нешто није уреду, јер је неко оружје војска понела са собом које није њено, већ ваљда оружје Територијалне одбране које је било под заштитом војске.

Пред ноћ, мада је још увек била обданица, дошао је позив да војска пуца. Пришао је радио станици, гледао у Цувaја, и питао се шта је ово сада. Поново се јавио један глас који је рекао «па овај дежурни као да је глув, ништа не чује, војска пуца по нама, војска пуца по грађанима и објектима».

Прво јављање њему је био непознати глас, за друго јављање није сигуран, али претпоставља да је то био Пашага Механовић командир ратне полиције Нови Град, оне која је обезбеђивала сам центар раскрснице. Трећи вапајући глас «шта да радимо војска пуца по нама» је глас Кадре Пекарића, који је био на подручју Месне заједнице Славиновићи.

И он се напрегнуо да чује и доиста чује понеки рафал, понеку појединачну паљбу. Стоји и размишља шта да уради у тој ситуацији. Мора консултовати претпостављеног шефа Бајрић Меху кога почиње да тражи. У том моменту отварају се врата и долази Меша, а за њим Будо Николић. Меша је љут и својом ручном станицом млатара и каже «Иџа нареди да се на ватру узврати ватром, нареди када ти ја кажем». Тада је узео микрофон и рекао «на ватру узвратите ватром», и после тога је

загрмело и запраштало. У неко доба почеле су експлозије које су личиле на експлозије мина.

У свему томе се он изгубио, а када се окренуо видео је да нема ни Меше ни Буде, који су негде нестали. Он сада зове једну станицу, затим другу станицу, трећу, нико се не јавља, као да су везе блокиране. Остаје у том безнађу, помало и у страху. Он је пензионер, не може ништа наредити, неће њега нико ништа послушати и када би шта наредио, ако то није претпостављени Меша Бајрић или евентуално Мухамед Бркић кога је Меша себи одредио за полицију као заменика.

Спустио се мрак, а онда су дошле снажне детонације. Јављају се из «Партизана» где је била смештена једна јединица коју је водио Нико Јурић да је погођена зграда «Партизана», да има два погинула и два рањена. Покушава да тражи Мешу, али га не може добити. Скоро је 22 часа али нико не долази да га замени. Покушава да нађе везу Кризног штаба, за који није знао где је смештен, јер су му рекли да нису у старој згради општине. Тражи број Бешлагић Селима, зове га и пита где је Меша. Селим му је рекао да ће Меша Бајрић брзо доћи.

Након поноћи, мисли да је било око 2 сата, ушао је у канцеларију Мухамед Бркић, изнурен, забринут и уморан. Мухамед је требао да га замени. Мухамед га је замолио да га остави пар тренутака да се одмори и одспава.

Пред саму зору долази Меша Бајрић. Он га пита шта се то десило, али му овај каже да ће о томе сутра разговарати. Питао га је да ли треба да уведе у књигу дежурстава али му је овај рекао да се ништа не секира да он има информације и да ће то изложити Кризном штабу. Потом је отишао кући.

Следећег дана 16. позвао је телефоном дежурног и питао да ли треба да дође, те му је речено да је Меша заказао састанак у 14 часова. Нешто пре 14 часова поново позива и пита да ли да дође на састанак, али му је речено да је тај састанак одложен.

Чуо је да је било и погинулих и рањених, али он ниједног ни погинулог ни рањеног није видео јер то није могао ни физички јер је неких 900 можда и више метара удаљен од места где се све то догађало.

Познато му је да је било једно специјално израђено оклопно возило, а касније ће сазнати да је оно било на Брчанској Малти. Популарно су га звали «мргуд».

Претпоставља да се људство које је добило наређење да на ватру узврати ватром, налазило у реону раскрснице на Брчанској Малти, а то је ратна резервна станица Нови Град I коју је покривао Механовић Пашага. Изнад иду према Славиновићима где је био Кадро Пекарић. Даље је био Назиф чијих имена не може да се сети, према Солини. Међутим, он не зна где су људи са оружјем били смештени, тј. одакле су одговорили на ватру.

У просторији у којој је дежурао, једно време је био телевизор, али наводно су дежурни више гледали телевизор, па из разлога да би се могли концентрисати исти је склоњен.

Износећи своју одбрану на главном претресу дана 22.02.2008.године, оптужени је остао при својој одбрани, незнатно је изменивши. Објаснио је да је у критичном периоду пре и после 15. маја 1992.године имао статус пензионера. Пре пензионисања био је начелник сектора Службе јавне безбедности. Мобилисан је 06. априла 1992. године у Огране унутрашњих послова и распоређен у Станицу јавне безбедности Тузла.

Дан, два после 04. априла имао је разговор са Мехом Бајрићем, као и још неколико његових колега који су раније пензионисани. Мехо Бајрић га је молио да буде код њега с обзиром да су некада седели заједно као чланови комитета.

Мехо Бајрић је позвао и Божу Зорића, такође пензионисаног радника органа унутрашњих послова, који је био командир Полицијске станице II. Позвао је и Мухамеда Бркића који је био начелник полиције у сектору службе јавне безбедности, значи некадашње старешине. Затим је на дежурство позивао и своје редовне командире Мату Дивковића, Нику Јурића, Миленка Милићевића, из криминалистичке службе Хајрудина Имшировића, Јасмина Златановића. Када их је Бајрић окупио, од прилике им је рекао где ће ко бити и шта ће ко радити, а он ће позивати када му ко буде требао, у своју канцеларију у којој ће бити и дежурни, с обзиром да ће више времена бити одсутан, због неких његових обавеза. Окупио их је и све им то саопштио у својој канцеларији.

Одговоран за рад на подручју општине је начелник Станице јавне безбедности, која је касније преименована у Полицијску управу. Начелник Станице јавне безбедности је одговоран начелнику Службе јавне безбедности. Начелник Сектора службе јавне безбедности одговара начелнику Центра службе безбедности, а начелник Центра службе

безбедности одговара министру у Сарајеву. Не постоји неко посебно тело које је надлежно и које командује тим јединицама.

Истакао је да он није био члан Оперативног штаба и није имао овлашћења никаквог старешине.

Даље је објаснио да је Оперативни штаб за подручје општине Тузла формиран одлуком председништва Скупштине општине Тузла 26. априла 1992. године. У том штабу он није био овлашћени старешина, нити је био његов члан. Из одлуке која је објављена у Службеном гласнику Општине Тузла, види се ко је имао командну функцију и која су била овлашћења Оперативног штаба. Командну функцију имао је Мехо Бајрић, звани Меша, те се у наведеној одлуци и види која су била његова овлашћења као појединца у Оперативном шабу и која су била овлашћења оперативног штаба као целине. Није тачно да је знао за договор постигнут између цивилних и војних власти у Тузли око евакуације војске ЈНА.Никада није разговарао са Дубајићем.

Он није имамо никакву функцију за наређивање, био је обичан резервиста распоређен у Станици јавне безбедности Тузла.

Оперативни штаб није била формацијска група, већ група која се нађе у једном тренутку те може да расправља мериторно о неком проблему и даје своје сугестије и мишљење. Ту групу су у жаргону звали Оперативни штаб, да су они у том смислу старији људи, стари оперативци и да више знају од оних који су на терену.

Након што му је предочен Извод из наређења Кризног штаба, Председништва Скупштине Општине Тузла од 04.05.1992.године, где стоји «наређујем да се одмах мобилишу и ставе у функцију Оперативни штаб Службе јавне безбедности», тврдио је да није члан Оперативног штаба. (транскрипт аудио записа са главног претреса од 22.02.2008. године, стр.58/86).

Везано за уверење начелника Станице јавне безбедности Јасмина Златановића, где је наведено да је Јуришић Илија, био припадник резервног састав полиције МУП-а Босне и Херцеговине од 06. априла `92. године до 11.02.`94. године, ангажован на пословима члана Оперативног штаба СЈБ Тузла од 06.04.`92. до 25.05.`92. године», навео је да га он није видео, а објашњава да је тај документ издат `96. године када више није био начелник Мехо Бајрић, тако да је Златановић вероватно желео да исправи неке ствари које је Мехо Барјић грешио према њему и у неком људском смислу, с обзиром да је закон у Босни и Херцеговини изашао да се може стаж проведен у полицији, војсци или

на радној обавези надокнадити, а он га није имао у ПИО и највероватније да је његов колега Мухамед Бркић, за све њих, за Божу, за Јасмина и за њега узео тај документ. Јасмин није желео да пише да је он обичан редов како му се не би проценти које је остварио `91. године у пензији, смањивали, тако да не би добио мању пензију. Мисли да је тај документ, односно уверење фалсификат.

Објаснио је да је имао обавезу да у својој функцији оперативне групе обиђе терен и сагледа безбедносно стање на локалитету, јер је он имао искуства у раду органа унутрашњих послова. Отишао би у резервну станицу код руководства, разговарао са њима, упознали би га о проблемима на терену. Пратио би да ли је то у складу са прописима и Законом о органима унутрашњих послова, те ако нешто одудара дао би сугестије шта се ту може поправити.

У органима унутрашњих послова одувек је постојало дежурство како у самом центру, у његовом руководству, тако и у свим његовим нижим организационим јединицама. Од почетка `92. године, нарочито после несрећних догађаја у Зворнику и Бијељини и пре његовог мобилисања, донета је одлука да се појачају наведена дежурства. Циљ појачања дежурстава је био да се у сваком моменту влада безбедносном ситуацијом на терену, и да се благовремено могу предузети мере из надлежности Органа унутрашњих послова. У канцеларији начелника Станице јавне безбједности Тузла додатно је инсталирана фиксна радио станица и додатно уведено допунско дежурство.

Дежурство у канцеларији начелника Станице јавне безбедности Мехе Бајрића функционисало је и пре 06. априла када је он мобилисан. Имало је за циљ да начелник као старешина, функционер и руководилац Станице јавне безбедности, који одговара за комплетно безбедносно стање на читавој општини буде у сталном контакту са својим резервним полицијским станицама које су дислоциране по седиштима Месних заједница. Руководства тих резервних станица у Месним заједницама су формирана трансформацијом његових раније редовних станица Тузле I, Тузле II и Станице за безбедност саобраћаја. Кадрови из тих станица су постали руководни кадрови резервних полицијских станицам у Месним заједницама, у којима су такође уведена дежурства. У то време резервне станице полиције су биле Слатина, Крека, Батва, Нови Град I, Нови Град II, Брчанска Малта, Солина, Славиновићи, Симин Хан, Сењак, Мајдан.

Са терена, од патроле или оперативаца, преносило се обавештење у Службу резервне полицијске станице у Месној заједници, код дежурног, а ако нема руководиоца та обавештења су се преносила у дежурну канцеларију начелника Службе јавне безбедности. Дежурни

који је био у начелниковој канцеларији није имао овлашћења да издаје наређења, него само упутства и савете, те су зато у тој канцеларији само дежурали пензионисани радници органа унутрашњих послова и руководни радници из тих бивших нетрансформисаних полицијских станица.

Први пут на дежурству био је крајем априла или почетком маја. На тим дежурствима седео је у канцеларији за уређајем, тј.радио станицом. Дежурни би требало да буде сам, осим ако није ту начелник ако ради свој посао за својим столом, а дежурни ради свој посао. Када дођу информације са терена, ако је битно то забележи, о томе размисли те онда даје повратна упутства шта треба да се уради и како треба да се уради.

Распоред за дежурство прави се за месец дана. Информације које дежурни прими, дужан је да проследи прво старешини, дакле Меши Бајрићу.

Дежурали су по 8 сати, али је смене подешавао и често мењао руководилац Станице јавне безбједности. Када би завршили дежурство није била стриктна обавеза да се воде неке евиденције. Мехо је имао директно контакте са оперативцима, тј.појединцима из резервних станица. Зависи шта је Меху Бајрића интересовало, ако би било нешто значајније и битније, погледао би у књигу, позвао би и питао дежурног шта је било и како је било и одређивао да се позове командир, пошаље службена белешка и депеша.

15. маја 1992. године стицајем околности се нашао на месту дежурства у канцеларији начелника Станице јавне безбедности Тузла где је била инсталирана једна радио станица. Преко те радио станице са терена су долазиле информације од командира, помоћника командира, од дежурних у резервним станицама полиције које су биле инсталиране у седиштима свих месних заједница на подручју општине Тузла. Нису им давали наређења, већ само савете шта треба предузети у конкретној ситуацији према датом проблему.

Није му била доступна Одлука председништва о формирању Оперативног и Кризног штаба, у сваком случају тврди, с обзиром да зна људе у Кризном и Оперативном штабу, да нико од њих није дежурао у канцеларији начелника Станице јавне безбедности Тузла. Дежурство у канцеларији начелника службе није било у функцији Оперативног штаба, Сектора службе јавне безбедности, него је било у функцији начелника, што значи да се ни један потез није могао направити уколико

се не добије сагласност начелника. Није знао где је лоциран тај Оперативни штаб.

Није издао наредбу него је само пренео наредбу Мехе Бајрића Меше, која је гласила «на ватру одговорити ватром». Није био особа која је могла издавати било каква наређења, али је тачно да је он пренео наредбу Мехе Бајрића резервним станицама полиције које су имале задатак да обезбеде, по објашњењу Мехе Бајрића, сигуран и миран пролаз колоне Југословенске народне армије. Са места дежурства у канцеларији начелника Станице јавне безбедности Тузла није могао видети војну колону и није могао видети када је и у ком тренутку она формирана, којим се правцима и темпом кретала.

У то време није му било познато да је донета одлука о повлачењу ЈНА из касарне, нити му је у том смислу нешто говорио Мехо Бајрић, који није имао ни обавезу да га информише.

Никада није разговарао са Дубајићем, нити га познаје. Не зна за некакав договор који је са Дубајићем постигнут, нити која је форма тог договора била и који је садржај његов, нити га је о томе неко обавештавао или информисао, а није ни био дужан да то чини с обзиром на његов статус као резервисте у Станици јавне безбедности Тузла.

Није му било познато да је преговарано око изласка војске, ни шта је преговарано, ни ко је преговарао. У истражном поступку је навео да су добили обавештење да је у преговорима испред полиције био Меша Бајрић и Мухамед Бркић, а њие му било познато ко је био из Кризног штаба, па је објаснио да је тај који се јавио, рекао да имају представнике из МУП-а и општине, да разговарају због чега се колона вратила. Није ни претпостављао да су се у колони налази, или да исту предводи неко од његових.

Навео је да су у то време органи унутрашњих послова били једина оружана компонента. Територијална одбрана није могла да се мобилише јер је њихово наоружање било бетонирано у неким објектима које је чувала војска и било је под њеним надзором, како је то он чуо из прича између командира и старешина, као и грађана.

Његов главни посао је био да помаже у разрешавању ситуација када се нешто закомпликује, нарочито у области криминалистике, посебно када су у питању крвни деликти о непознатом учиниоцу кривичних дела и слично, која је методологија, кога треба све ангажовати, којим редоследом радити. Такође уколико би нека службена белешка дошла до њега он је о томе информисао начелника.

Значи, његов задатак је било информисање шта све треба да иде за депешу, шта треба да се направи за начелника као информација, какву форму треба да има да би била употребљива, а касније ће имати врло компликован посао организације полицијских курсева.

До 15. маја није чуо о повлачењу једница ЈНА, односно до момента када је дошао на дежурство и заменио Божу Зорића. На дежурство је дошао пар минута пре 14 часова. У просторији где су дежурали, осим Зорића затекао је и две девојчице. Једна је била плавуша, а друга црнка која је ову плаву понекад звала Нина. У почетку је мислио да су то рођаке Мехе Барјића, али је знао да није кодекс понашања људи који раде у органима унутрашњих послова да доводе фамилију. Питао је некога шта ће те цурице тамо и речено му је да су оне чланови неке стрељачке дружине, ангажоване послом, што му је било чудно, с обзиром да оне имају од прилике 15 година. Ту је био и Цувај Златан, а мисли да је био и Славуљица Никола. Не може да се сети да ли је још неко био, нити може тачно да се сети да ли је Цувај или Божа рекао да су те девојке ангажоване да обезбеђују улаз у Окружни затвор и службени улаз где је капија. Није видео да те девојке имају наоружање. Оне су седеле у тој канцеларији где је дежурао, све до гранатирања Тузле. Међусобно су разговарале, седеле су на патосу, понекад су се смејале и шалиле. Он са њима није комуницирао. Нису биле у униформи.

Божо Зорић му је рекао да је пре два сата у канцеларију долазио Мехо Бајрић Меша. Прегледао је књиге дежурства и рекао да је задовољан како се дежурство одвија и наредио му да кад он дође на дежурство да му пренесе да је потребно мало више пажње посветити раду резервних станица Солина, Брчанска Малта, Нови Град I, Сењак и Славиновићи. Разлог зашто је он требао да посвети више пажње раду тих станица је био зато што се наводно тог поподнева треба иселити војска из Тузле. Претпостављао је с обзиром где се касарна «Хусинска буна» налазила, да ако се војска сели нема другог правца да изађе. То је прва информација коју је добио, али му није било познато да ли је то правац кретања војске или је то нека зона или задаци полиције која треба да обезбеди да војска безбедно прође. Такође је Божо рекао да је Мехо непосредно пре тога био код командира, њихових помоћника и да им је лично дао упутства да не сме малтене ни мува да се чује када војска буде излазила из Тузле.

У истражном поступку је навео да му је Зорић рекао да ће на тим станицама које су лоциране уз трасу где се војска кретала, полиција бити распоређена да не би из дубине било неких провокација од паравојних

снага, те је објаснио да је то била претпоставка, јер је полиција требала да обезбеди несметано, како је он то добио информацију, да колона изађе безбедно.

Када је од стране Зорића добио пренету Мешину поруку, Зорић му није рекао пут којим ће војна колона проћи, с обзиром да ни он то није знао, већ му је само рекао да обрати пажњу на те станице. Односно он претпоставља да Зорић није знао путању.

У претходном поступку је навео да му је Зорић пренео који је то правац, касарна, раскрсница, Брчанска Малта, Славиновићи, Симин Хан, Бијељина, за Југославију, те објашњава да је то претпоставка и да је он о томе размишљао када је наставио дежурство.

Ни он није носио униформу, већ је имао само ознаку коју је носила полиција. Није имао никакво наоружање, изузев службеног пиштоља који му је поклоњен када је ишао у пензију.

Када је Меша рекао да је потребно да обрати пажњу на тих неколико резервних станица, то је подразумевало да их чешће назове, да их пита имају ли било каквих проблема, да ли им треба каква помоћ и чија им помоћ треба. Мисли да је приликом свог дежурства звао командире тих станица и да није било интересантних сазнања. Прво сазнање било је негде после 14 часова када се јавила једна особа и рекла «ево војска се вратила са пута поново у касарну», а када је питао ко то преноси тај неко је рекао «нисам у ситуацији сад да ти кажем ко преноси, али преноси ти радник органа унутрашњих послова, нисам у позицији да ти се представим». Потом га је питао зашто се војска вратила, на шта му је овај одговорио да је у питању некакво оружје Територијалне одбране које је наводно чувано у кругу касарне, а које је војска покупила и повезла са собом, те каже «овде су сада ту присутни и неки представници из општине и из полиције, разговара се тамо о исходу тога, ја ћу те информисати накнадно». Покушао је да информише надређенога о томе, међутим није га добио, а и касније када буде добијао интересантнија обавештења мучиће се да га добије. Није се јављао, нити је знао где је. Тај неко ко се јавио у 14 сати и рекао да се војска враћа, рекао је и да ће то проверити и да ће му јавити, међутим није му јавио. Не може да се сети да ли је то евидентирано у књизи дежурства, с обзиром да је прошло 16 година.

Он је позвао Мешу, међутим није се јавио. Питао је да ли неко зна како може да га добије, где би могао бити. Неки су рекли да је у председништву, други да је отишао у обилазак неких станица. После 18 можда 18,30 часова добио је обавештење да војска пуца. О томе га је

обавестило једно лице, али он није могао препознати чији је то глас. Пришао је прозору и чуо час рафалну, час појединачну паљбу, те је претпоставио да је то пешадијско наоружање. Поново је журно ишао према станици, покушао да зове Мешу. У том тражењу дошло је и друго обавештење, те је био убеђен по боји гласа да би то могао бити Механовић Пашага који је био командир резервне полицијске станице Нови Град I, која је у непосредној близини раскрснице Брчанска Малта и који је сада пренео још гору вест рекавши да војска пуца по грађанима и објектима. Ухватила га је нервоза, није знао шта да им саветује, морао је прво да пита Мешу, да добије његово одобрење. Покушао је да га зове.

Добио је и треће обавештење. Тај трећи глас је био глас Кадрије Пекарића, кога је више познавао јер је његова супруга са њим студирала, тако да је скоро 99% сигуран да је то био он, мада је можда могао бити неко други, али претпоставља по боји гласа да је то Кадра. У том тренутку се нагло отварају врата, тако да и Меша када улази то чује јер је та станица прилично гласна када се каже «војска пуца по припадницима полиције». Меша улази журним кораком, млатара својом станицом, каже оптуженом «кажи им да сам ја наредио да на ватру одговоре ватром». Меша се издрао на њега, а до сада то никада није чинио. Мало се и уплашио те је дохватио микрофон и то Мешино наређење пренео некоме, али не зна ко је то слушао, па је рекао да је Мешина наредба на ватру одговорити ватром. Меша је тог тренутка пред њим, само што није дошао да му отме микрофон и строго му је наредио да то тако пренесе «кажи им да сам ја наредио».

У моменту када је пренео наредбу да се на ватру узврати ватром није знао где се налазе распоређени ти људи који треба да на ватру узврате ватром.

Објаснио је да ништа није видео, ни ко је, ни како је отварао ватру, ни ко треба да узврати. Настао је један интензиван прасак, претпоставио је по звуку да је пешадијско оружје. Није знао колико је то трајало, 10-15 минута, а потом је настао тајац. Они који су били унутра, изузев тих девојака, ишли су ка прозору, Цувај, он, Никола, да би то боље чули. Након пола сата или 40 минута настале су јаке експлозије. Девојке су још увек биле ту. Експлозије су трајале до скоро 21 часа. Однекле се бацају гранате на Тузлу и падају око објекта МУП-а.

Сви су били сметени и изгубљени. Није видео када су из канцеларије изашли Меша и Буда. Никоме нису рекли куда су отишли. Меша му је потребнији још више него први пут, можда би неко тамо требао да се пошаље, а Меше нема. Сетио се да у именику дежурства има број Председништва општине, те га окреће и срећом одмах добија

Селима Бешлагића на вези. Селим Бешлагић је био председник Скупштине опшптине Тузла и председник председништва. Питао је Селима да ли зна где је Меша, куда је отишао, и зашто му се не јавља, већ је 22 сата а нико не долази да га замени. Селим га је тешио, међутим ни на један начин му не даје одговор који би био прецизан, већ му је рекао да ће Меша доћи брзо. То га је у једном тренутку изиритирало, почео је да виче и да прети да ће једноставно напустити канцеларију и то дежурство и да ће отићи кући, с обзиром да он ту нема шта да тражи јер је његово дежурство истекло, а друго он је пензионер, шта га даље брига нека преузима онај који је одговоран.

Покушао је да види шта се дешава на Брчанској Малти позивајући једну станицу, другу, трећу, четврту, међутим нико се није јављао. Или су били заузети пословима или су се једноставно разбежали из тог центра дежурства. Није му био познат разлог, те га то још више иритирало. Био је изван себе, па се извикао на Селима иако то није његов манир.

Када су гранате пале, град је био замрачен. Био је велики ризик да се креће замраченим улицама до свог стана. То је био један од разлога зашто је остао, а други разлог је био зато што му је кроз главу прошло да би због тога што је напустио дежурство «кола» могла да се свале на њему, да је дезертер и да би могао да буде одговоран за оно за шта није одговоран. Није имао храбрости да оде и остао је у канцеларији.

У тој нервози, прошао је ходником и чуо из једне канцеларије жагор у којој је иначе тада био руководилац Сектора служби државне безбедности и неколико оперативаца. Питао их је да ли знају шта се то догађа у граду, али му је дрско речено да нема потребе да њега упознају око тога, јер је он левичар, што га је увредило, те се вратио у своју канцеларију.

Прошла је поноћ, можда је било око 2 сата, када је у канцеларију ушао Мухамед Бркић кога су звали Брко. Бркић је био уморан, нерасположен, неиспаван и насекиран. Ништа није одговарао, само му је дао до знања да је он био тај који је требао да га замени у 22 сата али то није могао да учини из објективних разлога. Замолио га је ако може да се стрпи и смогне снаге још мало да ту дежура да би он једно сат, два одспавао у суседној канцеларији. С обзиром да је Бркић био 6 година старији од њега, поштујући његове године остао је и даље ту. Он закључује, а после нешто и сазнаје, да је Бркић био на терену и да је неке ствари и видео.

Било је око 3 часа ујутру када се вратио Меша Бајрић и рекао му да са његовим возилом и возачем оде кући, одмори се и да не долази док га не позове. Питао је Мешу да ли му је нешто познато, међутим одговорио му је да ће разговарати о томе сутра. Једноставно га је пресекао.

Критични догађај није записао у књигу дежурстава. Питао је Мешу да ли да то запише, међутим овај му је рекао да нема потребе јер је већ он био у тим станицама и прикупио податке који су му били потребни. Уосталом није ни знао шта треба да запише јер није знао шта се тамо дешавало. Меша му је рекао да нема потребе да ишта пише, с обзиром да он зна, био је тамо, има информације, поднеће их ономе коме треба.

Још увек је био мрак када је дошао у свој стан, био је толико уморан да је одмах заспао. Ујутру га је пробудио звук авиона који је надлетао град. Види у хаустору комшије, чуо је да коментаришу како још једна колона излази из Тузле. Касније, поподне чуо је на радију или на телевизији саопштење да је изашла та колона и да је све било у реду.

Ни накнадно није сачинио неки извештај, с обзиром да му нико није дао такав задатак.

Није видео никакве грађевинске припреме, нити постављене јежеве. Није имао прилике да види постављање неких џакова песка нити митраљеских гнезда.

О томе шта се десило са војском, колико их је убијено и рањено, свашта се могло чути, разних верзија и прича, али оно у шта је сигуран то су посмртнице које су биле у ходнику МУП-а тако да и из тога извлачи закључак да је било мртвих и полицајца, два, три, четири. Није му познато тачно колико.

17. маја се наставио нормалан рад. Није му познато када је формирана Армија, али Армија је преузела своје послове, док се МУП враћа да искључиво ради по пословима органа унутрашњих послова.

У вези обијања магацина Територијалне одбране, чуо је 15. да су наводно из улице Којшине, близу Козловца, видели да војска узима оружје, да су и они кренули тамо. Међутим он то ништа није видео, те мисли да има у Мешиној бележници кога је он то послао тамо да то утврди.

О «Патриотској лиги» није могао ништа рећи. У истражном поступку је навео да је раније имао прилике да види кроз извештаје да се «мувала» некаква «Патриотска лига», они који су правили одређене проблеме, те је објаснио да су наводно негде у неком рудокопу нешто тренирали и вежбали, али он нема тих сазнања.

У ситуацијама ако би проблем био хитан, а не може да ступи у везу са начелником Мешом, биле би му везане руке. Могао би само уколико има довољно сазнања да да неки савет, без неких последица, а уколико не може мора тражити тога с ким мора да ступи у везу. Значи, да у критичној ситуацији Меша није ушао тог тренутка, он би ћутао и даље га тражио, с обзиром да он као дежурни не може у име начелника да изда одговарајуће наредбе.

Мисли да је у просторији у којој је дежурао био један телевизор, међутим ометао је рад људи који су дежурали јер су више гледали филмове и утакмице, а мање су контактирали са резервним станицама, тако да је неко, можда и Меша, наредио да се телевизор изнесе из канцеларије. Он, тог 15. није видео телевизор.

На главном претресу одржаном дана 01.09.2009.године, након саслушања сведока Мехе Бајрића, оптужени је навео да на исказ сведока нема примедбе. Објаснио је да су разлике између његове одбране и исказа сведока Мехе Бајрића могуће, с обзиром да је прошло седамнаест година и да није могао максимално регистровати све детаље. Суштинске ствари се не разликују од његове одбране и исказа сведока Мехе Бајрића. Навео је да је сведок имао више времена да о свему овоме размишља и да егзактније изнесе неке детаље, за разлику од њега који о овоме није много размишљао, јер је у Београду био затечен, а у Тузли, у том критичном времену, био је у шоку, тако да су и могуће те, условно речено, рупе у његовом сећању. О разликама у исказима оптуженог и сведока Мехе Бајрића биће више речи у наставку пресуде (стр. 58, 61, 62, 73, 98 и 117).

Опт.Илија Јуришић у завршној речи придружио се завршним речима својих бранилаца.

Бранилац оптуженог Јуришић Илије, адвокат Стеван Протић у својој завршној речи навео је да је спорна чињеница већ 18 година та, ко је критичном приликом први отворио ватру, војска или хрватско-бошњачке снаге, како то тврди тужилац. У списима предмета постоје докази који говоре о стварној садржини пренетог налога Илије Јуришића преко радио станице, а то је пре свега исказ Мате Дивковића који је чуо да је Илија Јуришић рекао преко радио везе «на ватру одговорити

ватром». Такође, постоји и изјава аутора наредбе Меше Бајрића да је наредба те садржине отишла у етер путем радио станице, а о томе сведоче и бројна писмена документа која се налазе у разноразним фељтонима и семинарским радовима. Због тога, таман и да је све тачно у погледу статуса Илије Јуришића и његове наводне командне функције коју он није имао, текст наредбе «на ватру одговорити ватром» је по свом карактеру одбрамбене природе и не може сносити кривицу њен аутор јер ова наредба претпоставља претходно отворену ватру на снаге под командом издаваоца наредбе. Када тужилаштво у оптужном акту говори о наредби за напад, без њене садржине, не зна се радња извршења кривичног дела коју је наводно извршио опт.Илија Јуришић. У списима предмета постоји доказ, снимак разговора припадника полиције, који у међусобној комуникацији једни друге упозоравају да се посебно поведе рачуна да неко не отвори ватру на колону ЈНА, што представља јасан доказ да полиција није била са својим резервним саставом на улици да би напала колону, већ да би на њу спречила напад из ко зна којих разлога, незадовољних становника Тузле у то време.

У списима постоји доказ, налаз и мишљење судског вештака који је анализирајући временски почетак отварања ватре и локацију њеног отварања, рекао да први пуцањ и први појединачни пуцњи су извршени из покрета што јасно указује на чињеницу да је такав хитац, или такви хици, су били испаљени из колоне.

Како је могуће да се утврди да је критичном приликом Јуришић пренео наредбу свог претпостављеног за напад, а не за одбрану, када се не нуди ни један текст напада , а ни доказ о његовој садржини, те је нејасно на који начин се може утврдити индивидуална, лична одговорност Илије Јуришића.

У погледу објективне одговорности окривљеног, посебно не постоји доказ јер не постоје ни претпоставке да је он имао командну одговорност.

На крају је предложио да се донесе ослобађајућа пресуда према његовом брањенику Илији Јуришићу услед недостатка доказа о било каквој његовој објективној или субјективној одговорности да је извршио кривично дело коју му је стављено на терет.

Бранилац оптуженог Јуришић Илије адв.Ђорђе Дозет у завршној речи навео је да је током овог поступка саслушан већи број сведока и прочитан већи број доказа који немају никакве везе са описом кривичног дела које се опт.Илији Јуришићу ставља на терет. Након анализе доказа

изведених током овог кривичног поступка, предложио је доношење ослобађајуће пресуде у односу на опт.Илију Јуришића.

У доказном поступку суд је на главном претресу 02.02.2009. године извршио увид у видео снимке са ЦД-ова које је доставила одбрана опт.Илије Јуришића и то:

-ЦД број 1, ЦД број 2, ЦД број 3, ЦД број 4, ЦД број 5, ЦД означен као «Стевановић Радан», ЦД означен као «Вукмирица Миодраг»

ЦД-ова које је доставило Тужилаштво за ратне злочине и то:

-ЦД А-183-ТК, диск А-185-ТК, диск А-213-ТК, диск ДМ-013-ТК, ЦД М-001-ТК, диск К-007-ТК, диск К-011-ТК, диск К-012-ТК, диск К-014-ТК и ЦД К-055-ТК

ЦД-ова достављених од Тужилаштва БиХ:

-ЦД број 1, ЦД број 2 и ЦД обележен као «Мјесто злочина Сарајево».

У доказном поступку изведени су докази читањем писмене документације у спису, те је на главном претресу 28.05.2009. године прочитано и то:

-записник о идентификацији посмртних остатака за 16 лица:

-записник о идентификацији посмртних остатака за Васић Јова и налаз ДНК број 50/06 од 14.07.2006. године,

-записник о идентификацији посмртних остатака за Недић Милана са резултатом ДНК број 68/05 од 11.05.2005. године,

-записник о идентификацији посмртних остатака за Тодоровић Радомира са резултатом ДНК алализе број 50/07 од 18.04.2007. године,

-записник о идентификацији посмртних остатака за Петровић Бора са резултатом ДНК анализе број 47/07 од 18.04.2007. године,

-записник о идентификацији посмртних остатака за Латковић Слободана са резултатом ДНК анализе број 82/04 од 13.04.2004. године

-записник о идентификацији посмртних остатака за Кулишић Милана са резултатом ДНК аналаизе број 55/06 од 14.07.2006. године

-записник о идентификацији посмртних остатака за Јурковић Зорана са резултатом ДНК анализе број 42/07 од 18.04.2007. године

-за Сорајић Божидара са резултатом ДНК анализе број 51/07 од 18.04.2007. године,

-за Јовановић Душка са резултатом ДНК анализе број 43/07 од 18.04.2007. године

-за Јокић Горана са резултатом ДНК алализе број 43/06 од 14.07.2006. године,

-за Илић Бошка са резултатом ДНК анализе број 49/07 од 18.04.2007. године,

-за Божић Гордана са резултатом ДНК анализе број 46/07 од 18.04.2007. године

-за Благојевић Воју са резултатом ДНК анализе број 48/07 од 18.04.2007. године,

-за Вујановић Цвијетина са резултатом ДНК анализе број 45/07 од 18.04.2007. године

-за Богдановић Владимира са резултатом ДНК анализе број 103/05 од 05.08.2005. године

-за Тубић Стева са резултатом ДНК анализе број 104/05 од 22.07.2005. године

-записник о обављеној ексхумацији на дечијем гробљу «Трновац» у Тузли од 03.05.2004. године, Окружно тужилаштво у Бијељини, записник о извршеној ексумацији од 04.05. до 07.06.2004. године од стране Окружног тужилаштва у Бијељини, а достављено од стране Тужилаштва БиХ, Одјел за ратне злочине тужитељства– тужилаштва БиХ, КТРЗ 157/07 Сарајево од 27.08.2007. године.

-извод из МКУ за Секулић Милоша број 1103 за 1997. годину, Општина Крушевац, извод из МКУ за Ристу Перишића број 05746 за 2000. годину Општина Савски Венац.

-решење о раздвајању поступка од 31.10.2007. године Ки.В.6/07 Окружног суда у Београду, Већа за ратне злочине у истражном поступку у односу на окр.Бешлагић Селима, Делибеговић Енвера, Бајрић Мехмеда, Бркић Мухамеда, Николић Будимира.

-директива о одбрани суверенитета и независности БиХ Штаб ТО Републике БиХ од 23.04.1992. године.

-фотокопија решења Основног суда у Бијељини број 2Р–1754/2000 од 23.04.2001. године којим се нестали Вујановић Цвијетин проглашава за умрлог; записник о идентификацији Републике Српске Комисије за тражење несталих и заробљених лица за Вујановић Цвијетина; уверење ВП 7812 број 04-16 од 23.02.1995. године за Петровић Бору; извод из МКУ БиХ Република Српска, Општина Петрово за Петровић Бору под редним бројем 34 за 1995. годину; решење Основног суда у Добоју број Р 97/95 од 15.08.1995. године којим се утврђује смрт Благојевић Вој и; као и извод из МКУ Републике Српске, Општина Петрово под редним бројем 60 за 1995. годину за Благојевић Вој у; чита се извод из МКУ БиХ, Република Српска, Општина Петрово редни број 6 за 1992. годину за Деспотовић Славка, чита се решење Основног суда у Бијељини број Р 2-236/95 од 17.06.1997. године којим се утврђује да је Васић Јово преминуо дана 15.05.1992. године; извод из МКУ БиХ, Општина Бијељина за Јовановић Душка редни број 47 за 1999. годину.

-решење Основног суда у Сребреници број Р 32/97 од 04.08.1997. године којим се нестали Кулишић Милан проглашава за умрлог (као дан смрти утврђује се [redacted] година); решење Основног суда у

Сребреници Р 16/2001 од 28.08.2001. године којим се нестали Давидовић Божо проглашава за умрлог, а као дан његове смрти дан [redacted] године; решење Основног суда у Бијељини број Р 2 -457/97 од 29.09.1998. године којим се нестали Јокић Горан проглашава за умрлог, а као дан његове смрти сматра [redacted] године; решење Основног суда у Бијељини број Р 2 1134/98 од 18.12.1998. године којим се нестали Јурковић Зоран проглашава за умрлог, а као дан његове смрти [redacted] године; решење Основног суда у Зворнику број Р 241/97 од 01.08.1997. године којим се нестали Поповић Нађо проглашава за умрлог а као дан његове смрти сматра се 15.05.1992. године; решење Основног суда у Добоју Р 2 – 627/96 од 20.05.1998. године којим се нестали Илић Бошко проглашава умрлим са даном 15.05.1992. године; извод из МКУ БиХ Република Српска, Општина Петрово редни број 9 за годину 1992. за Михајловић Милана где се наводи дан смрти 15.05.1992. година; фотокопија уверења Републике Српске, Министарство одбране Подручно одељење Билећа, одсек Љубиње од 12.07.2005. да је регрут Сорајић Божидар нестао 15.05.1992. године; извод из МКУ за Тодоровић Војка за Општину Бијељина под редним бројем 154 за 1998. годину као дан смрти је [redacted] година; уверење СРЈ, СМО, Комисија за размену ратних заробљеника и тражење нестали од 3 до 6 од 17.02.1994. године да је Цвјетковић Живорад погинуо приликом изласка из Тузле.

-фотокопија Одлуке о овлашћењу Кризног и Оперативног штаба Предсједништва СО, објављено у Службеном гласнику број 3; у службену забиљешку БиХ Министарство безбедности, Центар за истраживање ратних злочина број 17-04/2-04-2-364/07 од 01.08.2007. године (Бајрић Мехо); фотокопија новинског текста од 14.05.1993. године «Битка на Брчанској Млати» написана од стране Мехе Бајрића; чита се списак у фотокопији погинулих полицајаца СЈБ Тузла и списка рањених полицајаца на Брчанској Малти 15.05.1992. године из Архива СЈБ Тузла, а све достављено од стране браниоца оптуженог адв.Протић Стевана.

-извршен је увид у скицу на којој су приказани правци ЈНА касарне у Тузли, са означеном легендом у размери 1:5000 на којој се налази печат фондације «Истина правда и помирење», а која је означена од стране опт.Илије Јуришића и скицу зграде МУП-а у Тузли сачињену од стране опт.Илије Јуришића.

-извршен је увид у мапу Тузле на којој је сведок Јовић Бранко вршио означавања дана 10.04.2008. године.

Прочитан је рукопис (бележница) у фотокопији која носи датум 15.05.1992. године од стране Дубајић Милета, која је предата на главном претресу од стране Дубајића 15.05.2008. године,

-Правилник о ратној организацији и систематизацији СЈБ Тузла број 01-93 од фебруара 1992. године, потвру министра Сеада Омербеговића која носи назив Обавјест 08-03/01-3-341-209/08 од

12.05.2008. године, који су предати од стране браниоца оптуженог, адв.Дозет Ђорђа.

Прегледана је фотодокументација са ЦД-а означеног «М-001 ТК» и фотографије са ЦД-а, достављено од Тужилаштва за ратне злочине 12.08.2008. године (у прилогу је 10 ЦД-ова прегледаних на главном претресу 02.02.2009. године),

Прочитани су спискови лишених живота означавани од стране сведока Вукојевић Зорана, Петровић Госпе, Благојевић Борка, Радић Слободана, на главном претресу 12.09.2008. године,

-списак породица које су путовале на ВМА ради идентификације бораца који су погинули 15.05.1992. године (предато од стране сведока оштећене Петровић Госпе),

-службена белешка Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима К.В.СУ. Стр. пов 41/08 од 11.09.2008. године којом референт службе Славица Пековић извештава суд да сведок Поповић Мирјана неће доћи на саслушање у својству сведока,

-оверена копију записа из љетописа Основне школе «Брчанска Малта» за школску 1991/92. годину број 325/08 од 02.09.2008. године, којом се констатује да је школска 1991/92. година завшрена дана 15. маја 1992. године, фотокопија одељенске књиге 5-А, одељење Ф, Основна школа «Браћа Рибар» Тузла за школску 1991/92. годину,

-одељенска књига 5-Ц, одељење Е, Основна школа «Браћа Рибар» Тузла за школску 1991/92. годину,

-списак амбулантних и лежећих пацијената који су лечени у јавној здравственој установи Универзитетско клиничког центра Тузла и копија списка погинулих и рањених лица у догађају на Брчанској Малти од 15.05.1992. године, достављено од стране Универзитетско клиничког центра Тузла број 01-1-37-1-1458/08 од 10.09.2008. године.

-Правилник о ратној организацији и систематизацјии СЈБ Тузла; извештај о раду СЈБ Тузла за 1992. годину; списак организационих јединица СЈБ Тузла од 04.04 до 25.05.1992. године; списак чланова штаба који су били ангажовани у ОСУП-у Тузла у априлу, где се утврђује да је опт. Илија Јуришић био ангажован 26 дана као и у месецу мају да је био ангажован 31 дан,

-списак Оперативног штаба СЈБ Тузла –Илија Јуришић добровољац; у списак припадника ратних станица милиције и маневарских станица СЈБ Тузла и осталих оружаних јединица које су браниле Тузлу у мају `92., у записник са састанка Оперативног штаба Тузла на дан 20.04.1992. године у 14 часова,

-списак погинулих и теже и лакше рањених припадника СЈБ Тузла 15.05.1992. године на Брчанској Малти и код «ДТВ Партизан», а све достављено од стране Министарства унутрашњих послова, ПУ Тузла,

-списак лишених живота (погинулих) означаван од стране сведока оштећених Тодоровић Озренка,Тодоровић Зорана, Сарафијановић Милутина и сведока «А» на главном претресу 07.11.2008. године,

-допис Комеморативног центра Тузла број 898-10/08 од 17.10.2008. године као и потврда о привременом одузимању предмета број 17-04/2-04-232/07 од 30.10.2007. године, Министарства безбедности, Државна агенција за истрагу и заштиту, Центар за истраживање ратних злочина,

-«списак екстремиста и организатора» достављен од стране сведока Милић Вељка на главном претресу дана 05.12.2009. године,

-бланко позив ВП 5022 Тузла од 27.11.2000.године, говор команданта, преглед ослобођеног оружја из магацина на Козловцу и предато штабовима ТО,

-преглед ослобођене муниције из магацина на Козловцу и предато штабу ТО, оперативно тактичка анализа борбених дејстава у вези са догађајем од 15. маја `92. године под називом «одбрана Тузле на Брчанској Малти», достављено од стране Тужилаштва за ратне злочине КТРЗ 5/04 од 10.12.2008. године,

-извод из матичне књиге умрлих за Љубојевић Ђорђа, број 8508 за 1992.годину,

-отпусна листа Клиничко медицинског центра Тузла 211-674 од 29.06.1992.године, за рањеног оштећеног Којић Марка,

-чита се отпусна листа Клиничко медицинског центра у Тузли 211/680 од 24.05.1992.године, за рањеног оштећеног Михајловић Данка,

-уверење ВП 969/94 од 22.05.1995.године, за рањеног оштећеног Кулишић (Драга) Татомира, а све достављено од стране Тужилаштва за ратне злочине КТРЗ 5/04 од 14.01.2009.године,

-Службена белешка Већа за ратне злочине Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима 7/09 од 30.01.2009.године, којом је констатовано да је покушано да се оствари контакт са сведоком Павловић Радивојем, и да се том приликом јавила станодавка која је изјавила да се по њеном сазнању њен бивши станар одселио у Аустралију,

-извештај о траженим подацима достављен од стране МУП-а Тузла, број 08-03/1-1-04, 3-3955/08 од 24.12.2008.године, о учешћу станице полиције и других јединица у одбрани Тузле, ратне полицијске станице «Славиновићи» од 07.12.1992.године, написано од Селимовић Екрема,

-Закон о завршетку наставе у школској 91/92. години у основним, средњим и вишим школама, факултетима и уметничким академијама у Републици БиХ, као и допис БиХ, Тузлански кантон, Министарства образовања, науке, културе и спорта од 26.11.2008. године,

-извештај Безбедносно информативне агенције број 3/1-09 од 19.02.2009. године, сачињен од стране Милана Младеновића,

Извршен је увид у мапу Тузле означене од стране св.оштећеног Јокић Дејана и св.оштећеног Кулишић Бранислава на главном претресу 18.02.2009. године,

Прочитан је извештај доктора специјалисте Градског завода за хитну медицинску помоћ број 39 од 18.02.2009. године за сведока Сорајић Борка,

-списак погинулих и рањених са ознаком «Тузланска колона 15.05.1992. и решење Републике Српске општинска управа Општине Бијељина, Одељење за борачко инвалидску заштиту број 09-560-1799/05 од 12.12.2005.године достављено од стране св.оштећеног Илић Радојице,

-допис Републике Српске, Врховни суд, Судска полиција Бијељина од 30.01-2009. године за сведока Мркоњић Ратка којим извештавају суд да се лице по имену Мркоњић Ратко налази на подручју Републике Црне Горе,

-допис Министарства одбране, ВБА, број 2393-2 од 19.02.2009. године – информације управе безбедности ССНО број 200 од 06.05.1992. године са прилозима,

-обавест о поступању по замолници Окружног суда у Београду, Већа за ратне злочине од стране Кантоналног суда у Тузли број 03 Мпом 001304 09 од 12.02.2009. године, везано за уручење позива сведоку Цувај Златану,

-допис Министарства правде БиХ број 07-14-1-7370/07 од 16.02.2009. године везано за уручење позива сведоку Симић Бранку,

-допис Министарства правде БиХ број 17370/07 од 03.02.2009. године којим извештавају суд да сведоку Мркоњић Ратку није било могуће уручити позив из разлога што се не налази на подручју које покрива одељење судске полиције Бијељина,

-записник Кантоналног суда у Тузли Мпом 00 1304 09 Мпом од 17.02.2009. године да сведок Цувај Златан обавештава да неће приступити на заказан претрес 19.02.2009. године,

-допис Радивоја Павловића – «сећање и сведочење о извлачењу колоне ЈНА из Тузле 15.05.1992. године кад су живи завидели мртвима», достављен овоме суду дана 06.03.2009. године,

-допис Републике Српске, Врховни суд, Судска полиције, Одељење судске полиције Бијељина од 03.03.2009. године којим обавештавају да између осталих је и сведоку Ристић Милутину уручен позив, као и службена белешка Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима КВ.Су стр.пов 23/09 од 24.03.2009. године којим сведок Ристић Милутин извештава суд да неће доћи на саслушање заказано за 25.03.2009. године, због повреда на раду,

-службена белешка Службе за помоћ и подршку Кв. су стр. пов 24/09 од 25.03.2009. године којим сведок Јовановић Слободан извештава

суд да неће приступити на заказан претрес дана 25.03.2009.године због саобраћајне незгоде коју је имао на путу ка Београду,

-допис ВМА, Институт за судску медицину 1-13/81-1/09 од 25.03.2009. године, а којим извештавају суд да је у Институт за судску медицину допремљено дана 21.05.1992. године, 9 тела припадника ЈНА погинулх 15.05.1992. године приликом извлачења касарне «Хусинска буна»,

-налаз и мишљење судског вештака др Милета Стојковића од 26.03.2009. године,

-налаз и мишљење судског вештака проф.др Слободана Јовичића од 30.03.2009. године,

-извештај аудио форензичког центра Сан Франциска од 10. априла 2008. године, достављен од стране сведока Синана Алића,

-извештај из КЕ достављен од стране Федералног МУП-а, Федерална управа полиције Сарајево за опт.Илију Јуришића број 09-14/2-04-7-209 од 06.03.2009. године,

-допис Генералштаба Војске Србије пов.бр.949-8 од 03. априла 2009. године, везано за процену о стању и проблемима на простору СР БиХ.

-допис Јавне установе за предшколске установе, за одгој и образовање «Наше дијете» Тузла од 09.03.2009. године,

-допис Министарства правде БиХ Сарајево, Кантонални суд у Тузли Мпом 001427 09 од 17.03.2009. године везано за уручење позива сведоку Славуљица Николи,

-допис Министарства правде БиХ, број 07-14-1 7370/07 од 01.априла 2009. године, са записницима сачињеним дана 25.03.2009. у Кантоналном суду у Тузли, а везано за уручење позива сведоцима Николић Будимиру и Бајрић Мехмеду који изјављују да о томе да ли ће сведочити или не и на који начин за сада не желе да се изјасне, као и записник сачињен дана 27.03.2009. године везано за уручење позива сведоцима Будимиру Николићу и Бајрић Мехмеду који су изјавили да су спремни да сведоче путем видео конференцијске везе, те записник сачињен дана 25.03.2009. године везано за уручење позива сведоку Делибеговић Енверу који изјављује да жели да сведочи путем видео линка из Сарајева, и записник састављен дана 25.03.2009. године пред Кантоналним судом у Тузли везано за уручење позива сведоку Бешлагић Селиму који извештава да ће донети одлуку везано за сведочење када добије објашњење од Вијећа за ратне злочине везано за примедбе које је изнео на записник,

-евиденција умрлих лица из 1992. године, рачун Комеморативног центра од 20.05.1992. године, списак погинулих војника који поседују идентификациону документацију (личну карту или други документ) ЈКП Погребне услуге Тузла, Комеморативни центар, 19.05.1992. године,

достављено од стране Министарства правде БиХ број 07 -14-1-7370/07 од 10. априла 2009. године.

На главном претресу 21.09.2009. године прочитано је решење Војног суда у Београду којим се оглашава стварно и месно ненадлежним за поступање у КРИ.В предмету против окр.Селима Бешлагића, Енвера Делибеговића, Мехмеда Бајрића, Мухамеда Бркића, Будимира Николића и Илије Јуришића од 23.04.2004. године у предмету К.В.бр 48/04,

-списак погинулих припадника ЈНА из ВП 7954 Тузла у колони 15.05.1992. године у Скојевској улици Тузла, састављен од стране пуковника Данила Симића,

-копија текста објављеног у листу «Озренски видици» достављен Војном тужилаштву Београд од стране Комитета за прикупљање података о извршеним злочинима против човечности и међународних права СРЈ,

-фотокопија писма водника Првуловић Миодрага од 24.10.1992. године у коме се наводи погибија Гајић Ненада,

-допис Републичког тужилаштва Републике Српске од 30.11.2004., којим извештавају у виду достављања фотокопије извештаја Окружног тужилаштва Бијељина Кт.21/01 од 18.новембра 2004.године, да су у овом тужилаштву процесуирани Енвер Делибеговић, Мехмед Бајрић, Мухамед Бркић и Фарук Прцић,

-допис Тужилаштва БиХ, Посебни одел за ратне злочине Сарајево, број А-РЗ–33/06 од 13.09.2006. године, где се извештава да је у моменту када је запримило кривичну пријаву из Београда, Окружно тужилаштво Бијељина већ водило 2 истраге против Прцић Фарука по кривичној пријави МУП-а Републике Српске и Заимовић Ахмета због сумње да су починили крив. дело ратни злочин против цивилног становништва, након прикупљања доказних материјала кривични списи КТ.323/96 и Кт.58/00 и који се односи на догађај звани «Тузланска колона» КТ.59/00 обједињени су и заведени под број КТ.21/02 у Окружном тужилаштву у Бијељини,

-решење Ки.В.3/04 о спровођењу истраге против Бешлагић Селима, Делибеговић Енвера, Бајрић Мехмеда, Бркић Мухамеда, Николић Будимира, Јуришић Илије од 27.10.2006.године, као и наредба за издавање потернице од истог датума,

-списак И 1529 од 07.02.2001.године означен као «Тузла 15. мај 1992.године» у којој се у тачки 1 наводе имена и адресе погинулих а у тачки 1-а имена и адресе рањених,

-фотокопија књиге о Тузли, Желимира Млађеновића под насловом «Од оазе мира до муслиманске Тузле»,

-Одлука у фотокопији о повлачењу јединица ЈНА са територија Републике БиХ од 27.04.1992. године, наређење о спровођењу одлуке председништва Министарства за народну одбрану Сарајево од

29.04.1992.године и наређење о спровођењу одлуке предсједништва центрима и станицама јавне безбједности од 29.04.1992.године, достављено од Тужилаштва за ратне злочине 08.05.2007.године,

-извод из матичне књиге умрлих за Јокић Горана- рјешење о проглашењу умрлим – Општина Бијељина под редним бројем 313 за 1999. годину,

-налаз и мишење вештака за Крстић Радована - проф.др Душана Дуњића, Бранимира Александрића и Јовановић Александра од 30.01.1998. године, као и отпусна листа за Крстић Радована,

На сагласан предлог странака прочитан је записник о саслушању сведока Драгић Ненада од 31.07.1996.године у предмету Кри.29/96 – Основног суда у Власеници.

Прочитано је уверење ВП 7208 Угљевик број 14/162-859 од 25.07.1995.године за Јовић Душана Брана, отпусна листа Медицинског центра Бијељина за Јовић Бранка,

-записник о саслушању сведока Ристић Милутина од 21.05.1996.године, Кри.73/96, Основног суда у Бијељини,

-новински чланак листа «Новости» - четвртак 24. новембра 1994.године, под називом «Тузла град јада и очаја» написан од стране Млађеновић Желимира,

-уверење ВП 7316 Лопаре од 20.06.1993.године за Илић Горана, рјешење Општинске управе Зворник Одељење за борачко инвалидску заштиту број 03-560-325/94 од 17.08.2001.године а везано за инвалидитет за Илић Горана,

Извршен је увид у план Тузле са распоредом објеката за разумевање инцидента од 15.05.1992.године који носи печат фондације «Истина правда помирење».

Прочитан је предлог Правилника о унутрашњој ратној организацији Извршног одбора СО Тузла број 18-15-5/92 од 30.03.1992.године МУП-а, Центар служби безбједности Тузла, СЈБ Тузла који носи печат фондације «Истина правда помирење», стање наоружања и опреме у СЈБ Тузла, извод из наређења Кризног штаба предсједништва СО Тузла број 03/11-20/92 од 04.05.1992.године, општинског секретеријата за унутрашње послове Тузла, одлука Кризног штаба предсједништва општине Тузла број 01-1-152/92 од 25.05.1992.године (одлука којом Кризни штаб предсједништва проширује састав за 2 досадашња члана Оперативног штаба), допис предсједника предсједништва Општине Тузла мр Селима Бешлагића број 01/1-30/92 – 33 од 21.04.1992.године Министарству за унутрашње послове, прилог за скуп о Босни, Питсбург, САД, новембар 2002.,

страдање Срба у Тузли, Уредба са законском снагом о одбрани предсједништва Републике БиХ,

-наредба команданта Милета Дубајића везано за забрану исељавања становништва способног за борбу са зоне одговорности јединице од 05.05.1992.године,

-фотокопија новинског чланка «Истина о нападу на војну колону у Тузли» лист САО Семберије и Мајевице, шема унутрашње организације и руковођења у СЈБ Тузла, достављена од стране адв.Стевана Протића,

-уверење МУП-а, ЦСБ СЈБ Тузла, број 20-16/10-598 од 11.04.1996.године да је Јуришић Илија био припадник резервног састава полиције МУП-а од 06.04.1992., до 11.02.1994.године, ангажован на пословима члана Оперативног штаба СЈБ Тузла од 06.04.1992.године до 25.05.1992.године, а на пословима начелника Сектора службе јавне безбедности од 26.05.1992.године до 30.05.1993.године и на пословима заменика начелника од 01.06.1993., до 11.02.1994.године,

-решење СИЗ Пензијско инвалидско осигурање за Јуришић Илију од 04.09.1991.године,

-решење МУП-а Сарајево, број 09/4-126-1/98 од 26.06.1991.године о престанку рада у овом Министарству,

-решење Пензијско инвалидског осигурања БиХ од 22.03.1999.године о признању права на старосну пензију,

-допис Компаније «Новости» од 28.06.2007.године, којим извештавају да новинар Желимир Млађеновић није био запослен у НИП компанија «Новости» као новинар дневног листа «Вечерње новости», тако ни у било ком другом делу компаније,

-записник о саслушању сведока Сорајић Борка од 09.08.2007.године, Кив.6/07,

-извод из матичне књиге рођених за Перишић Ристу,

-картице несталих лица достављене од Оперативног тима владе Републике Српске за тражење несталих лица, предате суду на главном претресу 28.05.2009.године, од стране судског вештака др Жељка Карана и то за Благојевић Анђелка Радислава, Благојевић Симе Војо, Божић Илије Гордан, Васић Ненада Јово, Вујановић Љубомира Цвијетин, Давидовић Николе Божо, Илић Радована Бошко, Јовановић Живана Душко, Јокић Ника Горан, Јурковић Марка Зоран, Кулишић Васе Милан, Латковић Марка Слободан, Лукић Милана Илија, Марковић Цвијетина Стојко, Недић Васкрсија Милан, Недић Неда Радо, Петровић Сретка Боро, Сорајић Бранка Божидар, Тадић Милорада Боро, Тодоровић Луке Радомир, Тубић Јована Јеленко, Џолић Николе Јован, као и списак несталих лица,

-закључци процене стања на простору БиХ у зони одговорности Два ВО за март 1992.године, потписан од стране команданта генерала пуковника Милутина Кукањца, а предато суду од стране браниоца оптуженог адв.Дозет Ђорђа на главном претресу 28.05.2009.године,

-налаз и мишљење судског вештака др Ђорђа Алемпијевића од 19.06.2009.године,

-извештај Републике Српске Основног суда у Модричи број 860 Мпом 00 4719 09 Мпом од 17.06.2009. године о уручењу позива и достави потписне доставнице од стране оштећеног Ђурановић Саве

-извештај Окружног суда у Бијељини број 120 Пом 000 72409 од 11.06.2009. године о потписаним доставницама од стране сведока Ристић Милутина,

-обдукциони записници са фотодокументацијом достављени суду на главном претресу 22.06.2009.године од сведока др Зорана Станковића и то за Мркоњић Ранка, Деспотовић Петка Славка, Михајловић Радована Зорана, Гогановић Жарка Васкрсија, Ђурановић Робина, Михајловић Радована Милана, Вукојевић Анђелка Саве,

-списак несталих лица, 39 картица несталих лица и то за: Лопатка Данила Мирослава, Ћолић Николе Јована, Цвјетковић Мирка Данила, Тубић Јована Јеленка, Тодоровић Луке Радомира, Тадић Милорада Боре, Сорајић Бранка Божидара, Петровић Сретка Боре, Перић Ђорђа Остоје, Недић Неда Раде, Недић Васкрсија Милана, Марковић Цвијетина Стојка, Лукић Милана Илије, Латковић Марка Слободана, Лазић Јована Ранка, Кулишић Васе Милана, Јурковић Марка Зорана, Јокић Горана, Јовановић Живана Душка, Илић Радована Бошка, Илић Стеве Владе, Давидовић Николе Божа, Вујановић Љубомира Цвијетина, Васић Ненада Јове, Божић Илије Гордана, Благојевић Сима Воја, Благојевић Анђелка Радислава, Тубић Стојана Стево, Тодоровић Митра Војко, Тодић Јова Радо, Стојановић Василија Чедо, Панић Душана Бранислав, Марковић Ђока Ранко, Ћумић Дмитра Миланко, Дангубић Милоша Жељко, Гаврић Јована Жарко, Васић Живана Душко, Богдановић Пера Владимир, Благојевић Драга Војо и решење за оштећеног Марка и Цвију Цветковић Општине Палилула број 512-37/05-1-1 од 12.10.2005.године, предато суду на главном претресу дана 22.06.2009.године од стране сведока Крчмар Горана,

-извод из МКУ Општине Петрово, БиХ, Република Српска, под редним бројем 8 за 1992.годину за Михајловић Зорана,

-извод из МКУ Републике Српске, Општина Бијељина, под редним бројем 105 за 1992.годину за Јањић Драга,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Бијељина, под редним бројем 265 за 1998.годину за Илић Влада,

-решење Републике Српске, СЈБ Брчко бр.11-1/06-202-280/98 од 10.05.1998.године, којим се одобрава накнадни упис у МКУ на име Илић Владо,

-извод из МКУ Републике Српске, Општина Бијељина под редним бројем 185 за 1993.годину за Ђурић Марка,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Бијељина под редним бројем 186 за 1993.годину за Ђурић Зорана,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Бијељина под редним бројем 187 за 1993.годину за Ђурић Миленка,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Бијељина под редним бројем 429 за 1992.годину за Мићановић Владимира, као решење којим се одобрава упис у МКУ за Мићановић Владимира,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Бијељина под редним бројем 294 за 1995.годину за Перић Остоју,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Петрово под редним бројем 57 за 1992.годину за Тодоровић Драгана,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Петрово под редним бројем 11 за 1992.годину за Вукојевић Сава,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Приједор која се води за место Омарска под редним бројем 56 за 1992.годину за Зец Драженка,

-уверење ВП број 7316 број 06/5-1-71 од 04.07.2001.године, Бијељина да је Лазић Јована Ранко погинуо у месту Брчанска Малта, Тузла,

-потврда о погибији за Вукојевић Анђелка Саву - ВП 7312 број 1/93 од 04.07.1993.године,

-уверење ВП 7102 Бијељина за Зец Бранислава Драженка,

-исказ сведока Модраковић Тривана у предмету Кри.51/97 од 10.04.1997.године, Основног суда у Бијељини,

-исказ сведока Савић Иве у предмету Кри.51/97 од 09.04.1997.године Основног суда у Бијељини,

-записник о саслушању сведока Ђурић Илије Кри.51/97 од 09.04.1997. године, Основног суда у Бијељини,

-извештај Тужилаштва БиХ, Посебни одјел за ратне злочине КТРЗ 157/07 од 22.06.2009.године за оштећена лица:

-извод из МКУ Републике Српске Општина Петрово под редним бројем 7 за 1992.годину за Гогановић Васкрсија,

-извод из МКУ Републике Српске, општина Петрово редни број 11 за 1992.годину за Вукојевић Саву,

-извод из МКУ Републике Српске Бијељина редни број 186 за 1993.годину за Ђурић Зорана,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Бијељина редни број 187 за 1993.годину за Ђурић Миленка,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Бијељина редни број 185 за 1993.годину за Ђурић Марка,

-извод из МКУ за Јањић Драга,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Бијељина редни број 429 за 1992.годину за Мићановић Владимира,

-извод из МКУ Републике Српске Општина Бијељина редни број 294 за 1995.годину за Перић Остоју,

-извод из ЦИПС базе података за Гавриловић Перу из којег је утврђено да је жив и настањен у Бијељини,

-извод из МКУ Републике Српске, под редним бројем 56 за 1992.годину за Зец Драженка,

-чита се налаз и мишљење судског вештака др Ђорђа Алемпијевића од 02.09.2009.године,

-извештај Окружног суда у Бијељини број 120 Пом 00081309 од 31.07.2009.године о уручењу позива Јовић Жељки, Вујановић Дарку и Васић Аници, а да су сведоци Модраковић Триван преминуо 2004.године, Савић Ива преминула 2001.године и Ђурић Илија преминуо 2004.године, а по обавести радника судске полиције Оделење Бијељина,

-извештај Основног суда у Добоју од 04.08.2009.године из којег се утврђује да је сведок Илић Радован примио позив,

-извештај од 11.08.2009.године из којег се утврђује да је сведок Тубић Јован примио позив

-извештај Министарства правде БиХ од 26.08.2009.године утврђује се да је сведок Лопатко Миља примила позив,

-службена белешка Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима Кв.Су бр.49/09 од 27.08.2009.године којом се утврђује да сведок Аница Васић се неће одазвати позиву за главни претрес јер је стара и болесна,

-службена белешка Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима од 03.09.2009.године из које се утврђује да сведок Дарко Вујановић из здравствених разлога није у могућности да се одазове позиву,

-исказ сведока Драгић Ненада Ки.В.6/07 од 06.09.2007.године, као и исказ сведока Ристић Милутина Ки.В.3/07 од 17.05.2007.године.

-преглед паравојног организовања у зони одговорности 17. корпуса, Преглед формираних и идентификованих паравојних формација као и План рада за усвајање одлука за дејство команди у 17. корпусу.

На главном претресу дана 21.09.2009. године прочитани су искази из претходног поступка сведока Ристић Милутина Ки.В.3/07 од 17.05.2007. године и сведока оштећеног Сорајић Борка Ки.В.6/07 од 09.08.2007. године, без сагласности странака, тј.бранилаца оптуженог, а у смислу одредбе члана 337 ЗКП-а. Ово из разлога што сведок Ристић Милутин који је уредно позван за главни претрес заказан за 25.03.2009. године, на исти није приступио, због повреде на раду, а што је утврђено из службене белешке Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима К.В.СУ.Стр.пов.23/09 од 24.03.2009. године. Саслушање сведока оштећеног Сорајић Борка започето је на главном претресу дана 18.02.2009. године, али је убрзо прекинуто јер је сведоку позлило, те је из извештаја доктора специјалисте Градског завода за хитну медицинску

помоћ бр.39 од 18.02.2009. године утврђено да сведок оштећени из здравствених разлога не може да настави са давањем исказа.

На главном претресу дана 28.05.2009. године, суд је прочитао записник о саслушању сведока Прцић Фарука сачињен од стране Тужилаштва БиХ КТЗ 68/07 од 07.11.2007. године; записник о саслушању сведока Милићевић Миленка од стране Тужилаштва БиХ КТЗ 68/07 од 07.11.2007. године, записник о саслушању сведока Пекарић Кадра од стране Тужилаштва БиХ КТЗ 68/07 од 07.11.2007. године; записник о саслушању сведока Авдић Сеада сачињен од стране Тужилаштва БиХ КТЗ 68/07 од 07.11.2007. године, записник о саслушању сведока Славуљица Николе сачињен од стране Тужилаштва БиХ КТЗ 68/07 од 08.11.2007. године, записник о саслушању сведока Дукић Златка сачињен од стране Тужилаштва БиХ КТЗ 68/07 од 09.11.2007. године; записник о саслушању сведока Механовић Пашаге сачињен од стране Тужилаштва БиХ КТЗ 68/07 од 09.11.2007. године; записник о саслушању сведока Златановић Јасмина сачињен од стране Тужилаштва БиХ КТЗ 68/07 од 09.11.2007. године; записник о саслушању сведока Бајрић Назифа сачињен од стране Тужилаштва БиХ КТЗ 68/07 од 09.11.2007. године; записник о саслушању сведока Ахмединовић Рефика сачињен од стране Тужилаштва БиХ КТЗ 68/07 од 09.11.2007. године; записник о саслушању сведока Цувај Златана сачињен од стране Тужилаштва БиХ КТЗ 68/07 од 23.11.2007. године. Међутим накнадно је констатовано да нису обе странке биле сагласне да се наведени записници прочитају, те се исти нису користили у овом крвичном поступку.

Надлежност суда

Одредбама члана 3 и 9 Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине прописано је да је Веће за ратне злочине Окружног суда у Београду надлежно за вођење поступка за кривична дела из члана 2 овог закона која су извршена на територији СФРЈ без обзира на држављанство учиниоца или жртве, а ради се о кривичним делима против човечности и међународног права одређена у глави XVI Основног кривичног закона и тешка кршења међународног хуманитарног права извршена на територији бивше Југославије од 01.01.1991. године, која су наведена у Статуту Међународног кривичног суда за бившу Југославију. Сходно томе заснована је надлежност Већа за ратне злочине Окружног суда у Београду за поступање у овом кривичном поступку.

С обзиром на напред наведено неоснован је приговор браниоца опт.Илије Јуришића, адв.Стевана Протића, да за вођење овог кривичног

поступка није надлежан суд Републике Србије, већ суд Босне и Херцеговине.

Заштићени сведоци

Дана 10.06 2006. године, ступио је на снагу Законик о кривичном поступку, при чему су од тога дана почеле да се примењују само одредбе чланова 107, 110, 117-122 и члана 333-335. Одредбе чланова 117-122 овог Законика о кривичном поступку односе се на саслушање заштићеног сведока.

У току главног претреса, суд је уз доделу мере заштите саслушањем сведока под псеудонимом из члана 117 став 3 тачка 4, саслушао једног сведока.

Пре почетка главног претреса 07.11.2008. године, на којем је сведок саслушаван, исти је поднео усмени захтев за одређивање статуса заштићеног сведока у смислу члана 118 став 1 Законика о кривичном поступку. Сведок је образложио свој захтев разлозима личне сигурности и безбедности, као и безбедности своје породица, наводећи да имају страх од евентуалне осуде јавности и средине у коју често одлазе, те је из тих разлога затражио да му се додели мера заштите саслушања под псеудонимом.

Одлучујући о овом захтеву, сходно одредби члана 118 ЗКП-а, на посебном рочишту са којег је искључена јавност, у присуству сведока на кога се односи захтев и странака, суд је донео решење о одређивању статуса заштићеног сведока доделивши му псеудоним «А». Садржај решења усмено саопштио присутнима уз омогућавање окривљеном и браниоцу да оспоре оправданост мера заштите, којима се странке нису противиле.

Записник са посебног рочишта који садржи разлоге сведока за подношење захтева за доделу статуса заштићеног сведока, а са којих је искључена јавност, те решење суда о одређивању статуса заштићеног сведока, као и омот са подацима о идентитету заштићеног сведока у смислу члана 118 и 120 ЗКП-а су запечаћени и предати на чување истражном судији, са назнаком «заштита сведока-службена тајна-строго поверљиво».

Саслушање путем видеоконференцијске везе

Законом о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине уведена је процесна могућност коришћења видеоконференцијске везе ради саслушања сведока који се током давања исказа не налази у просторији у којој се одржава суђење. Сврха овог правила је да се превазиђе немогућност физичког обезбеђења присуства сведока на главном претресу. Саслушањем путем видеоконференцијске везе се физички одступа од начела непосредности. Међутим, како суштински тако и у кривично процесном смислу се оно поштује, јер се саслушање остварује путем техничке везе, током самог суђења, а учесници поступка могу да остваре сву врсту процесне комуникације са сведоком која је иначе могућа и када та лица дају исказ док су физички присутна у судници.

Одредбом члана 14 Закона о организацији надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, предвиђено је да ако није могуће обезбедити присуство сведока или оштећеног на главном претресу, њихово саслушање може се вршити путем видеоконференцијске везе.

С обзиром да је сведок Мехо Бајрић одбио да сведочи непосредно пред Већем за ратне злочине Окружног суда у Београду и прихватио је једино да сведочи путем видеоконференцијске везе, а што је утврђено из дописа Министарства правде БиХ, број 07-14-1 7370/07 од 01. априла 2009. године, то је суд у смислу напред цитираног члана организовао његово саслушање преко видеоконференцијске везе на главном претресу дана 01.09.2009. године. У конкретном случају суд је нашао да је исказ сведока веома значајан за утврђивање чињеничног стања, тако да су по оцени суда задовољени сви критеријуми за прихватање оваквог начина саслушања сведока.

Вештачења

Током овог кривичног поступка обављена су одређена вештачења, те су дати налази и мишљења и то:

Налаз и мишљење судског вештака др Милета Стојковића од 25.03.2009. године:

У вези догађаја који се одиграо на раскрсници пута Брчанска Малта у Тузли дана 15.05.1992. године, увидом у списе предмета и доказни и видео материјал, а имајући у виду поједине одредбе борбених правила и прописа о СФРЈ и на основу приказане упоредне анализе тих

одредби и тактичких радњи војничког састава 92.мтбр ЈНА и снага МУП-а БиХ, може се поуздано закључити да је војнички састав 92.мтбр ЈНА дана 15.05.1992. године извео тактичку радњу кретање, односно маршевање, начелно према одредбама борбеног правила бригада (пешадијска, моторизована, брдска, планинска, морнаричке пешадије и лака), ВИЗ Београд 1984.

Увидом у постојећи видео материјал може се запазити да распоред војника у возилима током спровођења марша није био са оружјем на «готовс», односно за опаљење до момента почетка оружаног сукоба. Уочљиво је да је до момента настанка опште паљбе већи број војника на камионима са отвореним арњевима (без цераде), држао оружје између ногу, а да је један број послужиоца на борбеном возилу «прага» држао оружје косо увис под углом од 45 степени, са устима цеви окренутим на горе. Према Стројевом правилу ОС то је правилно заузет положај војника на моторном, односно борбеном возилу на маршу.

Имајући у виду снимак кретања колоне, распоред војника територијалне структуре и цивилне полиције био је по правилима струке, односно по упутствима у борбеним дејствима јединица ТО на ПЗТ (тактика-борбена дејства тактичких јединица КОВ ЈНА и Територијалне одбране, уџбеник за војне академије, ВИЗ, Београд 1981.), али није био постављен по начелима и принципима обезбеђења мирног повлачења јединица ЈНА. Према заузетом положају војника и припадника цивилних структура распоређених дуж пута маршевске колоне у граду Тузла, стиче се утисак да се радило о осмишљеној и добро организованој диверзантској препадној акцији снага МУП-а БиХ на маршевску колону са елементима класичне заседе.

Садржај појединих одредби борбеног правила ОС СФРЈ о употреби јединице ТО на ПЗТ упућује на могућност упоредне анализе тих одредби са стварним догађањима 15.05.1992. године у Тузли, зато што се може уочити веома велика сличност доктринарних ставова и практичне реализације диверзантске препадне акције са елементима класичне заседе снага МУП-а БиХ на маршевску колону `92. моторизоване бригаде. Стиче се утисак да су управо ту доктринарну шему специфичног борбеног дејства ТО на ПЗТ примениле снаге МУП-а БиХ на маршевску колону бригаде.

Пажљивом анализом видео снимака на којима се јасно види да је број војника територијалне структуре и цивилне полиције енормно велик дуж комуникације и непотребан за обезбеђење мирног повлачења јединица ЈНА. Да је борбени распоред припадника полиције поред комуникације индикативан са оружјем на «готовс», те је било

непотребно присуство великог броја инжињеријских препрека поред пута на правцу марша бригаде. Те су евидентне утврђене ватрене тачке (бункери врећама песка) у појединим подрумским просторијама околних зграда на правцу кретања маршевске колоне.

Што се тиче тока ватреног дејства на маршевској комуникацији, у конкретном случају ради се о појединачном и рафалном дејству из разних врста пешадијског и стрељачког наоружања. Са снимка се такође може уочити да је масовна унакрсна ватра са околних зграда и утврђених ватрених тачака из приземља појединих зграда изазавала дезорганизацију и разбијање маршевске колоне у неколико праваца. То је била фланкирна (бочна) унакрсна паљба.

Налаз и мишљење судског вештака проф.др Слободана Јовичића од 30.03.2009. године:

Предмет вештачења били су ЦД-ови са ознаком А-183 ТК, А-213 ТК, К-014 ТК, «Дозет бр.3» и «Дозет бр.4».

Кључни елементи вештачења били су акустичка анализа пуцњаве, анализа кадрова у видео снимцима и израда транскрипата.

Квалитет видео и аудио материјала је веома различит, а то је последица снимања из руке, снимања са велике удаљености и велике амбијенталне буке, али и лоших преснимавања.

Након детаљне анализе садржаја снимака, анализе видео материјала, акустичке анализе пуцњаве, анализе говорног материјала, вештак је дао мишљење да су на раскрсници Брчанска Малта видљиви наоружани људи различито обучени, распоређени иза многобројних заклона (грудобрана). Снимци заустављених возила војне колоне показују да су сва возила гађана чеоно. Анализа пуцњаве показала је да је први кратак рафал испаљен на војну колону и то бочно, са стране, између, испод или из околних зграда, такав рафал није био у фокусу (оптичкој видљивости) камере.

Временски размак између првог кратког рафала и другог кратког рафала је 593 милисекунде, значи нешто више од пола секунде је протекло, а између другог и трећег рафала скоро 700 милисекунди и између трећег кратког рафала и четвртог, када почиње она масовна пуцњава, скоро 600 милисекунди, те када се све то сабере то је непуне 2 секунде од првог пуцња до почетка те масовне пуцњаве. Ту није било никаквих прекида. Први и други пуцањ су веома близу један после другога. Према свим карактеристикама и специјалним анализама, први

кратки рафал и четврти кратки рафал су идентични, значи да су испаљени из једног оружја и са једног места. Други и трећи кратки рафал који се појављују, другачијих су карактеристика и потпуно се разликују од првог и четвртог кратког рафала, што значи да су испаљени из другог оружја. Други и трећи кратки рафали испаљени су у покрету, што у датом амбијенту и датој сцени једино је могло да се са возила тако нешто одигра. Први и четврти кратки рафал су идентични што значи да су стационарни и са позиције на земљи или згради.

У масовној пољби уочени су и пуцњи који су испаљени у близини камере, односно са врха солитера где се и налазила камера. Снимање сцене на раскрсници Брчанска Малта вршено је најмање са две камере које су позициониране на различитим локацијама декларисане као ТВ БиХ (са ближег солитера раскрсници) и «ФС 3» (са удаљенијег солитера). Камера ТВ БиХ је снимала и са нивоа улице.

Даље је уочено да се догађаји (сцене) које су се снимале са две камере, не могу ускладити са временом које је убележено на снимцима. Наглашено је да ознаку времена у снимцима може сама камера аутоматски да унесе или се то може накнадно урадити у режији. пошто постоје кадрови у више снимака где нема временског титла, а исти ти кадрови се појављују на другом месту са временским титлом, то је јасно да се временски титл студијски убацивао у снимке.

У свим спорним снимцима недостаје кључни сегмент нагомилавање војних возила у раскрсници која су заустављена. Процењено је да недостаје снимак у трајању око 6 минута. Снимци показују заустављену колону возила, укупно 16 возила. За заустављање и нагомилавање великог броја возила од тренутка када је нападнут претходни део колоне и када су у раскрисници остала 3 возила (санитетско и два војна камиона), а Скојевска улица остала празна, требало је бар неколико минута времена да прође што нигде у приложеним снимцима не постоји.

У заустављеној уништеној војној колони налазило се и санитетско возило видно означено црвеним крстом.

Налаз и мишљење судског вештака др Ђорђа Алемпијевића, специјалисте судске медицине од 19.06.2009. године:

Идентификација посмртних остатака ексхумираних на локалитету дечије гробље «Трновац» у Тузли вршена је на основу налаза установљеног судско медицинском експертизом посмртних остатака – процена пола и животног доба, зубног статуса посмртних остатака где је

то било могуће и савременим форензичко-генетичким методама упоређивања генетског профила добијеног анализом спорног узорка (коштано ткиво са ексхумираних скелетних остатака), са генетским профилом сродника нестале особе. Након спроведених претходно наведених поступака за сваки конкретни случај сачињен је документ «записник о идентификацији посмртних остатака» у коме је дат преглед свих елемената на основу којих је утврђен идентитет.

Идентичан или веома сличан приступ идентификацији уз примену форензичко-генетичких анализа коришћен је и у другим сличним ситуацијама у вези са идентификацијом ексхумираних посмртних особа које су настале у вези са оружаним сукобима на простору бивше СФРЈ. На претходно наведен начин од посмртних остатака ексхумираних на локалитету дечије гробље «Трновац» у Тузли идентификовани су посмртни остаци лица и то: Васић Јова, Недић Милана, Тодоровић Радомира, Петровић Бора, Латковић Слободана, Кулишић Милана, Јурковић Зорана, Сорајић Божидара, Јовановић Душка, Јокић Горана, Божић Бошка, Божић Гордана, Благојевић Воја и Вујановић Цвијетина.

Такође, из достављене документације види се да је на основу форензичко-генетичке анализе извршена идентификација посмртних остатака Богдановић Владимира и Тубић Стева. Међутим, за ова лица се на основу расположиве документације пре свега записника о судско медицинској експертизи посмртних остатака не може тврдити да њихови посмртни остаци су ексхумирани на локалитету дечије гробље «Трновац» у Тузли.

Прегледом ексхумираних посмртних остатака за које је касније идентификацијом утврђено да представљају посмртне остатке лица напред већ наведених утврђене су екстензивне повреде скелета – преломи костију главе, трупа и удова. Поред тога, код практично свих особа поједини делови скелета су недостајали, а у извесном броју случајева посмртни остаци једне особе су ексхумирани из више од једног гробног места, а након ексхумације и спроведених процедура (судско медицинске и форензичко генетичке) експертизе извршено је поново спајање «реасоцијација» фрагментираног тела.

Све претходно наведено, дакле екстензивно повређивање скелета, упућује на закључак о могућем дејству распрскавајућег експлозивног средства услед кога је дошло до овако обимног и екстензивног повређивања наведених лица. Међутим, до фрагментације тела, па у извесној мери и повређивање скелета, могло је доћи и након смрти, при манипулацији посмртним остацима, а посебно уколико је сахрањивању ових посмртних остатака на локалитету дечије гробље «Трновац»

претходило једно и/или више претходних сахрањивања истих посмртних остатака и њихових претходних ексхумација и премештања.

На основу налаза установљеног прегледом предметних посмртних остатака нема судско медицинских елемената на основу којих би се могло поуздано тврдити да су код било код од ових лица констатоване повреде нанесене пројектилима испаљеним из ручног ватреног оружја. Овакав закључак, у конкретном случају, с обзиром на изражену фрагментацију скелетизованих посмртних остатака, треба узети са резервом. Наиме, овакав закључак не искључује могућност да је неко од тих лица у предметном догађају задобило једну или више повреда пројектилима испаљеним из ручног ватреног оружја.

При прегледу ексхумираних посмртних остатака поред претходно објашњених механичких повреда (преломи костију и фрагментација – раскомадање) нису установљени налази на основу којих би се могло закључити да су код било ког од наведених лица констатоване какве друге механичке повреде нпр.хладним оружјем и др.

Међутим, при прегледу посмрних остатака већег вроја лица констатовани су знаци дејства ватре у виду нагорелости кроз угљенисаности костију. Нема медицинских елемената на основу којих би се могло поуздано тврдити да ли је констатована нагорелост кроз угљенисаност костију настала услед заживотног доспевања ових лица у ватру или је пак настала излагањем ватре након наступања смрти.

Имајући у виду да су при прегледу сви посмртни остаци били у стању одмаклих постморталних промена – скелетизације, то само на основу налаза установљеног судско медицинском експертизом није могуће поуздано установити узрок смрти ни за једно од наведених лица. Међутим, уколико су неке од констатованих повреда – прелома костију, пре свега вишеструких прелома костију лобање, као и фрагментације (раскомадање), те нагорелост и/или угљенисаност, настали заживотно нпр.услед дејства распрскавајућег експлозивног средства и/или услед излагања ватре, ове повреде (разорење главе, опсежни бројни преломи костију, трупа и/или удова, раскомадање, опеченост до степена угљенисаности, излагање потенцијално токсичким продуктима сагоревања и слично) могле су довести до насилног умирања.

Само на основу изгледа свих прегледаних скелетних остатака није могуће поуздано определити дужину тзв.постморталног интервала, тј.временског периода који је протекао од смрти ових лица до времена вршења прегледа њихових посмртних остатака. Другим речима, нема

медицинских чињеница на основу којих би се могло поуздано утврдити да ли је код свих обдукованих смрт наступила у приближно исто време.

Судски вештак др Ђорђе Алемпијевић такође је дао свој налаз и мишљење дана 01.09.2009. године анализирајући обдукционе записнике Института за судски медицину ВМА од 21. маја 1992. године.

Идентификација посмртних остатака Мркоњић Ранка, Деспотовић Славка, Михајловић Зорана, Гогановић Васкрсија, Ђурановић Робина, Михајловић Милана и Вукојевић Сава извршена је на основу тзв.класичних метода – описивањем телесног склопа и карактеристика (ожиљака и тетоважа) на основу зубних статуса (Ђурановић Робин) нађених идентификационих докумената и личних предмета.

На посмртним остацима свих 7 наведених лица прегледом су установљене повреде у виду устрелина, прострелина и застрелина (насталих услед тангенсијалног дејства) пројектила испаљених из ручног ватреног оружја и/или дејством делова пројектила испаљених из ручног ватреног оружја и/или деловима распрскавајућих експлозивних средстава.

Повреде претходно наведених карактеристика установљене су код Мркоњић Ранка у пределу грудног коша, Деспотовић Славка у пределу главе и десне потколенице, Михајловић Зорана у пределу врата и трупа, Гогановић Васкрсија у пределу трупа, обеју надлактица, десне шаке, десног бедра, десне ноге и леве потколенице, Ђурановић Робина у пределу трупа и десне надлактице, Михајловић Милана у пределу главе, трупа и леве подлактице и Вукојевић Сава у пределу главе, лица, левог рамена и десне натколенице.

Карактеристике (локализацију, правци канала и др.) те у појединим случајевима и бројне констатоване устрелине и прострелине, упућују на закључак да су наведене повреде код свих лица у време наношења процењено представљале тешке телесне повреде опасне по живот.

На основу описа појединих карактеристика улазних отвора установљених устрелина/прострелина (одсуство огарености и барутне тетоваже), те на основу изгледа рана – улазних отвора устрелина/прострелина, нема елемената на основу којих би се поуздано могло утврдити да је било која рана код било ког лица која су наведена, настала при опаљењу из близине. Другим речима, расположиве медицинске чињенице упућују на закључак да су све констатоване устрелине/прострелине настале при опаљењу из даљине.

Иако, како то произилази из достављене документације, у конкретном случају нису вршене комплетне обдукције, имајући у виду врсту и карактер констатованих повреда, недвосмислено се може закључити да је смрт сваког од наведених лица насилна и да је наступила у вези са задобијеним повредама – устрелинама и/или прострелинама и/или застрелинама.

Прегледом посмртних остатака Мркоњић Ранка, поред устрелине грудног коша установљене су повреде у виду опечености од другог до четвртог степена у пределу десне половине лица и десне руке. Наведене повреде последица су дејства високе температуре.

Установљене карактерике опекотина упућују на то да је до излагања сада пок.Мркоњић Ранка дејству високе температуре дошло заживотно.

Имајући у виду практично равномерну развијеност постморталних промена у виду почетног трулежног пребојавања на посмртним остацима свих лица за која је достављена медицинска документација, може се закључити да за сва наведена лица, уколико су њихови посмртни остаци од времена наступања смрти до времена вршења прегледа чувани под истим или приближно истим условима, дужина постморталног интервала није била битно различита. Другим речима, могуће је да је код свих обдукованих смрт наступила у приближно исто време.

Суд је напред наведене налазе и мишљења судских вештака прихватио као стручне, аргументоване и дате по правилима струке.

Од стране Безбедносно информативне агенције, а на захтев суда, достављен је Извештај дипл.инж.елек.Милана Младеновића, дана 19.02.2009. године, издвојеног и побољшаног пратећег аудио записа и транскрипције са ЦД број 4, који је бранилац оптуженог предао суду. На главном претресу дана 28.05.2009. године сведоку Милану Младеновићу раднику Института за безбедност предочен је налаз судског вештака Слободана Јовичића и то у делу транскрипата који се разликују од Извештаја и то: почетак сегмента-15,32 крај сегмента-18,02 «заузмите овде положаје, нема сто метара до колоне»; почетак сегмента-55,37 крај сегмента-57,60: «пазите на цивиле за Београд, има неко код њих» и почетак сегмента-73,16 крај сегмента-78,75 «не дај се Босно, не дај се Босно, не дај се Босно, не дај се». Након објашњења и усаглашавања (транскрипт аудио записа са главног претреса од 28.05.2009. године,

стр.5-10/73), сведок Милан Младеновић је у спорном делу прихватио налаз и мишљење судског вештака проф.др Слободана Јовичића.

Утврђено чињенично стање

Анализом и оценом свих изведених доказа, како појединачно, тако и у вези са осталим изведеним доказима, као и наводима одбране оптуженог суд је на основу начела слободног судијског уверења у оцени доказа о чињеницама, сходно одредбама члана 18 и 352 ЗКП-а, нашао да је оптужени Јуришић Илија извршио описану радњу, у време, на месту и на начин како је то наведено у изреци ове пресуде.

Након свестране и брижљиве оцене доказа суд је утврдио следеће:

Инкриминисане радње предузете су за време оружаних сукоба на територији Босне и Херцеговине (БиХ) који сукоби су се водили између наоружаних формација на страни Муслиманског, Хрватског и Српског народа у периоду од почетка 1992. до 1995. године, и између наоружаних формација Муслиманског и Хрватског народа са једне стране и оружаним формацијама Југословенске народне армије, бивше оружане снаге СФРЈ, у периоду прве половине 1992.године.

Референдум за утврђивање статуса Босне и Херцеговине спроведен је 29.фебруара и 01.марта 1992.године. БиХ је дана 03. марта 1992.године прогласила своју независност, а њено међународно признање уследило је на седници Савета министара Европске заједнице 06. априла, стим да ступа на снагу 07. априла 1992. године. Дана 22. маја 1992. БиХ постаје чланица Уједињених нација.

Општина Тузла налази се у северо-источном делу Босне и Херцеговине. Оружани сукоби у Босни и Херцеговини почели су и пре службеног почетка рата 06. априла 1992.године.

Из дописа Предсједништва општине Тузла бр.01/1-30/92-33 од 21.04.1992.године, упућеног Министарству за унутрашње послове у Сарајеву, утврђено је да је руководство Општине Тузла приступило мобилизацији добровољаца и формирању Јединица резервног састава милиције, организујући наоружане грађане под јединствену команду МУП-а.

Из извештаја о раду Предсједништва Скупштине општине Тузла за период јануар 1992 – април 1993, утврђено је да је 27. марта 1992.године формиран Кризни штаб Предсједништва у чијем сатаву су

били Селим Бешлагић као председник, Бранко Перић потпредседник, као чланови, Сеад Авдић, Рефик Ахмединовић, Јасмин Имамовић и Стјепо Лукић. Војно-стручни консултанти Кризног штаба били су Жељко Кнез и Сеад Делић. Мехмед Жилић и Мехо Бајрић били су у сатаву Оперативног штаба у којем је био и Енвер Халиловић као портпарол Кризног штаба Предсједништва. Крајем марта Центру за обавјештавање се наређује ратни режим рада, а овај Центар постаје и седиште Кризног штаба Предсједништва.

Из напред наведеног Извештаја утврђено је да је Скупштина општине дана 04.04.1992.године донела Одлуку о мобилизацији свих грађана Тузле и њиховом распоређивању у већ формиране јединице полиције по месним заједницама.

Из Одлуке о овлашћењу Кризног и Оперативног штаба Предсједништва Скупштине Општине Тузла од 26.04.1992. године утврђено је да Предсједништво овлашћује Кризни штаб Предсједништва да за случај почетка ратних дејстава општине Тузла, руководи системом одбране општине. Кризни штаб Предсједништва чини Селим Бешлагић предсједник, Бранко Перић заменик предсједника, Сеад Авдић члан, Рефик Ахмединовић члан, Јасмин Имамовић члан, Стјепо Лукић члан. Предсједништво за случај проширења рата на подручје општине Тузла формира Оперативни штаб Предсједништва. Оперативни штаб чине Мехмед Жилић руководилац, Мехо Бајрић помоћник за СЈБ, Енвер Делибеговић помоћник за војна питања, Звонко Гусковић помоћник за Цивилну заштиту, Вукосав Ашанин помоћник за цивилни сектор, Јозо Нишанџић помоћник за обавештајни рад, Халит Табукџић помоћник за систем веза, Јадранка Јовановић помоћник за информације, Адем Туцаковић помоћник за позадинско обезбеђење, проф. др Божина Радевић помоћник за здравствену заштиту, др Енвер Халиловић помоћник МПВ, Жељко Кнез сарадник за војно стручна питања. Оперативни штаб под надзором Кризног штаба припрема цјеловит систем одбране општине. Приједлог за употребу јединица и разраду стратегије одбране општине Кризном штабу подноси Оперативни штаб. Оперативни штаб дужан је извршавати одлуке Предсједништва и Кризног штаба. Оперативним штабом СЈБ командује Мехо Бајрић.

Задатак за оперативно вођење одбране са јединицама МУП-а реализује Оперативни штаб Службе јавне безбједности а на основу одлуке Кризног штаба и по потреби Предсједништва.

Из извештаја о раду СЈБ Тузла за 1992. годину, утврђено је да је на предлог СЈБ Скупштина општине Тузла донела одлуку да СЈБ Тузла

поред послова из области Службе јавне безбедности преузме улогу организатора укупне одбране општине Тузла.

Да су ратне станице лоциране по месним заједницама, држале читав град под апсолутном контролом, као и да је касарна «Хусинска буна» била покривена снагама власти Тузле, утврђено је такође из Извештаја о раду Предсједништва Скупштине општине Тузла за период јануар 1992 – април 1993.

Из извештаја о раду СЈБ Тузла за 1992.годину, суд је утврдио да је након 04.04.1992.године формирано 37, уместо досадашњих 7 полицијских станица у месним заједницама, па је ратни састав полиције повећан са 640 припадника на преко 2100. Истовремено је формиран Оперативни штаб СЈБ Тузла, за руковођење и командовање, састављен од активних руководних радника СЈБ, једног броја руководних оперативних радника сектора СДБ и СЈБ Тузла и искусних пензионисаних радника ОУП, као и појединаца са одређеним војно стручним знањима из Општинског штаба ТО Тузла.

Из извештаја о раду СЈБ Тузла за 1992. годину утврђено је да су поред већ постојећих полицијских станица формиране и мобилне јединице и то у Моснику 06.04.1992. године Прва маневарска јединица са око 130 припадника, 28.04.1992. године Друга маневарска чета са 104 припадника смештена у РСД «Партизан», 01.05.1992. године Трећа маневарска чета са 64 припадника смештена у Љубачама и 08.05.1992. године Четврта маневарска чета са 111 припаднка смештена у «ТСКО» у Славиновићима. Наведене маневарске јединице биле су под командом СЈБ Тузла, наоружане савременим пешадијским оружјем и противоклопним средствима, оспособљене за борбена дејства и интервенције на целом подручју општине Тузла.

Из Извештаја о траженим подацима о учешћу Станице полиције и других јединица у одбрани Тузле од 07.12.1992.године, утврђено је да је 15. маја 1992. године СРП Славиновићи бројала 78 полицајаца, док је 30 полицајаца са наоружањем уступљено у другу маневарску јединицу на Брчанској Малти чији је командант Нико Јурић и у четврту маневарску јединицу чији је командант Пекарић Кадро.

Такође је утврђено из Извештаја СРП Брчанска Малта да је 15.05.1992. године станица располагала наоружањем 28-АП, 2-ПМ, 10-ПАП, ловачким карабинима и пиштољима, ручним бомбама, војним снајпером и карабином са снајпером. На самој раскрсници Брчанска Малта постављене су металне запреке у облику «Х».

Из Правилника о ратној организацији и систематизацији Станице јавне безбједности Тузла, утврђено је да маневарске јединице полиције непосредно врше борбено тактичке и полицијске послове у Станици безбедности, било самостално или у сарадњи са другим организационим деловима станице безбедности.

Под командом СЈБ Тузла до формирања армије Р БиХ Тузла била је и посебна чета од око 120 бораца која је вршила обезбеђење једног броја виталних привредних објеката у Тузли, као и инжењеријска јединица која је имала задатак инжењериског уређења простора за што ефикаснију одбрану града.

Из Наређења Кризног штаба Предсједништва Скупштине општине Тузла, Стр.пов.број 03/11-20/92 од 04.05.1992.године, утврђено је да је на основу указане потребе произашле погоршањем политичко безбједносне ситуације у граду Тузла, а у циљу провјере функционисања свих руководећих структура и јединица у систему одбране града, командант Кризног штаба Селим Бешлагић наредио да се одмах мобилише и стави у функцију Оперативни штаб СЈБ Тузла. Да се одмах мобилише целокупни састав МУП-а Тузла. Командовање јединицама МУП-а вршиће Оперативни штаб СЈБ Тузла на челу са Мехом Бајрићем.

Сведок Мехо Бајрић саслушан путем видеоконференцијске везе 01.09.2009.године, а који је у критичном периоду био начелник Станице јавне безбедности Тузла и командант Опертивног штаба СЈБ Тузла, пре давања свог исказа указао је суду да се у Републици Босни и Херцеговини при Тужилаштву Босне и Херцеговине води истрага између осталих и против њега, а у вези истог проблема. Објаснио је да је дана 19. септембра 1991. године, на основу одлуке Председништва Републике Босне и Херцеговине и наредбе Министарства унутрашњих послова Републике БиХ мобилисан целокупни резервни састав у Босни и Херцеговини, па и у општини Тузла. У то време, 20. септембра 1991. године, након мобилизације, уместо две редовне мирнодопске станице и станице за безбедност саобраћаја, имају шест станица плус станицу за безбедност саобраћаја, те укупно овлашћених 638 радника, како активних тако и резервних.

На седници Скупштине општине Тузла 04. априла једногласно је на основу процене новонастале ситуације донета одлука у циљу очувања међунационалних односа и спречавања самоорганизовања грађана на етничком принципу, формиране су резервне станице милиције. Објашњава да су његови шефови раније били и то начелник Центра службе безбедности Будимир Николић (Србин), Илија Јуришић начелник Сектора јавне безбедности (Хрват), које је 04. априла позвао

кроз законити, тј. регуларну мобилизацију и конституисање нових резервних станица у месним заједницама што је све у складу са Законом о унутрашњим пословима и Правилником о начину вршења службе јавне безбедности. Осим њих двојице позвао је и Николића и Бркић Мухамеда и још неколико угледних и искусних припадника службе који су били у пензији, те кроз резервни састав дошли у Станицу јавне безбедности.

Како је био велики број резервних станица милиције и другиих организационих јединица, било је нужно да постави за командире тих станица дојучерашње помоћнике командира, вође позорних и патролних сектора, значи професионалце који су имали одређено искуство и предиспозиције да у таквим условима дођу у ситуацију да командују и руководе резервним станицама милиције. Да би се све то реализовало морао је да формира сходно Правилнику о датој организацији и систематизацији, Оперативни штаб, који није имао неку чврсту форму, наредбодавну. У Оперативном штабу осим њега били су Николић Будимир, Милићевић Миленко, командир станице милиције Крека, Кондић Младен, начелник за спречавање свих видова криминалитета и Славуљица Никола некада радник Државне безбједности, члан оперативног штаба за информисање, командири Дивковић Мато за саобраћај, командир Старог града Јурић Нико, командир прве маневарске Дивковић Ивица, руководилац центра веза и система веза Милић Вицко, затим људи који су радили у ратном одељењу Државне безбедности Сарајлић Осман, Златан Цувај, Будо Николић, Илија Јуришић, Мухамед Бркић, а ту је и логистичар Шљивић Мехмед Алија. На челу Оперативног штаба по Закону о унутрашњим пословима и свим важећим прописима био је он као начелник Станице јавне безбједности. Није имао заменика ни помоћника.

Основни задаци Оперативног штаба су да прате рад новоформираних резервних станица милиције и свих других линија рада, да кроз праћење рада едуцирају људе, затим да те људе уводе у законитост, у смислу процедуре вођења одређене документације, затим о благовременом информисању свих безбедносних ситуација на терену, да би се могло координирати, информисати центар Службе безбедности и министарство, као и законодавна и извршна власт Скупштине општине Тузла. У том смислу чланови оперативног штаба, имали су саветодавну, координирајућу, предлагајућу и информативну делатност.

Објаснио је да у полицији постоје редовна дежурства. С обзиром да су имали 35 нових резервних станица милиције као и остале линије рада, морало је да буде и оперативно дежурство да би се на неки начин то координирало и са терена примале информације. Води се књига

дневних догађаја прави се билтен, сам оперативни штаб за информисање прави билтен, с којим се упознаје центар Служби безбједности, упознаје се извршна и законодавна власт општине. Зато то оперативно дежурство подразумева да на неки начин за време дежурства координира тај велики број организационих целина у евентуланом несналажењу тих људи да им се помогне са аспекта законитости и са аспекта правилника о начину вршења службе јавне безбедности.

Што се тиче књиге дежурства, наводи да је дежурни требао да води књигу дежурства, а та књига је потребна и због њиховог члана штаба који прави билтен дневних догађаја за сваки дан који се доставља извршној, законодавној власти општине и центру службе безбедности као и центру за обавештавање, јављање и узбуњивање. Та књига дневних догађаја вођена је у просторији дежурства.

У то време, имали су једну ванредно добру сарадњу са командантом касарне «Хусинска буна» са 92. моторизованом бригадом, који им је помагао у наоружању једне мање чете, која је опремљена да чува објекте од посебног интереса. Такође, имали су и добру сарадњу са командантом на Дубрави (аеродром) који им је такође помогао у опремању једне чете маневарске такозване треће чете у Љубачама, дали су им два официра који обучавају њихове људе.

Наводи да у то време нису имали територијалну одбрану. Нису могли испунити одлуку Председништва Босне и Херцеговине о легализацији територијалне одбране јер су целокупно наоружање и материјално-техничка средства била у касарни «Хусинска буна» под контролом ЈНА. У преговорима које је вршило Председништво и Бешлагић како са генералом Кукањцем, затим са командантом Територијалне одбране Босне и Херцеговине, командантом Савом Јанковићем, било је неких обећања да би Тузла могла добити своје наоружање, међутим, 03. априла дефинитивно је покојни генерал Кукањац рекао председнику Бешлагићу да то мора Изетбеговић да регулише на релацији са Председништвом Југославије и Генералштабом, те је произашло да нема шансе да Тузла добије оружје територијалне одбране. Једна мања чета од 64 припадника Патриотске лиге који су се на неки начин експонирали и мало реметили јавни ред и мир и дислоцирани су из Тузле у Живинице. У Тузли постоји само МУП законити субјект који путем својих организационих целина јамчи заштиту јавног реда и мира.

Што се тиче одлуке да војска до 19. маја треба да напусти касарну, наводи да они у Тузли немају неке посебне информације у то време о

томе. На медијима је чуо о одлуци Генералштаба и то седам или осам дана пред 15. мај, да је 19. рок.

Наводи да је 14. маја један батаљон напустио Тузлу, међутим, они апсолутно нису имали никакве везе како иду и где.

15. маја 1992. године ујутру око 10 часова, дошао је стражар Окружног затвора Тузла, Перо Ловрић којег је обавестио његов колега Изет Алић који такође врши послове стражара Окружног затвора да је примећено да резервисти провађују магацин територијалне одбране и товаре оружје територијалне одбране и друга материјално-техничка средства у камионе «110» и «пинцгауере». Када је добио то сазнање позвао је командира Расима Хаџића да оде на лице места и то провери. Након сазнања да је то тако, морао је да упозна пре свега председника Извршног одбора Сеада Авдића, председника Општине Селима Бешлагића и команданта Територијалне одбране Енвера Делибеговића. Након размене информација закључили су да се не сме дозволити даље отуђење материјално-техничких средстава и наоружања Територијалне одбране, власништво Тузле, општине Лукавац и општине Сребреник, те су дали задатке да се прекине са тим отуђењем, обезбеди лице места и остваре услови за ангажовање истражног судије да се оствари увиђај.

Негде око 2 сата одлази у касарну код команданта Дубајића. Командант га је позвао због обезбеђења лица места по дубини у Тузли. Дубајић је претио да ће сравнити Тузлу, а он му је рекао «Господине команданте, битно је да нам помогнете да се разреши овај проблем отуђења, пљачке наоружања». Били су чак и пошли да то остваре, те је сведоку помогао Дубајићев помоћник потпоручник Тешић који му је рекао да не иде горе и да је тамо имао проблема јер су се резервисти отели команди. Када је то чуо није имао другог избора него да каже «Господине команданте предлажем да ви и председник наше општине формирате заједничку комисију која ће остварити увид и увиђај у стање материјално-техничких средстава и наоружања». Дубајић му је за то дао рок од 15 минута. Потом је отишао са својим командиром Милићевић Миленком са којим је иначе био заједно код команданта касарне, вратили су се и сведок је упознао градоначелника са свим тим и замолио га да формира комисију и хитно је упути у касарну због настале ситуације и стављања исте под контролу.

Начелник Општине именовао је комисију, Јасмина Имамовића, у то време секретара Општине Тузла, затим команданта штаба ТО Енвера Делибеговића, једног припадника Окружног штаба Територијалне одбране, Фишековић Бењамина и та трочлана комисија отишла је у касарну.

Људи на Брчанској Малти остварили су увид да је прошла једна јединица која није имала наоружање и опрему Територијалне одбране, те је и пропуштена. Међутим, пошто су људи разликовали сандуке који су припадали армији од оних који су припадали Територијалној одбрани, једни су зелени, а други браон, људи су претпоставили, а касније се испоставило да је то оружје Територијалне одбране. Извршено је враћање тог дела колоне у касарну док се не изврши увиђај, тј. док не дође комисија која је формирана, истражни судија и надлежни органи.

Објашњава да је још једном отишао и разговарао са командантом касарне Милетом Дубајићем негде око пола 5 или 15 до 5 тражећи да се види са Дубајићем коме је саопштио да је председник формирао комисију која ће убрзо доћи и питао га у смислу евентуалног правца кретања колоне. Међутим, командант ниједну реч на све то није проговорио, погледао га је и вратио се с људима одакле је и дошао. Све то је трајало око два минута па се и сведок вратио заједно са Срећком Митровићем са којим је иначе и дошао.

Вратио се у МУП и у то време зову га командант аеродрома Богдан Чича и пуковник Уго Новковић и траже помоћ да се пропрате два камиона материјално-техничких средстава испред зграде 17. корпуса. Сведок даје свог возача и човека из свог обезбеђења Буквар Мирзета и Кобељу Александра – Ацу да скупа са капетаном из Ниша пропрате та два камиона до Симин Хана. Такође сугерише члану оперативног штаба Цувај Златану који је био припадник Државне безбедности, оперативац Ратног одељења Тузла, с обзиром да има добре релације са Живиницама и добро зна те момке из Јавне безбедности на пунктовима, да пропрати породице пилота до Дубраве. Све је то било негде у периоду око 17 часова.

У 15 до 7 добију информацију путем центра везе од руководиоца Халида Табукчића да је командант Дубајић узео као таоца у колону Јасмина Имамовића, Енвера Делибеговића. Такође, начелник полиције Бркић Мухамед обавештава Илију Јуришића да су он и Мато Дивковић у колони. Касније је сазнао да су у колони били и Срећко Митровић и Станкић Благоје.

Први део колоне кренуо је негде око 15 до 7 и командир Прве маневарске јединице Дивковић Ивица који је био на другој капији касарне где је бензинска станица, путем радио уређаја обавештава да из задња два возила војска пуца са обе стране улице и то је био први неки чудноват аларм, тј. чудновата информација. У том моменту у штабу су

били он, Будо Николић и Илија Јуришић, њих тројица одговорних, три националности који су све то доживели и гледали.

У његовој просторији где су се обављала дежурства, критичном приликом поред њега налазили су се и опт.Јуришић и Будимир Николић, био је један мали телевизор у углу, а за овалним столом седели су он и Будо Николић, док је Илија Јуришић седео за његовим столом где је био специјал телефон, градски телефон, локални телефон, фиксна радио станица и војни телефон. Значи, пет веза на том столу је стајало како би се већ могло имати веза и са центром служби и са Сарајевом и командом корпуса и грађанима и локално са читавом зградом у центру Службе безбедности и Станице јавне безбедности. У тој просторији, том приликом, није било женских особа.

Предочен му је део одбране оптуженог да је у просторији био Цувај, Славуљица и две девојке ангажоване да обезбеђују улаз у Окружни затвор и службени улаз те капије. Једна се звала Нина, на шта је сведок изјавио да он зна да су у Станици јавне безбедности биле две девојке које су радиле административне послове и разносиле пошту. За чување капије Окружног затвора никад није био надлежан МУП, то је републичка институција, ван памети је да девојке чувају улаз у затвор. Зна да је Минела Јукић, ако се мисли на Нину, била пунолетна и радила је административне послове на разношењу поште.

Видели су како први део колоне иде, и касније је с другог снимка видео да његов командир Нико Јурић, командир друге маневарске каже: «Немој ко да би опалио метак». Излази 30 возила безбедно, без икаквих проблема, а изненадила га је на неки начин мала пауза, тј. да нису возила сва у континутету ишла, па је претпостављао да је то било јер су ишли са дела друге капије па је због тога настао тај мали распон. Пролази значи тих 30-ак возила, задње иде возило МУП-а плаво-бело у којем је био Станкић Благоје и Јасмин Имамовић и Бењамин Фишековић. Затим брзо долази први део другог дела колоне и пролази десетак возила такође безбедно.

Потом су им дошле информације с терена путем радио уређаја и то од командира Сјењак, Шабановић Рахмана зв. «Бенеша» да се пуца на бензинску станицу Славиновићи, да се пуца на патролу милиције која је била ту покрај бензинске станице. Они чују на радио уређају те пуцње али су затечени и не могу у то да верују. Након тога јавили су се и командири Славиновића – Селимовић Екрем да се пуца по полицији, затим командир Пекарић Кадро - Четврте маневарске, да се пуца. И даље нису ништа реаговали, гледали су, чули су пуцње и на телевизији и

преко радио уређаја, а потом је дошло обавештење да се и на Брчанској Малти пуца.

Дошли су у ситуацију да имају пет вапаја командира од другог дела капије до Славиновића, значи на читавој траси кретања, да траже помоћ и питају шта да раде јер су имали искључиво наредбе да мора мирно, безбедно, да неометано изађе колона, тако да питају шта да раде. Након тих вапаја био је свестан да су грађани на Брчанској Малти, да је то било фреквентно, није имао другог избора него да каже Илији који је био за радио уређајем да се одговори ватром на ватру.

Значи, имали су четири позива, а прво је било упозорење да из задња два возила пуцају на другој капији, а потом су била четири командира која су јављала Рахмановић, Селимовић, Пекарић и Јурић. Све то трајало је неких пар минута, 4-5 минута и након задњег позива и након што је чуо пуцње преко тих уређаја и на телевизији рекао је Илији да се на ватру отвори ватром.

Касније се испоставило да су погинуле њихове колеге, да је рањен значајан број људи, те и једно дете. До момента када је речено «на ватру ватром» 20 је људи погођено. Погинуо је полицајац Алија Делимустафбашић, међу првим рањенима су два њихова полицајца Хоџић Един и још један полицајац који су таблицама регулисали саобраћај на Брчанској Малти.

Његов начелник криминалитета Младен Кондић ступио је у контакт са Угом Нонковићем, а ту је био и Вукосав Ашанин, те су њих тројица путем мегафона отишли на Брчанску Малту да позивају да се ситуација смири, да се прекину било каква дејства и са једне и са друге стране.

Што се тиче питања да ли је уопште спомињано тога дана да треба да се војска исели из Тузле, наводи да је имао свог начелника полиције Бркић Мухамеда, те да је било оперативних сазнања да је могуће да војска иде према Озрену и у том циљу мисли да је Бркић са Матом (Дивковићем), командиром саобраћаја, како каже подузео на том правцу према Шићком Броду да уозбиље људе да не би дошло до било каквих инцидентних ситуација. Та оперативна сазнања мисли да је добио негде 15. или уочи 15. не зна тачно.

Истиче да када је био у касарни и разговарао са командантом Дубајићем није било никаквих разговора о одласку колоне, правцу и сатници. Том приликом када је био у касарни навео је да није чуо пуцњаву. Предочен му је део исказа сведока Дубајића који је говорио о

тој ситуацији када је сведок дошао до касарне и када су водили разговоре, да је за то време била жестока пуцњава и није могао да верује да Мехо Бајрић не може да контролише ситуацију и да су се том приликом у поподневним сатима договорили о изласку војске из касарне, да су се договорили којим путем и у које време треба војска да изађе. Наводи да су то ноторне лажи и да он не зна због чега командант Дубајић тако лаже.

На Брчанској Малти била су наоружана униформисана лица крај пута и да су то њихови људи који све чине да несметано и безбедно изађе колона. Улога припадника МУП-а на линији кретања војне колоне била је заштита колоне, односно војника од било каквих провокација, а поготову од било каквог агресивног насртаја. Према томе све што су учинили, учинили су да безбедно, неометано изађу људи тамо где им је одредиште.

Од раније су Председништво Тузле и општински штаб Територијалне одбране дали задатак инжињерији да направи инжињеријско обезбеђење града. То инжињеријско обезбеђење града подразумева да на свим битним комуникацијама и раскршћима буду јежеви и вреће песка, зато што саобраћајна полиција контролише учеснике у саобраћају. У то време непосредне ратне опасности, сложене безбедносне ситуације било је потребно појачати контролу ко долази у град да би се спречиле неке безбедносно теже ситуације. Један од начина да се та крстила поставе да би се успорили људи који учествују у саобраћају да би се могли легетимисати и прегледати возила. Значи, нема ту ништа што би било компромитујуће у смислу некакве зле намере већ је то једно дефанзивно средство које се користи за успоравање и за контролу. На Брчанској Малти је било полицајаца јер је ту полицијска станица Брчанска Малта, полицијске станице Сењак и Славиновићи, то су те три полицијске станице, имају позорнике и патроле из тих полицијских станица, а имају нешто и из састава I и II маневерске јединице све у циљу да се не дозволи неки проблем безбедности. Учинили су све да и са једне и са друге стране чувају колону, обзиром да је задатак био искључиво неометано и безбедно да колона прође.

Што се тиче позива са терена, навео је да је 11 година био први човек безбедности града и знао је своје сараднике и њихову боју гласа. Том критичном приликом они се нису представљали иако су имали шифрарнике. Након тог првог позива сведок наводи да њих тројица нису ништа коментарисали јер су били затечени.

Предочена му је одбрана Илије Јуришића, који описујући ову ситуацију када је добио обавештење да се пуца и када је било обавештење да војска пуца, није могао да препозна лице које га обавештава, покушао је да ступи у контакт са Мехом Бајрићем, који није тада био ту, отишао је до прозора, везе су биле лоше и никако није могао да ступи у везу са њим. Тек када је добио треће обавештење, у том моменту је ушао Мехо Бајрић, чуо је преко станице да неко гласно говори «војска пуца по припадницима полиције» и онда у том моменту, дакле након трећег позива када је Мехо ушао, рекао му је «кажи да сам наредио да на ватру одговоре ватром». На то сведок наводи да он «не зна зашто је његов колега Јуришић то тако рекао, можда је мало и заборавио».

Даље му је предочено да је оптужени Јуришић Илија рекао да он није био члан Оперативног штаба, на шта је сведок изричито тврдио да је опт.Илија Јуришић био члан Оперативног штаба. На првој конституирајућој седници 06. априла речено је «Младене ти си за криминалитет, Витко ти си за везе, Никола ти си за информисање, Бркић Мухамед, Илија и Ђено Садковић ви сте за полицију, значи, ми смо направили нека задужења тих 17 чланова Оперативног штаба».

Такође му је предочено да је опт. Јуришић рекао да у просторији начелника где се дежурало, није било телевизора, на шта је сведок навео да је у просторији начелника Станице јавне безбедности Тузла, у његовој просторији, у том тренутку био један мали сточић и на њему је био телевизор у углу, значи тамо где седи Јуришић за његовим столом и они су пратили излазак колоне.

Навео је да је највећи део свог ангажмана био у цивилу, а повремено и у униформи. Добио је иначе униформу од команданта Дубајића, зелену маскирну униформу ЈНА, а добио је од генерала Саве Јанковића зелену униформу тенкисте. Међутим, у том критичном тренутку био је у цивилу.

Предочено му је да су сведоци Станкић Благоје и Митровић Срећко рекли да је тог дана 15. маја 1992. године био у зеленој маскирној униформи и чак је био изненађен Станкић Благоје да га види обученог у униформу, рекавши «тада први пут сам га видео у маскирној униформи». Објаснио је да се он не сећа тачно, али је питао људе који си били у његовом окружењу и сви су му рекли да је био у цивилу.

У Центру везе сви су имали неки позивни знак, међутим, не сећа се да ли је дежурни у његовој канцеларији имао неки позивни знак, али у

сваком случају та се комуникација остваривала редовно, људи су знали ко кога зове, звог чега зове и слично.

У критичном моменту није имао ручну радио станицу, а да ју је имао он би након тих вапаја пренео «на ватру ватром». Међутим, пошто није имао радио уређај рекао је Илији да фиксном станицом пренесе. Иначе није он лично носио радио станицу већ ју је имала његова пратња. Предочено му је да је оптужени у својој одбрани навео да види Мешу како улази журним кораком, млатара својом станицом и каже наредио сам на ватру одговорите ватром, на шта наводи да у том случају нема никакве логике да Јуришићу након свих тих вапаја и те пуцњаве каже да он каже одговори ватром на ватру. Било би то некоректно да даје неком сугестије, а да држи ручну радио станицу.

Истакао је да Илија Јуришић, нити било који од чланова штаба који су дежурали, нису имали овлашћења издавања наредби.

Сведок Мато Дивковић саслушан у претходном поступку дана 15.06.2007.године и на главном претресу дана 11.04.2008.године, навео је да је почетком `92. године у Тузли био командир саобраћајне полиције, а када је почео рат у Босни био је и члан Оперативног штаба по функцији, с обзиром да су сви руководни радници били чланови штаба.

Дана 14. на 15. мај био је дежуран у Оперативном штабу целу ноћ. Ноћ је била зачуђујуће мирна, јер је раније било пуцања и тензија од могућег рата. 15. након обавештења пријатеља да је колона кренула и да је дошло до неке пуцњаве, отишао је у Станицу јавне безбједности. Предложио је Бркићу да плавим полицијским возилом марке «голф», обиђу све ратне станице милиције с обзиром да је свака месна заједница имала своју станицу, те да упозоре резервни састав милиције да не дође до инцидента.

Кренули су од Мосника у правцу где је сматрао да војска треба да прође, јер му је Бркић тако рекао. Када су дошли до Шићког брода, чуо је преко радио станице да народ носи оружје из магацина на Козловцу, па је предложио Бркићу да крену тамо.

Дошли су пре Козловца, где је била једна зграда у којој је било оружја, и ту је видео доста људи који износе оружје. Срео је Фарука Прцића који је такође био члан Оперативног штаба и питао га због чега народ носи, на шта му је овај одговорио да се чека ваздушни десант. Затим је преко радио станице чуо да је на Козловцу још горе и да тамо још више има народа који носи оружје, па су Бркић и он отишли тамо.

На Козловцу срели су Хаџић Расима, командира специјалне јединице и питао га је због чега се износи оружје и зашто се то не спречи, с обзиром да се може изазвати инцидент на шта му је овај одговорио да не може ништа да учини и да не може на народ да пуца. Дошао је до магацина где је било неколико полицајаца којима је рекао да одузму оружје тим људима, затворе магацине и не дозволе никоме да износи оружје.

Отишли су до председника општине у Пашагиној вили где су им рекли да председник и вероватно други чланови Кризног штаба општине су на преговорима у касарни.

Потом су дошли пред касарну где је видео колону возила која је била паркирана у кругу касарне.

Након тога колона је кренула. Биле су две колоне које у почетку није ни видео, односно видео је да је једна колона окренута ка главном излазу, а други део колоне на споредни излаз у Скојевску улицу. С обзиром да су постојале две колоне, на челу је била једна патрола и на зачељу је требало да буде друга, па је одлучио и рекао Бркићу да њих двојица иду на зачеље прве колоне, односно између те две колоне. Желео је на тај начин да саставе те две колоне.

Он и Бркић су прошли Брчанску Малту и дошли на неких 500 метара до километар од Брчанске Малте. Чуо је два, три или четири пуцња. Неко је преко радио станице звао штаб и рекао да пуцају по њима и објектима. Појединачни пуцњи били су према његовој процени иза њега. Међутим из штаба нико није одговарао. Потом је опет чуо наколико метака, и поново је неко звао штаб, али не зна ко и рекао да пуцају по објектима, шта да раде. Мисли да је било и трећег позива, али не може тачно да се сети, зна да је била пауза између тога, да нико није одговарао из штаба, нити је давао упуте.

После извесног времена чуо је преко радио станице глас, мисли да је то био Илија Јуришић који је рекао „на ватру одговорите ватром“. Након тога почела је пуцњава. У близини где се зауставио пошто је почело да пуца, налазио се и Дом за незбринуту децу „Перић“, и од њега је био удаљен можда једно 500 метара. Тачније резервна станица Славиновићи у којој се налазио толико је удаљена. Кренуо је десно с обзиром да је већ био у колони те је претила опасност да неко пуца на њих, сакрили су се иза једне куће док је још неколико возила прошло. Када су та возила прошла, рекао је Бркићу да оду до Месне заједнице Славиновићи која се налазила у близини. Дошли су до наведене Месне заједнице, прикључили се ту другим припадницима те станице милиције.

Мисли да почетком рата Територијална одбрана није постојала у Тузли, и колико је њему познато Територијалну одбрану позива војска. МУП је позивао резервни састав и добровољце који су хтели да се јаве. Тако да је пре 15. маја Територијална одбрана, како каже вероватно постојала на папиру, али нико није могао да позива Територијалну одбрану, већ је МУП позивао само, и то резервни састав полиције, као и добровољце.

Командант Оперативног штаба био је начелник Станице јавне безбједности у МУП-у, Мехо Бајрић. Оперативни штаб Станице јавне безбедности Тузла сачињавали су сви руководни радници, значи командири, начелник, заменик, тј.начелник Станице јавне безбедности Тузла, Мехо Бајрић који је био главни у Кризном штабу, заменик је био Мухамед Бркић, онда су били командири Јурић Нико, Милићевић Миленко, сведок, онда ту је био начелник крим службе, не може да се сети ко је то био у то време, био је Фарук Прцић, мада не зна одакле је он дошао, били су резервисти који су некада били начелници и руководиоци у МУП-у, а то су Будимир Буда Николић, Илија Јуришић, био је неко из ДБ-а, кога не може да се сети и мисли да је било још доста ту људи, не зна да ли их је све поменуо.

Они који су били у пензији, активирали су се као и сви други што су се активирали у резервни састав, с тим да су они који су имали више искуства у полицији и који су били начелници, они су били у штабу у Станици јавне безбједности, а ови остали су били по станицама. Значи, резервисти су били ти који су мобилисани из редова бивших старешина у Оперативни штаб Станице јавне безбедности, а по станицама милиције резервисти су били ко год је хтео и ко је био у резервном саставу и добровољци, док су у Оперативном штабу у Станици јавне безбедности били само људи који су имали искуство и који су руководили у неким својим ранијим периодима у професионалном раду. Те бивше старешине које су мобилисане у Оперативном штабу, су дежурале и нису имали никакву посебну специјалну улогу.

Седиште Оперативног штаба било је у МУП-у, у почетку то је било у канцеларији начелника, а после у једној посебној просторији где се дежурало.

Носио је залену маскирну униформу.

Дана 13. маја `92. године, примио је дежурство у 19 часова или 20 часова и дежурао је целу ноћ у тој просторији преко пута начелникове канцеларије. Колико му је познато у тој просторији није постојао

телевизор. У канцеларији начелника осим радио станице био је и телевизор. Значи у канцеларији начелника Станице јавне безбједности постојао је фиксни телефон, а мисли да је постојала и радио станица на столу која је имала и микрофон.

Наводи да је „Патриотска лига“ паравојна муслиманска формација која је прово била у Тузли, па су их протерали и отишли су за Живинице, с обзиром да су се они на нивоу Станице јавне безбједности договорили да свака паравојна формација не може да буде у Тузли.

Његова шифра била је како мисли „прем“ или „прењ“, не може тачно да се сети. Мисли да су постојале неке шифре које су те ратне станице имале када се јављало радио везом.

С обзиром да је била непосредна ратна опасност и да је била таква ситуација која се десила у Сарајеву требало је неко од руководних радника да координира рад станице и да даје инструкције шта треба да се ради, јер то не може дежурни као обичан полицајац да ради који је иначе дежурао у дежурној служби. Неке обичне ствари шеф дежурне службе решавао је сам, а то су уобичајене ствари које ради сваки дан. Међутим уколико се деси нешто што је деликатно, што не сме и неће да преузме одговорност на себе, онда зове дежурног у Станици јавне безбједност, тј.оперативног који су углавном били руководни радници, значи шефови. Пренеће да има проблем и шта да ради, тако да руководни радник каже шта треба да се уради и тај руководни радник одговара за то што му је пренео такво наређење.

Сведок Митровић Срећко (транскрипт аудио записа са главног претреса дана 27.04.2009.године), навео је да је у критично време радио као милиционер у Станици за безбедност саобраћаја Тузла, Центра служби безбедности Тузла, на пословима вође саобраћајно патролног сектора.

Био је командир вода за обезбеђење окружних органа, организација и одређених личности у случају рата у то време, тако да је имао један вод резервни за обезбеђење тих објеката. Тога дана када је колона излазила, налазио се око 18 часова испред зграде СУП-а. Дошао је његов колега Станкић Благоје и питао да ли је начелник Меша Бајрић горе. Станкић Благоје је тога дана био у касарни и саопштио му је Дубајић рекао да треба колона да се отпрати од Тузле према Пожарници, према Бијељини. Отишли су у канцеларију начелника Меше кога је затекао иза врата где је била једна каса и он се облачио у маскирно одело. Први пут је обукао маскирно одело. Меша му је рекао да он и Станкић узму два службена возила и отпрате војну колону према

Бијељини. Тако су и поступили, дошли су до касарне, када је видео да су се колоне формирале, те му је овај колега рекао да ће он бити на челу колоне, на шта му је одговорио «немој ја ћу бити на челу колоне са службеним возилом», јер то је било ново возило са ротационим светлима.

Са њим је у возило сео и поручник Тешић, који је био командир војне полиције и он је руководио тим колонама. У том службеном возилу није био уграђен уређај везе тако да му није био било познато шта се дешавало и који су се разговори водили између њихових служби и патрола које су биле на терену. Међутим, поручник Тешић је контактирао преко мотороле, интересовао се како се колона креће, а одговори су били да је све нормално. Када су дошли у Славиновиће неко је преко уређаја рекао «куда ћемо», а Тешић му говори «Мајевица, Мајевица», а он му каже «реци преко Пожарнице, да којим случајем не оду лево према Горњој Тузли», тако је Тешић и рекао те су наставили даље. Међутим тада више није било апсолутно могућности да се оствари нека веза, Тешић је позивао те своје војнике који су имали мотороле, међутим ништа се више није чуло.

Када су дошли у Симин Хан, на раскршћу према Зворнику ту је био пункт полицијски излази из возила и колега му каже «Срећко па у Тузли се пуца». Он и поручник Тешић су се окренули према Тузли и чује се експлозија, нешто се дешава. Да се колона не би блокирала, они поново крећу даље, а Тешић говори на моторолу «убрзајете темпо колоне», тако да су изашли на правац Бан Брдо, када му Тешић говори да он мора у Тузлу. Окренули су се и пошли према Тузли. Међутим, он није желео да иде у Тузлу, већ мора да се чује са својима у центру да види како да се понаша даље шта ће и како ће. У сусрет им је долазило возило «прага» на којем је био војник сав крвав, уперио је аутоматску пушку према њима и псовао Тешићу, каже «јел то обећање да ћемо мирно изаћи», а Тешић му је рекао «вози, вози». Дошли на раскршће у Симин Хан, скретање за Горњу Тузлу. Наишло је једно возило и Тешић је сео у њега и отишао поново према Мајевици. Назвао је телефоном Центар када му се јавио Јуришић Илија који је био дежуран то вече у Кризном штабу, коме је рекао шта се догодило и питао га шта да ради сада, а овај му је рекао да свим снагама настоји да дође у Тузлу. Када се вратио у СУП, било је негде око 5 сати када је дошао у штаб и Илија Јуришић је још увек био ту дежурао.

Предочен му је исказ сведока Тешић Ђоке у делу у коме је навео да је колона кренула у 18,50 и да је на челу колоне био он са припадником МУП-а у њиховом возилу «Застава 101», а иза је била редом колона. Преко свог радио уређаја обавестио је јединицу да прате

показиваче праваца на његовим моторним возилима и уместо да крене десно отишао је лево ближим правцем на планину Мајевица, према Славиновићима. На скретању на Брчанској Малти полицајцу који је возио возило из МУП-а, наредио је да крене према Славиновићима, а на шта му је он рекао да има наређење према Озрену. Међутим рекао му је да ће ићи онде где он каже. Преко радио уређаја возач је рекао да иде према Мајевици и чуо је да је речено да се не отвара ватра на првих 50 возила, јер је ту активна војска и наоружана. На све ово сведок Митровић Срећко је изјавио да је истина ово што он говори и да у возилу није имао уређај везе, а возило је било «голф II» и није тачно то што је изјавио сведок Тешић Ђока. Када су дошли на Брчанску Малту, знао је да се иде за Мајевицу.

Показан му снимак са ЦД број 4 («са нивоа раскрснице»), те је притом показао и препознао возило у којем се налазио са сведоком Тешић Ђоком.

Што се тиче магацина Територијалне одбране на Козловцу, изјавио је да му је познато само оно што је од колега чуо да су ти магацини да ли тога дана или дан раније обијени и да народ извлачи оружје.

Када је пролазио Скојевском улицом ишавши према касарни видео је са стране да стоје у маскирним униформама маневарске јединице које су основане у то време у Тузли.

Том приликом када је ишао од излаза из Скојевске према Славиновићима, уз пут је приметио лица у плавој маскирној униформи, којих је било са стране, али су се углавном склањали пре њиховог наиласка. Објаснио је да је за свој вод добио зелена маскирна одела која су имала грбове града Тузла. Међутим он није био у таквој униформи.

Сведок Станкић Благоје саслушан на главном претресу дана 22.06.2009. године, у критичном периоду полицајац СЈБ Тузла, инспектор милиције на пословима прекршајне делинквенције, навео је да је 15. маја 1992. године био распоређен у служби, у Станици јавне безбедности, Оперативни штаб СУП Тузла. На посао је кренуо нешто раније, можда око 17,30 часова. У штабу је затеко шефа полиције Бајрића, и ту је било још два, три човека као и Илија Јуришић, који је иначе у претходних неколико дана радио са њим као дежурни. Што се тиче смена, једна је била од 07 до 19, други дан је било од 19 до 07, тако да је окривљени са њим радио претходних дана у то време у штабу. Иначе дежурало се у просторији на спрату у канцеларији начелника полиције.

Задатак онога ко је задужен да дежура је да скупља информације са терена, да што полицији јавља шта се дешава забележи шта се у које време десило и достави шефу полиције. Уколико би јавили да нешто није уреду, односно да има проблема дужност онога ко дежура је да прво по хијерархији обавести свога шефа, у том случају то је био Меша Бајрић, те с обзиром да је он главни, он одлучује и даје задатак командирима на терену.

У односу на 15. мај навео је да је са Илијом Јуришићем дежурао 14. маја од 07 до 19. Не може да се сети ко их је тада заменио. Дежурства су се обављала на 12 сати, тако да је 15. требао да дежура од 19 часова. Предочено му је да је оптужени изјавио, да је негде око 14 часова дошао да дежура, на шта наводи да га је он ту затекао негде око 17,40-17,45 у штабу у просторији начелника, где је затекао и Мешу Бајрића. Није сигуран да ли је био Буда Николић и да ли је било ту још неких оперативаца, у сваком случају улазили су и излазили. Није му било чудно што је ту затекао Јуришића јер је могуће да се са неким заменио.

Што се тиче Оперативног штаба, навео је да је то један оперативни центар, у чијем саставу су били кадрови способни професионалци и командири полицијских станица. На челу Оперативног штаба је био први човек Станице јавне безбедности Мехо Бајрић. Мисли да му је био заменик Бркић Мухамед. У Оперативном штабу били су пензионисани људи, као што је то оптужени Јуришић, затим Хасиб Имамовић, Будимир Николић, значи људи који су за време свог мандата у служби били на високим позицијама као искусни радници те службе. Оперативни штаб формирао се од активних припадника и припадника резервног састава, од људи који су били на позицијама у неко своје време.

Први пут је добио информацију да војска треба да напусти касарну, преко средстава информисања где је чуо да је одлука да до 18.маја ЈНА изађе из БиХ. 15.маја нешто пре 18 часова, одмах по доласку у штаб, сазнао је да треба да се обави примопредаја касарне. 15-ога су у просторију штаба дошла три лица у цивилу. Двојицу је знао из виђења, али им не зна функције, и један од њих се обратио Бајрићу са питањем «Меша јел идемо», овај је одговорио «не идем ја али ће ићи Станкић». Бајрић му је тада представио та лица рекавши да је један начелник штаба ТО Енвер Делибеговић, секретар скупштине општине Тузла Јасмин Имамовић и трећи је био Бењамин Фишековић, те му је рекао да иде да се изврши примопредаја касарне. Сва четворица су одмах кренула, и том приликом он је био у маскирној маслинасто

зеленој униформи, сели су у њихово цивилно ауто. Кренули су у касарну «Хусинска Буна».

Негде око 18-18,05 долазе на прву капију на којој није било војника, паркирали су у круг касарне, ту је код возила остао возач а њих четворица су кренули у правцу зграде. Ушли су у канцеларију потпуковника Дубајића где су Дубајић и Енвер одмах почели да се свађају, Дубајић је рекао «Енвере ви хоћете нас да нападнете», на шта је Енвер одговорио «нема говора, па договорили смо се». Енвер је даље био убедљив «нема никаквих наговештаја ми стојимо иза тога да ћете изаћи безбедно». У једном тренутку питао је Дубајића да ли би му значило да оде у СУП и издејствује пратњу. Предлог је подржао и Имамовић, тако да је Дубајић дао рок од 15 минута, а такође је рекао својим потчињенима да ће покрет бити у 18,40-18,45.

Објаснио је да је са Јасмином Имамовићем кренуо службеним возилом ТО у зграду СУП-а где је наишао на Мешу Бајрића и саопштио му да је обећао Дубајићу да ће му се обезбедити излазак са полицијским возилом. Бајрић му је одговорио да предузме све што сматра да треба, и да то одради. Отишао је у полицијску станицу и од дежурног полицајца узео кључ од службеног аута, када је наишао на полицајца Митровић Срећка који је такође имао службено возило, па му је рекао да иду у касарну «Хусинска буна» да испрате колону возила ЈНА.

За све то време био је са Јасмином Имамовићем. Возач из ТО се вратио сам, а Јасмин је поново био са њим у службеном возилу марке «голф» двојка, плаво беле боје, регистрације М 148-456. Када су дошли пред касарну рекао је полицајцу Митровић Срећку да буде на челу колоне, да упали ротационо светло и сузбије колону да се пуно не шири. Међутим, возило Митровић Срећка није имало радио везу, док његово возило није имало ротационо светло али је имао радио везу у колима, па је било логично да Срећко иде да прати колону напред са плавим светлима, што је Срећко и прихватио и изашао је у Скојевску улицу. Сматрао је да треба да буде на зачељу те колоне. Посматрао је излазак неколико војних возила и негде на челу колоне, возило у којем су били Дубајић и Енвер Делибеговић.

Поред тих војних возила ту је било и доста цивилних возила, породица војних лица, жене и деца, сви су они били у тој колони. Док је чекао формирање колоне у касарну је дошао Бркић Мухамед са једним командиром полицијске станице Дивковић Матом, са другим службеним возилом, и када га је Бркић видео у касарни, зачудио се. Бркић је остао у касарни. Колона се формирала. У службеном возилу укључена је УК радио веза, Јасмин Имамовић је поред њега као сувозач и они су изашли

из касарне и ушли у Скојевску улицу. Маршрута кретања је била Скојевска-Брчанска Малта, лево насеље Славиновићи, у правцу пута Бијељина.

Он је негде на зачељу колоне, а неко ће му рећи кад је задње возило војно, да се он придружи. Радио станица је укључена и све је до тада нормално, мирно. Негде можда на око 100 метара пред саму раскрсницу Брчанска Малта, има један Технички преглед «Транс-сервиса», господин Бркић Мухамед зове Оперативни штаб и каже «Последње возило напушта касарну». Питао се у себи, зар он није на зачељу, зар он није тај задњи, а Бркић га је уједно и видео. Штаб је ту примио информацију, није ништа реаговао.

Једно 50 до 70 метара од саме раскрснице Брчанска Малта неко кога он није познао по боји гласа, зове штаб (у то време штаб се звао «Триглав»), дословце је рекао штабу «из задњих возила војних, се пуца, има рањених и мртвих», те је покушао да узме радио везу и да саопшти штабу да је он у тој колони још увек, мислећи да је на зачељу, те је хтео да каже да нико не пуца. Јасмин је тада рекао «па Станкићу ко пуца побогу брате кад ништа не чујемо». Из штаба иде порука од стране Илије Јуришића «ватру на ватру», а тај глас који је прво јавио као да није чуо добро наредбу па каже «нисам разумио хоћете поновити», на шта из штаба иде следећа порука «па ваљда ћете човјече пуцати». У том моменту био је узбуђен и нервозан, скрећу са Брчанске Малте у правцу Славиновића, када је издата наредба, и онда чују паљбу и канонаду. Пре тога није чуо пуцњаву. Он и Јасмин се упућују у правцу Симин Хана, односно путем за Бијељину, и када су прошли пумпу Славиновићи и даље се чула пуцњава. Одлучио је да иду у Симин Хан, то је једно пар километара од Тузле где је постојала једна ратна станица милиције, на чијем је челу био командир Ивковић Илија

Предочено му је да је Тешић Ђоко саслушан у својству сведока, рекао да је био у возилу са Митровић Срећком, да је то возило било полицијско, да је имало радио станицу преко које је чуо да се не отвара ватра на првих 50 возила јер је то активна војска наоружана, на шта је навео да то први пут чује.

Тог дана 15.маја сведок је Меху Бајрића први пут видео у маскирној униформи, до тада је увек био у цивилу.

Познато му је да су припадници «Патриотске лиге», дислоцирани из Тузле према Калесији. За ТО не зна да су у то време формиране и мобилисане јединице, само зна да постоје маневарске јединице које су биле у саставу МУП-а.

Приказан му је ЦД број 4 «са нивоа раскрснице», те претпоставља да возило које се види на снимку је његово и то возило које нема ротације.

На путу од Брчанске Малте према Славиновићима биле су препреке постављене још десет дана раније по граду и те препреке су биле на тротоару да би могли у једном моменту да буду и употребљене.

Суд је ценио исказе сведока Мехе Бајрића, Мате Дивковића, Митровић Срећка и Станкић Благоја, у делу у коме су тврдили да је оптужени Илија Јуришић био члан Оперативног штаба СЈБ Тузла, те је овакве исказе прихватио као истините, уверљиве и међусобно сагласне.

Да је опт.Илија Јуришић био члан Оперативног штаба Службе јавне безбедности Тузла, *суд је утврдио и из писмене документације и то из*:

Из Увјерења Републике БиХ, МУП-а, Центар службе безбједности, Станица јавне безбједности Тузла бр.20-16/10-598 од 11.04.1996.године, сачињеног од тадашњег начелника СЈБ Јасмина Златановића, суд је утврдио да је Јуришић Илија био ангажован на пословима члана Оперативног штаба СЈБ Тузла од 06.04.1992. године до 25.05.1992. године.

Из Списка припадника резервних станица милиције и маневарских јединица СЈБ Тузла као и осталих оружаних јединица, те списка чланова Оперативног штаба СЈБ Тузла (писан руком), утврдио да су чланови истог Бајрић Мехо командант, Бркић Мухамед, Цувај Златан, Делибеговић Енвер, Дивковић Ивица, Дивковић Мато, Хаџић Расим, Јурић Нико, Јуришић Илија, Милић Вицко, Милићевић Миленко, Николић Будимир, Прцић Фарук, Садиковић Џемал, Сарајлић Осман, Славуљица Никола, Софтић Шемсо и Шљивић Мехмедалија.

Из записника са састанка Оперативног штаба СУП Тузла (писан руком), из Списка чланова штаба који су били ангажовани у ОСУП Тузла и то у априлу и у мају месецу, суд је несумњиво утврдио да је опт.Илија Јуришић у критичном периоду био члан Оперативног штаба СЈБ Тузла и да је састанцима присуствовао.

Суд је наведену документацију прихватио као веродостојну. При том је имао у виду и да је опт.Илија Јуришић на главном претресу 22.02.2008.године оспорио веродостојност Увјерења Републике БиХ,

МУП-а, Центар служби безбједности, Станица јавне безбједности Тузла бр.20-16/10-598 од 11.04.1996.године. Међутим аутентичност уверења ничим није доведена у сумњу, с обзиром да је издато од стране надлежног органа Републике БиХ, те и поткрепљено напред наведеном писменом документацијом, као и сагласним исказима сведока Мехе Бајрића, Мате Дивковића, Станкић Благоја и Митровић Срећка који су тврдили да је опт.Илија Јуришић био члан Оперативног штаба СЈБ Тузла.

Суд је ценио одбрану опт.Илије Јуришића у делу у коме је навео да није имао никакву писмену одлуку, писмену документацију о ангажованости на пословима члана Оперативног штаба СЈБ Тузла, те да је то била група коју су из миља назвали «Оперативни штаб», и да то није била формацијска група него је била придодата начелнику Станице јавне безбедности Тузла да му помаже у реализиацији послова. При својој одбрани оптужени је остао и након предочавања Извода из наређења Кризног штаба Председништва СО Тузла од 04.05.1992. године, којим је командант Кризног штаба, Селим Бешлагић, наредио да се стави у функцију Оперативни штаб СЈБ Тузла.

Суд налази да је и небитно да ли је информација о ангажованости у Оперативном штабу у писменом или усменом облику код чињенице да оптужени присуствује састанцима Оператвног штаба где се расправља о политичко безбедносној ситуацији у Тузли, да дежура у Оперативном штабу, као и код чињенице да је оптужени имао пропусницу и то Одобрење СЈБ Тузла издато на име Јуришић Илије за улазак у зграду СЈБ Тузла на неодређено време од стране начелника СЈБ Мехе Бајрића од 09.04.1992. године (достављено суду од стране МУП-а Тузла, број 08-03/1-1-04.3-3955/08 од 24.12.2008.године).

Одбрану оптуженог суд није прихватио налазећи да је неистинита, демантована писменом документацијом и исказима напред наведених саслушаних сведока.

Суд је ценио одбрану опт.Илије Јуришића у делу где наводи да није био члан Оперативног штаба и није имао овлашћења старешине Оперативног штаба за подручје општине Тузла, те је овакву одбрану прихватио као истиниту јер је суд несумњиво утврдио из Одлуке Предсједништва СО Тузла, а која одлука је објављена у «Службеном гласнику», да је формиран Оперативни штаб за подручје општине Тузла и ко су чланови. За суд ова чињеница и није била спорна, а ни оптужницом Тужиоца за ратне злочине која је измењена и прецизирана, оптуженом није ни стављено својство дежурног у Оперативном штабу

Председништва СО-е Тузла, већ својство дежурног у Оперативном штабу Службе јавне безбедности.

Суд је при том имао у виду и да је оптужени и након саслушања сведока Мехе Бајрића, који је изричито тврдио да је Илија Јуришић био члан Оперативног штаба, рекао да нема примедби на исказ сведока објашњавајући да су ове разлике могуће због протека 17 година од догађаја.

Суд је ценио и одбрану опт.Илије Јуришића у делу где је навео да дежурство у канцеларији начелника службе није било у функцији Оперативног штаба Сектора Службе јавне безбедности, а у тој канцеларији уведено је допунско дежурство, те дежурни није имао командне функције, није имао овлашћења да издаје наређења него само упутства, савете, сугестије и мишљења.

Међутим овакву одбрану суд није прихватио налазећи да је неистинита, неуверљива, срачуната на избегавање кривично правне одговорности, те оповргнута изведеним доказима током овог кривичног поступка.

Наиме, из Извештаја о раду СЈБ Тузла за 1992.годину и Извода из наређења Кризног штаба Предсједништва СО Тузла Стр.Пов.бр.03/11-20/92 од 04.05.1992. године, утврђено је да је Оперативни штаб СЈБ Тузла формиран за командовање јединицама МУП-а.

Суд је ценио и делове исказа сведока Мехе Бајрића, Мате Дивковића и Станкић Благоја у делу где су навели да је Оперативни штаб у критичном периоду имао само саветодавну функцију у смислу давања инструкција (да ли неког привести, ухапсити), али овакве исказе у којима се наводи само саветодавна функција Оперативног штаба, а не и командна, суд није прихватио налазећи да су неистинити, неуверљиви, нелогични, те срачунати да помогну опт.Илији Јуришићу.

С обзиром да је несумњиво утврђено **да је Оперативни штаб СЈБ Тузла командовао јединицама МУП-а**, а оптужени као члан Оперативног штаба обављајући дужност дежурног у Оперативном штабу критичног дана 15.05.1992. године, имао је овлашћења издавања наредби.

Суд је ценио одбрану опт.Илије Јуришића у делу у коме је навео да је био обичан резервиста распоређен у Станици јавне безбедности Тузла. Меша Бајрић ставио га је на споредне послове и задатке, да прегледа забелешке са терена, да то уобличава у депешу, а да није могао бити

информисан о значајним догађајима и информацијама, објашњава својим пореклом, својом националношћу, политичким опредељењем, његовим превременим пензионисањем, чињеницом да је [redacted].

Овакву одбрану суд није прихватио налазећи да је неубедљива и оповргнута изведеним доказима током овог кривичног поступка из којих је напротив утврђено управо да је као некадашњи руководни старешина МУП-а, ангажован као човек од поверења, а на шта указује и његово унапређење након критичног догађаја 15.05.1992. године, у начелника Сектора службе јавне безбедности од 26.05.1992. године, што је утврђено из Уверења МУП-а ЦСБ СЈБ Тузла број 20-16/10-598 од 11.04.1996. године.

Из наведене писмене документације несумњиво је утврђено да људи који, по оцени Кризног штаба Председништва, нису били од поверења, су изузети од рада истога, а што је утврђено из Извештаја о раду Председништва Скупштине Општине Тузла за период јануар 1992.-април 1993. у којем је наведено да у почетним фазама рада Кризног штаба због одговарајућих обавештајних сазнања Бранку Перићу који се налазио као потпредседник у Кризном штабу Председништва, нису били доступни најважнији подаци везани за одбрану града.

Дана 27.априла 1992.године Председништво Републике Босне и Херцеговине донело је Одлуку о повлачењу јединица ЈНА са територије Републике БиХ, што је утврђено и из писмене документације тј.наведене Одлуке бр.02-11-327/92 од 27.04.1992.године.

Да су **вођени преговори закључно са 15.05.1992. године, између цивилних и војних власти Тузле и команданта касарне «Хусинска буна» у Тузли**, у то време потпуковника Дубајић Милета, а сходно Одлуци Врховне команде Председништва СФРЈ о напуштању територије Босне и Херцеговине од стране ЈНА до 19. маја, *суд је утврдио оценом следећих изведених доказа*:

Из исказа сведока Дубајић Милета саслушаног у претходном поступку дана 25.01.2007. године и на главном претресу дана 15.05.2008.године, утврђено је да се у мају 1992. године налазио на дужности команданта 92. моторизоване бригаде, и уједно је био командант касарне «Хусинска буна» у Тузли.

На 10 до 15 дана пре критичног догађаја у Гарнизону Тузла биле су лоциране бројне команде и јединице. У самој касарни лоцирана је команда 92. моторизоване бригаде са својим јединицама, 497.инжењеријски пук, команда 17. Корпуса, 17. чета АБХО, 17. батаљон везе, 17. батаљон војне полиције, 17. аутомобилски батаљон, 17. санитетски батаљон, команда и већина јединица 904. позадинске базе, команда 734. наставног центра, а ван касарне у граду лоцирана је команда Корпуса. Све команде и јединице су се благовремено извукле на територије које нису биле угрожене. Једино је остала комплетна команда 92. моторизоване бригаде са делом својих јединица које је имала у свом саставу. У свом саставу тада је имала један моторизовани батаљон из састава моторизоване бригаде из Пирота. Команда 92. бригаде са тим батаљоном имала је задатак да обезбеђује комуникацију Добој-Грачаница-Тузла-Пожарница и да обезбеди благовремено извлачење свих команди и јединица које су се извлачиле са подручја бивше БиХ.

Након признања независности Босне и Херцеговине и њеног признања од стране појединих држава, била је наредба од Генералштаба војске Југославије да се војска закључно са 19. мајем повуче са територије Босне и Херцеговине. Такво наређење је пренето писменим путем командантима јединица и управо се на томе и радило.

Формиран је Кризни штаб и на челу тог Кризног штаба био је Селим Бешлагић, а чланови штаба били су Рефик Ахмединовић, Сеад Авдић, Жилић Мехмед, Јасмин Имамовић, а мисли да је на почетку био и Бранко Перић, који је касније искључен, а који је и док је био у том Кризном штабу само формално био члан. Сеад Авдић и Рефик Ахмединовић, а понекад су били Перић или Шолаја, водили су разговоре око повлачења ЈНА из Тузле.

С тим у вези имали су поверење да ће Тузла имати један коректан однос према ЈНА, да се све реши мирним путем као што је било наредбом регулисано да се војска повуче са територије БиХ до 19. маја, самим тим и са територије Тузле. Једно време било је доста провокација према припадницима војске и према касарни, па је било чак и пуцања у неколико наврата. У Тузли је и пре и после проглашења независтонсти била сложена политичка ситуација, било је разноразних превирања.

У тадашњој војсци која се временом осипала, постојала је изузетно велика дисциплина, те је било наређење да по сваку цену морају спречити провоцирање према становништву, без обзира да ли је то муслиманско, хрватско или српско, тако да су све те мере и предузимали.

Непосредно надређен био му је генерал Саво Јанковић, командант Корпуса, који је предао дужност месец дана раније пре напада на колону, генералу Недељковићу. Команда корпуса налазила се у Тузли, али једно два месеца пре напада на колону измештена је у Угљевик. Долазило је до самовољног одласка и добар део старешина команде бригаде прешао је на страну Демократске акције, која је била и политички и војни организатор оружаног сукоба у Босни и Херцеговини. Међу тим старешинама били су Ливадић Нихад капетан, затим бивши сведоков начелник штаба бригаде, а касније оперативац у команди корпуса Кнез Жељко, потпуковник Бајић Осман, потпуковник Шадић Хазим и други. Наводно није се знало где се они налазе иако су они били у њиховим центрима где је припремана обука паравојних јединица и одређени планови прављени за оружани сукоб на тој територији.

Путем медија је чуо да Предсједништво БиХ тражи да се војска што пре повуче са територија, међутим добио је званични акт, да је постигнут договор са Предсједништвом Босне и Херцеговине, да повлачење буде до 19. маја.

Дана 14.05.1992. године послао је батаљон из Пирота за Југославију а по наређењу команданта Корпуса. Том приликом рекао је генералу Недељковићу да ако извуку тај батаљон да ће остати без војске у касарни и да неће моћи да обезбеди касарну. Генерал му је на то одговорио да се не секира да ће му доћи батаљон из Југославије. У касарни су остали само неборбени делови јединица, а остали су делови од 904. позадинске базе, онда пар војника и старешина од 497. инжињеријског пука, 17. батаљона везе, 17. аутомобилског батаљона, 17. батаљона војне полиције, 17. извиђачке чете, где је свуда било по пар војника и неких старешина. Није било ни једне јединице јачине одељења, вода, борбене, организоване.

Што се тиче преговора између њега и Кризног штаба у Тузли исти су текли пар дана пре повлачења. Последњи састанак који су имали мисли да је био управо 15. ујутру у дому ЈНА, на којем су били Сеад Авдић, Рефик Ахмединовић и мисли Шолаја или Перић.

Број људи у касарни је био променљив у току дана, из разлога што су у току дана са територије долазиле поједине јединице да узимају своја средства, шта им је још преостало од наоружања, муниције, хране, одеће, инвентара и тако даље, с обзиром да је добар део јединице био дислоциран на територију ван града јер је такво и било наређење из Генералштаба да не би доживели судбину припадника ЈНА у Хрватској и Словенији, да буду опкољени у касарнама, тако да се највећи делови

дислоцирају ван града, па је и број људи био променљив и знао се кретати између 150 и 200 људи, те и до 600 људи у току дана.

Нема званични податак колико је 15. маја, када се колона извлачила, било људи, а његова процена је да је могло бити око 500 људи, најмање у касарни тога дана по ономе колико је било возила и људи које је могао визуело да уочи.

Што се тиче броја старешина, који је остао у касарни, исти је био између 10 и 15 сведокових старешина, а из осталих јединица можда још неки из активног састава, тако да није било више од 15-20 старешина, а долазиле су и резервне старешине. У касарни је било и добровољаца а био је и мали број цивила.

Није му познат податак колико је 15.05.1992. године било добровољаца у јединици, с обзиром да се сваким даном ситуација мењала, и људи су свакодневно долазили и одлазили. Евиденција је вођена, међутим у току рата иста је спаљена.

Постојао је одред «Окресаница», на Мајевици, формиран је од добровољаца и то су углавном били Срби из пар села која су гравитирала ка Окресаници, а то је у близини Потпећи на потезу од Тузле према Сребренику са десне стране и ту је било доста добровољаца са тог подручја који су били у саставу јединице, а која је била код њега у касарни. Они су били спремни кад затреба да се ставе под команду. Извршавали би задатке који су били пред јединицом и то неке позадинске, док је борбене задатке извршавао батаљон који је био из Пирота. Командант тог одреда «Окресаница» био је Максимовић Недељко који је био припадник резервног састава. У договору са ваздухопловном базом мобилисао је ту јединицу да би се обезбеђивао релеј ваздухопловне базе за навођење.

Такође постојао је и одред «Ратиш» и «Бусија», и део из тих јединица је био код њега у касарни и те јединице су припадале његовој јединици.

Непосредно надређени резервистима и добровољцима биле су њихове прве старешине.

Тога дана 15. маја, у касарни, комплетно материјална техничка средства општинског штаба Тузле су се налазила у касарни. Што се тиче јединице ЈНА, можда и 95% материјално техничка средства су била дислоцирана ван касарне. Дислоцирана средства су била наоружање, војна средства, муниција, експлозив, гориво, храна, одећа, значи оно што

је потребно за почетни период рата. Дислоцирана су била возила и борбена и неборбена.

На Козловцу су били магацини општинског штаба Територијалне одбране Тузла, затим било је и од општинског штаба Луковца наоружање, Сребреника, Калесије. Били су ту и магацини 497. инжињеријског пука и 904. базе с обзиром да је било неколико објеката, а то су били такозвани У-200 објекти, укопани под земљом. Постојали су записници о том оружју које се налазило у магацинима. Оружје Територијалне одбране преузела је ЈНА да чува и то по записнику, за сваки магацин, за сваку просторију с обзиром да је било магацина који су имали и по 30-40 просторија, тако да је за сваку просторију постојала листа све што није било дислоцирано. Исто обезбеђење је обухватало такорећи и магацин Козловац и касарну, али то је било пар војника који су обезбеђивали и објективно то није ни могло да буде обезбеђено јер да их неко нападне, десетак тих војника нису то могли обезбедити. Није имао јединицу са којом би могао извршавати задатке обезбеђења, и то је рекао команданту корпуса када му је наредио да пошаљу батаљон за Југославију.

Дана 15. маја у јутарњим сатима Сеад Авдић га је позвао да се састану, али нису желели да разговарају у касарни, већ су се одлучили за Дом ЈНА. Били су присутни поред Сеада Авдића, Бранко Перић и Рефик Ахмединовић, као и пуковник Уго Нонковић. На том састанку прво што је Сеад Авдић рекао је да су тензије у граду смањене, како је јединица отишла за Југославију, а то су сазнали својим обавештајним каналима да је значи тај батаљон претходног дана отишао за Југославију, и да нема више јединица на висовима око касарне и да иста није тако обезбеђена. На то је одговорио да је и њему драго и да ће предузети све да не дође до тензија и никаквих провокација и проблема и да ће извршити наређење од стране претпостављене команде. Затим се наметнула тема када ће се повући из касарне, на шта им је рекао да ће се повући закључно до 19. и да ће сигурно извршити то наређење, али да ли ће то бити 16, 17, 18. то ће одлучити команда корпуса, а они се за сат, два времена могу повући када се нареди, с обзиром да то није проблем јер није било пуно ни војске ни средстава. Пар пута су наметали то питање.Рефик Ахмединовић је инсистирао да се не дира наоружање ТО Тузла. Рекао је да се оружје ТО Тузла чува у касарни, док се не нареди да се касарна преда. Када се преда касарна предаће им се и оружје. Око оружја су били начелни разговори.

Такође, на том састанку када је разговарао са Сеадом, није прецизиран пут куда ће се војска извлачити, а исти је прецизиран 15.

после подне са Мешом Бајрићем, када је почело пуцање према касарни и када је донео одлуку да се тога дана извуку.

На том састанку није било разговора о пратњи МУП-а када се колона буде извлачила. О пратњи МУП-а разговарао је са Мешом Бајрићем после подне, док је на састанку остало на томе да се поново састану сутра, а да треба да иде у Угљевик да упозна команданта корпуса са свим тим.

У Угљевик је стигао негде око 12 и у току реферисања неко је ушао у канцеларију и рекао да се у Тузли пуца, тада је командант корпуса рекао „Дубајићу иди одмах за Тузлу и види о чему се ради“, те се одмах и вратио.

У касарну се враћа негде између 13 и 14, а у Угљевик је отишао својим возилом „Ладом Нивом“ заједно са возачем. На путу до касарне док је улазио на Брчанску Малту од Славиновића, видео је неке војнике који скачу иза заклона у шареној униформи, а видео је и неке камере да снимају што му је било јако чудно, јер тога није било око 10 часова када је одлазио за Угљевик. Те камере које је видео и које су снимале налазиле су се одмах на раскрсници, на којој су се налазили заклони направљени од џакова са песком и јежеви. На том путу према касарни осим напред наведених војника који иду у неке заклоне, није било његових војника. Касније је добио информацију да је једно 3 возила покушало да изађе из касарне. На Брчанској Малти између 12 и 14 су враћени, али то није видео.

Након његовог повратка у касарну, из Угљевика, чула се пуцњава са околних висова. Ситуација у касарни је била врло непријатна и незгодна, један општи кошмар с обзиром да су људи били изненађени ватром са тих висова. Покушао је да сазна о чему се ради, и то преко првих старешина које је успео да види, те је покушао телефоном да назове МУП и органе власти, међутим везе су биле у прекиду и то ПТТ везе, јер војне везе су такође ишле преко центра везе који је био смештен у команди корпуса и оне су биле у прекиду, тако да је практично остао одсечен, без тих веза.

Видео је Белојицу и када је добио информацију да се на Козловцу развлачи оружје и опрема, послао је мајоре Белојица Ранка и Манџу Абдулаха, да виде о чему се ради, међутим одозго се на њих пуцало, па су се вратили и рекли му да не могу да прођу горе од ватре, али су успели да сазнају да се то наоружање и опрема из магацина развлачи.

Нешто после 15 часова код њега су долазили Делибеговић Енвер, Мухамед Бркић и Јасмин Имамовић. Пре него што је дошао Меша Бајрић код њега је био Енвер Делибеговић и Јасмин Имамовић. Енвер га је питао да ли је оружје штаба ТО Тузла у касарни на Козловцу, јер има информацију да га неко «развлачи». Рекао је да је оружје на Козловцу, а касније је сазнао да су оружје ТО практично развлачили «њихови». Меша Бајрић одбио је да дође у канцеларију, већ је тражио да се састану на пријавници. Отишао је до пријавнице са поручником Тешић Ђорђем, који је био командир чете Војне полиције, која је имала пар војника у касарни и два полицајца, те док су ишли од његове командне зграде до пријавнице, меци су около падали по бетону и око главе, са околних висова. Нико није том приликом погођен. На пријавници разговорима је присуствовао поручник Тешић са Мешом, када је он био доста љут и повишеним тоном је рекао „шта је ово зашто се пуца, престаните са тим, шта сам се јутрос договорио са Сеадом Авдићем, да се не стварају тензије, да се мирно војска извлачи, да одржимо мир у граду“. Потом је Меша почео да га убеђује како ни он не може да контролише ситуацију јер хоће народ да војска што пре напусти касарну, али му није веровао да не може да контролише ситуацију, јер је Меша имао ауторитет као начелник МУП-а и није било човека са већим поверењем и већим ауторитетом у односу на потчињене и на оне по себи равнима, са којима је сарађивао. Види да је доведен, како објашњава, у «мат» позицију, људство које има у касарни, младе војнике, цивиле, те нема никаве организоване јединице да може пружити отпор. Рекао је да ће напустити касарну али да престане пуцњава према касарни, да се војска може укрцати у возила и формирати колона. Вероватно је Меша у међувремену наредио и пуцњава је престала. Меша му је гарантовао 100% да неће бити опаљен ниједан метак према војсци. Питао је Мешу шта му гарантује да ће мирно изаћи и да неће бити пуцњаве. Веровао је да ће одржати реч. Онда му је рекао да Енвер буде са њим у возилу, а да Бркић иде на чело колоне. Договорено је да се војска тога дана извуче.

С обзиром да су се договорили да почне извлачење у 19 часова, путем медија требало је да обавесте становништво да не би дошло до страха зато што војска излази из касарне камионима. Прихватио је, када су они предложили, да се обавесте сви и да се све мере предузму да не буде провокације према војсци, да се повуку све њихове снаге од касарне, тако да је Мехо Бајрић отишао, а он се вратио у команду.

Услов је био једино да колона не иде према Озрену кроз Тузлу, него да иде према Мајевици. Услов је прихватио и договорили су се да правац пута буде касарна-Брчанска Малта-Симин Хан-Пожарница и даље према Југославији.

Бркић није ни улазио у касарну код њега, већ је остао тамо где ће се на челу колоне кретати са полицијским возилом.

Потом се вратио у команду касарне, а са њим је и Енвер Делибеговић. Када се вратио у команду, позвао је све старешине које је могао да добије, а ту су биле и старешине из других јединица које су лоцирале у касарни, а које су њему биле дисциплински по тадашњим правилима потчињени, те их је упознао са тим шта се договорио са Мешом, када ће и куда колона изаћи, те којим правцем. Издао је наређење потчињенима и војсци, да се искључиво оружје држи између ногу, са цеви упереном увис да се не би неко од цивила уплашио провокација уколико би оружје било окренуто лево или десно, тако да је већина војника то испоштовала. Формирали су колону, међутим нису имали времена да пребројавају возила, као ни људе. Веровао је да ће Меша испоштовати договор, с обзиром да им је циљ да ЈНА што пре напусти простор Босне и Херцеговине.

Што се тиче превоза убојних средстава, минско експлозивних средстава и људства, то је исто регулисано правилима у ЈНА, као и у садашњој војсци. У изузетним ситуацијама наоружање и муниција се може превозити са војском. Експлозив и иницијална средства се возе одвојено, чак у различитим возилима и то иницијална средства и експлозив. Мада је било доста кршења прописа, возио се доста пута експлозив заједно са војницима, али је најбитније било да су иницијална средства која могу изазвати експлозију одвојена у другом возилу. Мисли да експлозива није било, а ако га је било то је било нешто мало, тј. неких других средстава која су мање битна за борбу, а експлозив који је имала његова бригада је био дислоциран на две територије, Мајевица и Озрен, као и експлозив са којим је располагао 497. инжињеријски пук, који је такође био дислоциран из касарне. Тако да у том смислу није издавао никакве посебне задатке, него да људство са оним наоружањем које има код себе седне на камионе, постави га између ногу и извлачи се.

Објаснио је да је у касарни било неколико улаза, један је био код Градине код болнице, три су била из Скојевске улице, један у јужном делу касарне, један на средини, негде где се улазило према команди и трећи је био горе у северном делу касарне, где је био и парк техничко материјалних средстава, док је четврти био мало даље, горе према Козловцу. На КПС (контролно пропусна станица), су требала да изађу возила и да се формира колона на потезу између средњег улаза у касарну где је пријавница , где су ставили пар возила испред, можда 5 или 6 возила, па је онда био са „прагом“ и Енвером, а на челу је био Мухамед Бркић. У односу на Мухамеда Бркића био је у шестом или седмом возилу, а Бркић је био у полицијском возилу. Колона се формирала дуж

те улице и даље према КПС-у, и део је већ закачио и касарну, добар део колоне а део у Скојевској улици, практично од тог средњег улаза у касарну, па закључно преко КПС-а и до касарне. Задатак је био када он крене, односно када крене Бркић са првим возилом, а креће се тачно у 19 часова, тада и колона креће, с тим да растојање између возила не буде превелико. Правило је да ако возила иду брзином 20 километара, растојање између возила је 20 метара, а ако иду 50 километара на сат, онда 50 метара и то је највеће било растојање. Међутим, с обзиром да је то било згуснуто и мале су брзине у питању, онда су возила била један иза другог можда на неких 10-20 метара, да се може реаговати у случају да возило испред стане. У колони је било преко 100 разних возила.Било је муниције и то пешадијске муниције, док артиљеријске муниције, тенковске или ракетне није било.

Начин кретања те формиране колоне био је маршевски.

Не може се опколити или напасти маршевском колоном и илузорно је мислити да би неко могао помислити ко се иоле разуме у војску да се са колоном може напасти ни зграда, а камоли град. Када се напада онда се прави борбени распореди, борбене јединице распоређују снаге.

Колона је кренула у 19 часова и у касарни не би требало да је ико остао, међутим остао је део старешина и војника оних који су били Муслимани и који су одлучили да остану у Тузли, односно да не иду са војском, а да ли су они остали у касарни или су одмах отишли из касарне кући, то не зна. Од материјално техничких средстава остало је врло мало, нешто мало оружја и муниције и тај инвентар који се користио за свакодневни живот, а иначе преко 95% наоружања и опреме је раније дислоцирано на територију.

Наводи да је много шта још раније било необично и то када су се копале рупе на асфалту за мине, постављали јежеви, правили заклони од џакова са песком, копали ровови горе по Илинчици и слично, али тога дана је било необично прво то што није било становништва на самој улици, а друго било је доста тих униформисаних припадника који су се кретали дуж Скојевске улице, тако да су неки вожени и аутобусима, те је један аутобус и видео, а остала возила су видели неке његове старешине. Потом је било велико кретање припадника у униформи, али је то било изражено све до поласка колоне, а када је колона већ полазила то се није могло уочити на улици, ни становништво ни припадника, а не може се то ни видети у зградама.

Када је колона кренула са њим је био Енвер Делибеговић, те је тих неколико возила испред њега кренуло, прошли су Брчанску Малту, Шићки Брод, бензинску пумпу значи Славиновиће, и када су дошли близу Симиног Хана наредио је да „прага“ у којој је био, стане, да би видео да ли колона иде иза, с обзиром да је у „праги“ била велика бука. Када је наредио да стану, изашао је и чуо је пуцњаву. Пристизала су прва возила и од тих људи је сазнао да је колона нападнута.

Раздаљина од Брчанске Малте до места где су се зауставили је једно 2-3 километра.

Све напред наведено се збило веома брзо након неких 15-так минута од тренутка када су кренули, те се онда нашао у ситуацији да не зна у том тренутку шта да ради јер нема борбене делове да би прихватио борбу, те да би помогао тим људима. Објашњава да тада нису могли да прихвате борбу јер нису имали са чим, али је могуће да је неко од војника, и сугурно је да је и требало да пуца из свог оружја у правцу одакле је на њих отворена ватра, с обзиром да је то логично, али не може то сигурно да тврди јер није био на лицу места и није могао да види.

Енвер Делибеговић је остао са њим, задржао га је као заробљеника. Ту је било пар екстремиста који су хтели да га убију на лицу места, али је успео са тих пар полицајаца да га заштити и наредио је да га држе у Пожарници у школи у једној просторији, да га чувају да га не убију сада Срби.

Што се тиче наоружања којим је отворена ватра на колону, наводи да је то било пешадијско наоружање углавном, пушка, пушкомитраљез, митраљез, снајпер, зоља, ручни бацач, бомба. Коришћена је запаљива муниција да би се запалила моторна возила. Његова је процена да су у томе учествовали његови људи који су били изузетно стручно способни, Кнез Жељко, Шадић, Делић, и још неки официри који су имали врхунске оцене и били способни са војно стручно техничке тачке гледишта.

Није поднео извештај након ових дејстава која су се догодила до 15. маја, већ је само успео након неколико дана да о томе упозна заменика или команданта корпуса, те мисли да је о томе упознао пуковника Денчића који је тада преузео дужност над корпусом 19-тог.

Што се тиче дејствовања по Тузли, навео је да се дејствовало по касарни и Козловцу, који су били први циљеви по којима је он гађао јер је сматрао да су како каже они ушли са својим јединицама ту, да износе и даље опрему, да су се организовали. По наведеним циљевима

дејствовали су након напада на колону на Брчанској Малти, а ватра је отворена из реона Бара, хаубицом 105 мм, које су раније биле дислоциране на територију ван Тузле.

Касније је ступио у везу са Мешом Бајрићем и потом са Сеадом Авдићем. Викао је на Мешу зашто га је слагао и псовао га је што није одржао реч, а овај је на то одговорио да су његови људи отворили ватру како каже на њега, па је он узвратио, на шта му је одговорио да то није тачно јер његови људи нису сигурно отворили ватру и у то је убеђен, а чак и да је појединачно се отворила ватра то није разлог да се дејствује по целој колони. Тада није имао сазнања да је ватра отворена по целој колони, али јесте отворена по већини колоне. Отворена је ватра по делу колоне који се затекао између бензинске станице Брчанске Малте и Брчанске Малте и касарне.

Тог 15. маја `92. године, под својом командом имао је између 100 и 150 људи, а осталим јединицама које су биле лоциране у касарни био је дисциплински претпостављен, а не по борбеној или другој некој наменској употреби. Међутим над свима њима је преузео команду као најстарији старешина, да би се извукли из касарне мирним путем и да у касарни не остане нико. Са свима је командовао и њега су сви слушали.

У колони је било санитетских возила јер је било наређење да се све извлачи, ко се затекао у гарнизоној амбуланти дошао је у касарну и укључио се у састав колоне, и санитетска возила и сестре и доктори који су се извлачили.

Из исказа **сведока Нонковић Уга,** који је у критичном периоду био у Тузли у команди 17. корпуса, као начелник саобраћајне службе, по чину пуковник, саслушан у претходном поступку дана 14.05.2007.године и на главном претресу дана 10.10.2008.године, утврђено је да су 15. маја имали састанак у сали Дома армије, на којем је био он, Миле Дубајић командант 92. моторизоване бригаде и била су два члана општинског кризног штаба. Договорили су се да ће извлачење јединица из Тузле бити коректно и мирно без инцидента.

Суд је ценио напред наведене делове исказа сведока Милета Дубајића и Нонковић Уга, те их је прихватио као истините и уверљиве, а из којих је утврђено да је 15.маја 1992.године, у Дому ЈНА у Тузли одржан састанак коме су присуствовали, сједне стране Рефик Ахмединовић и Сеад Авдић, чланови Кризног штаба Предсједништва, и сдруге стране представници ЈНА, Миле Дубајић, командант касарне «Хусинска буна» и Нонковић Уго из команде 17. корпуса. На наведеном састанку договорено је да исељавање војске из касарне буде мирно и без

инцидената, али без прецизирања правца и тачног датума, у сваком случају крајњи рок је био 19. мај, а што је утврђено и из исказа сведока Стублинчевић Милана саслушаног на главном претресу 27.04.2009. године.

Да је истога дана 15. маја око 14 часова један мањи **број војних возила враћен са раскрснице Брчанска Малта од стране полиције, у касарну, на коју је започета и пуцњава**, *суд је утврдио оценом следећих изведених доказа*:

Из исказа саслушаних сведока Новаковић Славка на главном претресу дана 31.03.2008. године, Тешић Љубе, на главном претресу дана 10.04.2008.године, Пајић Љубе, на главном претресу дана 04.07.2008. године, Јокић Дејана на главном претресу дана 18.02.2009. године, Тодић Рада на главном претресу 22.06.2009. године, које је суд прихватио као истините, уверљиве и међусобно сагласне, утврђено је да су око 14 часова са једним мањим бројем војних возила кренули из касарне, али су враћени од стране полиције уз образложење да није постигнут крајњи споразум и да не могу да иду пре него што се организује колона.

Напред наведени сагласни искази сведока поткрепљени су и од суда прихваћеним снимцима са ЦД-ова: А-213-ТК, К-014-ТК, достављених од стране Тужилаштва за ратне злочине и ЦД-а бр.1 достављеног од стране Тужилаштва БиХ, из којих је утврђено да је један део војних возила, која су кренула из касарне 15-тог око 14 часова, од стране полиције, враћен у касарну.

Из исказа **сведока Милета Дубајића**, утврђено је да се након његовог повратка у касарну, чула пуцњава са околних висова и да су људи били изненађени ватром. Покушао је телефоном да назове МУП и органе власти, међутим везе су биле у прекиду и то ПТТ везе, јер војне везе су такође ишле преко центра везе који је био смештен у команди корпуса и оне су биле у прекиду. Практично је остао одсечен, без веза.

Из исказа **сведока Хлодик Здравка**, који је саслушан и у истражном поступку дана 15.06.2007.године и на главном претресу дана 10.10.2008.године, а који је у критично време радио у Заводу за судску медицину Медицинског факултета Тузла, у болници која се налазила на брду које се зове «Градина», утврђено је да се дана 15. маја у два наврата пуцало са незавршеног дела болнице, а што су посматрали кроз прозор ординације.

Да је 15-тог маја било пуцњаве на касарну суд је утврдио из сагласних исказа сведока Милета Дубајића и Хлодик Здравка сагласних и са исказима бројних саслушаних сведока оштећених и то: Михајловић Војислава (транскрипт аудио записа са главног претреса од 12.06.2008. године), Радић Слбодана (транскрипт аудио записа са главног претреса од 12.09.2008. године), Пајић Љубе (транскрипт аудио записа са главног претреса од 04.07.2008. године), Љубојевић Благоја (транскрипт аудио записа са главног претреса од 04.07.2008. године), Бабуновић Цвијана (транскрипт аудио записа са главног претреса од 04.07.2008. године), Вукојевић Зорна (транскрипт аудио записа са главног претреса од 12.09.2008. године), Вукмирица Миодрага (транскрипт аудио записа са главног претреса од 28.03.2008. године) Илић Горана чији је исказ прочитан (транскрипт аудио записа са главног претреса од 28.03.2008. године), Мандић Томислава (транскрипт аудио записа са главног претреса од 31.03.2008. године), Стевановић Радана (транскрипт аудио записа са главног претреса од 31.03.2008. године) припадника ЈНА, који су се критичном приликом налазили у касарни, а које је суд прихватио као истините, уверљиве.

С тим у вези и из Извештаја о раду Председништва Скупштине општине Тузла за период јануар 1992 – април 1993. утврђено је да је касарна «Хусинска буна» била покривена снагама власти Тузле.

Да су **након тога вођени преговори око изласка колоне ЈНА из касарне «Хусинска буна»**, **у самој касарни**, са командантом Дубајићем, *утврђено је оценом следећих изведених доказа:*

Из исказа **сведока Милета Дубајића** утврђено је да на јутарњем састанку са Сеадом Авдићем, није прецизиран датум када ће војска комплетно напустити касарну «Хусинска буна». Донео је одлуку да се управо тога дана 15. маја, евакуишу из касарне након договора после подне са Енвером Делибеговићем и са Мехом Бајрићем.

Из исказа **сведока Белојица Ранка**, саслушаног у истражном поступку дана 12.07.2007.године и на главном претресу дана16.01.2009 године, утврђено је да се маја 1992. године налазио у Тузли на функцији помоћника команданта за позадину у 92. моторизованој бригади, да се 15. маја у 17 – 17,30 појавила делегација из општине Тузла коју су чинили између осталих, Мухамед Бркић звани Брка, Енвер Делибеговић који је био командант ТО и можда једно или два лица, али њих није познавао. Дубајић је био у својој канцеларији и они су отишли код њега. Дубајић је њему рекао да буде напољу и прати ситуацију шта се дешава.

Након обављених разговора делегација је изашла око 17,30 – 17,40, и Дубајић му је рекао да је договорено да се изврши евакуација касарне и да се сви иселе.

Позвао је старешине и рекао им да све то треба да се изврши у року од неких пола сата.

Дубајић му је том приликом рекао да се не може ићи у правцу Озрена. Ишло се у правцу Пожарнице и Мајевице.

Из исказа **сведока Бошковић Дражана**, који је радио у војсци ЈНА као војник по уговору од `89. године, саслушан у истражном поступку дана 12.10.2007.године и на главном претресу дана 25.03.2009.године, утврђено је да је 15.05. била делегација која је тражила да преговара са Дубајићем.

Речено им је да ће дати полицијску пратњу са два возила, као и да ће Енвер Делибеговић, командант Територијалне одбране Тузла ићи са њима као гаранција да колона неће бити нападнута. Енвер је био у возилу код Дубајића. Прво возило је било полицијско у којем је био поручник Тешић. Дубајић им је пренео да је путања за Мајевицу и да је такав договор постигнут.

Из исказа **сведока Илић Радојице**, у критичном периоду резервиста ЈНА у касарни «Хусинска буна», саслушан у истражном поступку дана 15.05.2007.године и на главном претресу дана 19.02.2009.године, утврђено је да су преговори вођени у касарни. Тражили су да изађу према Озрену и Добоју, међутим нису им дозволили.

Из исказа **сведока Књегињић Слободана**, који је у то време био у резервном саставу војске у касарни «Хусинска буна», саслушан у истражном поступку дана 12.10.2007.године и на главном претресу дана 25.03.2009.године, утврђено је да су 15. маја 1992. године вршени преговори и да је са тим у вези долазио Меша Бајрић тадашњи начелник МУП-а, на разговоре, а потпуковник Дубајић је имао и телефонске контакте са надлежним органима општине Тузла и покушавао је да договори несметан излазак из касарне.

Одлучено да се излази у правцу Мајевице, с обзиром да је команда корпуса била у том правцу. Да је постигнут договор о изласку колоне, чуо је од капетана.

Из исказа **сведока Мандић Томислава**, у то време команданта батаљона Б формације у оквиру позадинске базе, саслушан у истражном поступку дана 15.06.2007.године и на главном претресу дана 31.03.2008.године, утврђено је да му је познато да је постигнут споразум да колона може да изађе, али само према Мајевици.

Из исказа **сведока Манџа Абдулаха**, који је 15. маја 1992. године био у касарни „Хусинска буна“, на дужности помоћника за политички рад, саслушан у истражном поступку дана 26.01.2007.године и на главном претресу дана 16.05.2008.године, утврђено је да када је споразум постигнут, командант им је рекао да се формира колона и да ће се касарна напустити. Врло брзо се формирала колона, у року 20 минута до пола сата највише.

Дошла су, колико је могао да види, 2 возила МУП-а, једно је стало на чело колоне, а друго на зачеље и јединица је кренула из касарне. Он је био у предњем делу колоне у којем је био и командант, па су по правилу, тактичком максималном брзином напустили град и кретали се на правцу Славиновића, односно на правац комуникације Бијељина.

Из исказа **сведока Новаковић Славка**, у то време резервисте ЈНА, саслушан у истражном поступку дана 17.05.2007.године и на главном претресу дана 31.03.2008.године, утврђено је да су знали за договор да до 19. маја се повуку све јединице ЈНА са територије република на којима су се до сада налазили.

15.маја је био договор коме је присуствовао и начелник штаба Територијалне одбране, да коначно повлачење буде око 19 часова, те да колона може безбедно да напусти касарну и креће се уз пратњу полиције.

Из исказа **сведока Питман Душка**, који је маја 1992.године био активни старешина у касарни «Хусинска буна», заставник I класе, саслушан у истражном поступку дана 18.06.2007.године и на главном претресу дана 05.12.2008.године, утврђено је да је 15. маја, ујутру командант рекао да ће ићи у општину да би се дефинитивно договорили о изласку јединице. У току тога дана је разговарао са Милетом Дубајићем питајући га шта да раде, а овај му је рекао да је договорено, да увече у 18,50 буду спремни.

Из исказа **сведока под псеудонимом »А»**, резервног старешине на служби у касарни «Хусинска буна» од друге половине јануара 1992.године, саслушан на главном претресу дана 07.11.2008.године, утврђено је да су 15. маја имали информацију да се у команди 92.

моторизоване бригаде у касарни «Хусинска буна», воде преговори између власти и команде 92. моторизоване бригаде.

Негде после 18 часова војници су добили информацију да је постигнут договор са противничком страном да ће војска бити пуштена да изађе из касарне без оружаног сукоба.

Из исказа **сведока Тешић Ђоке** који је од септембра 1991.године у касарну «Хусинска буна» био на дужности командира чете у војној полицији, саслушан на главном претресу дана 02.04.2009.године, утврђено је да су Мехо Бајрић, командант Територијалне одбране и Јасмин Имамовић, дошли око 16 часова. Разговарали су са командантом касарне Дубајић Милетом, испред зграде до пријавнице, унутар касарне. Разговарали су о томе шта се дешава, зашто је колона враћена, зашто не могу да излазе. Док су били преговори, чула се пуцњава. За време формирања колоне, ту је био начелник МУП-а, командант Територијалне одбране и заменик градоначелника Имамовић. Када је колона кренула никога више није било ту, једино је остао начелник Територијалне одбране, који је сео са командантом бригаде у возило «прагу».

Из исказа **сведока Тодоровић Владе** који је 15. маја 1992. године био капетан I класе, директно потчињен команданту Милету Дубајићу, саслушан у истражном поступку дана 15.05.2007.године и на главном претресу дана 25.03.2009.гопдине, утврђено је да им је командант Миле Дубајић саопштио да ће у току дана да се постигне договор са властима да се напусти касарна. Дубајић им је такође рекао да се поштују правила службе, да се не узнемирава грађанство, да се материјално техничка средства пажљиво утоварају у возила, и да ће негде око поподневних часова требати да се крене. Наведено наређење он је пренео својим потчињенима.

Из исказа **сведока Вукмирица Миодрага**, који је у том периоду био на редовном одслужењу војног рока, саслушан у истражном поступку дана 19.05.2005. и на главном претресу дана 28.03.2008.године, утврђено је да када је враћена првобитна колона, поново се формирала у нову, а након што је дошло до договора о евакуисању касарне.

Из исказа **сведока Новаковић Марка** који је 1992. године био на дужности заменика начелника безбедности 17. Корпуса, саслушан у истражном поступку дана 12.07.2007.године и на главном претресу дана 16.01.2009.године, утврђено је да су вођени преговори да војска напусти касарну, познато му је да су у преговоре били укључени генерал Недељковић и његови органи командовања као и командант касарне

потпуковник Дубајић. Преговарали су са Делибеговићем, са председником општине, са Сеадом Авдићем председником Извршног одбора. Пре него што су преговори започети његова служба, два-три дана раније, тачније начелник безбедности потпуковник Машуловић упозорио је команданта да се у току преговора води рачуна, да постоји могућност напада на колону.

Из исказа **сведока Дивковић Мата**, утврђено је да је знао за одлуку о повлачењу јединица ЈНА са територије Републике Босне и Херцеговине коју је донело Председништво БиХ и да је знао је да колона из Тузле треба да изађе, али није знао који ће то дан бити. О томе ко је вршио преговоре о повлачењу јединица ЈНА са територије БиХ, само је чуо да је то био председник општине, а мисли да је био и Мехо Бајрић. 15-тог маја у Станици јавне безбедности видео Мухамеда Бркића који је био заменик начелника и он му је рекао да је војска кренула, па се вратила јер је дошло до неког инцидента и да је војска требало да иде за Озрен.

Након тога су њих двојица дошли пред касарну. Видео је колону возила која је била паркирана у кругу касарне.

С обзиром да су постојале две колоне, на челу је била једна патрола и на зачељу је требало да буде друга. Рекао је Бркићу да њих двојица иду пошто су то сада две колоне, логично је да неко буде и на зачељу прве колоне, односно да између те две колоне буде неко од њих у пратњи и да на тај начин саставе те две колоне тако што ће убрзати ону задњу, односно успорити другу и да тако саставе да једна колона изађе из града.

Није видео ко је на челу колоне, али зна да је била патрола и чуо је да је то био Ивковић Илија, а то је чуо преко станице те да је са њим и Јасмин Имамовић који је тада био секретар општине. Међутим није их видео, а чуо је да су и они ту, можда чак и када је колона кренула. Прикључили су се он и Бркић колони у плавом полицијском возилу марке „голф“.

Из исказа **сведока Митровић Срећка,** утврђено је да му је Станкић Благоје пренео да је Дубајић рекао да треба колона да се отпрати од Тузле према Пожарници, тј. Бијељини.

Кренуо је са Благојем у канцеларију начелника Меше који му је рекао да он и Станкић узму два службена возила и отпрате војну колону према Бијељини. Дошли су са два возила до касарне, где је видео да су се колоне формирале. Станкић је рекао да ће он бити на челу колоне, на

шта му је он рекао «немој ја ћу бити на челу колоне са службеним возилом», јер је то било ново возило са ротационим светлима.

Из исказа **сведока Станкић Благоја**, утврђено је да му је 15.маја нешто пре 18 часова, Меша Бајрић рекао да са начелником штаба ТО Енвером Делибеговићем, секретаром СО Тузла Јасмином Имамовићем и Бењамином Фишековићем, изврше примопредају касарне.

Отишли су у касарну, ушли у канцеларију потпуковника Дубајића где су Дубајић и Енвер одмах почели да се свађају. Дубајић је рекао Енвере ви хоћете нас да нападнете, на шта је Енвер одговорио «нема говора, па договорили смо се». Енвер је био убедљив и рекао да ће бити безбедно и да они стоје иза тога.

Рекао је Дубајићу да ће отићи у СУП и издејствовати пратњу за војну колону. Наишао је на начелника Мешу Бајрића, те му саопштио да је Дубајић рекао да му се обезбеди излазак са полицијским возилом, те му је овај саопштио да предузме све мере у том смислу. Са Митровић Срећком у два службена возила одлазе у касарну.

Суд је из напред наведених делова исказа сведока које је прихватио као истините, уверљиве и међусобно сагласне, утврдио да је постигнут договор и да је војска требала управо 15. маја, комплетно напустити касарну, а што је у сагласности и са исказом сведока Милета Дубајића.

Суд је ценио све напред изведене доказе из којих је несумњиво утврдио да на јутарњем састанку у Дому ЈНА одржаном између команданта касарне Милета Дубајића са представницима власти Тузле није прецизирано да ће исељавање касарне бити управо 15. маја. Одлуку да се касарна комплетно исели донео је командант касарне Миле Дубајић након враћања једног броја војних возила са Брчанске Малте од стране полиције и пуцњаве на касарну. Несумњив је закључак суда да управо ове околности указују на услове под којима је командант донео одлуку да се војска комплетно из касарне исели, те коначног споразума и прецизирања пута којим ће војска да се креће.

Током овог поступка бројни саслушани сведоци изјашњавали су се и **на околност обијања магацина на Козловцу**, у којима се налазило оружје ТО-а, и њиховог одношења.

Сведок Мато Дивковић, навео је да су он и Бркић Мухамед дошли на место пре Козловца, где се налазила зграда у којој је било

оружја. Ту је видео доста људи који износе оружје, а срео је и Фарука Прцића који је такође био члан Оперативног штаба и питао га због чега народ носи оружје, на шта му је овај одговорио да се чека ваздушни десант. Затим је преко радио станице чуо да је на Козловцу још горе и да тамо још више има народа који носи оружје, па су Бркић и он отишли тамо. Објаснио је да је на улазу у Козловац срео Хаџић Расима, командира специјалне јединице и питао га је шта се дешава, због чега се износи оружје и зашто се то не спречи, с обзиром да се може изазвати инцидент на шта му је овај одговорио да не може ништа да учини и да не може на народ да пуца. Потом је отишао до магацина где је било неколико полицајаца којима је рекао да одузму оружје грађанима који су већ били ту и затворе магацине и чувају, те да не дозволе никоме да износи оружје. Код мањег објекта било можда 10-так људи, док је, како каже, горе видео и цивилни камион испред, мисли да су товарили, те да је ту било можда неких 10 до 15 људи. Полицију је препознао по униформи и том приликом није било других униформи осим полицијских. Видео је само грађане и полицију.

Сведок Митровић Срећко, навео је да, што се тиче магацина Територијалне одбране на Козловцу, од колега је чуо, да су ти магацини тога дана или дан раније обијени и да народ извлачи оружје.

Сведок Станкић Благоје, навео је да из приче припадника полиције зна да је било насилног отварања магацина, и да су сво оружје и експлозивна средства изношена и дељена припадницима полиције, резервог састава и Територијалној одбрани.

Сведоци Новаковић Славко, саслушан на главном претресу дана 31.03.2008. године, и **Ђурић Бора** саслушан на главном претресу дана 03.07.2008.године, наводе да је речено да се магацини ТО-а не дирају.

Сведоци Михајловић Војислав, саслушан на главном претресу дана 12.06.2008. године, и **Књегињић Слободан** саслушан на главном претресу дана 25.03.2009. године, наводе да 14-тог маја, на Козловцу, пар војних полицајаца који ту нису хтели да остану, рекли су да је већ територијална одбрана дошла и заузела стражарско место, те се из једног магацина већ износи оружје од стране територијалне одбане, тј покушало се од стране људи тузланске власти да се изврши освајање тог магацина, односно заузимање тих материјално техничких средстава која су се налазила у њему.

Сведок Пајић Љубо, салушан на главном претресу дана 04.07.2008. године, навео је да су на Козловцу магацини, где више није било обезбеђења, с обзиром да се корпус који је вршио обезбеђење,

повукао увече око 2 сата 14.05. На Козловац је отишао негде око 12 сати, 15-тог, и ти магацини су били отворени. Магацини са минско експлозивним направама нису припадали Територијалној одбрани, то су били инжињеријски магацини. Није знао где су магацини Територијалне одбране, али му је позанто да су такође на Козловцу били и магацини који нису припадали Територијалној одбрани.

Сведок Миле Дубајић, навео је да када је добио информацију да се на Козловцу развлачи оружје и опрема, послао је мајоре Белојица Ранка и Манџу Абдулаха да виде о чему се ради, међутим одозго се на њих пуцало, па су се вратили и рекли му да не могу да прођу од ватре.

Сведок Абдулах Манџа, у то време помоћник за политички рад у касарни «Хусинска буна», саслушан на главном претресу дана 16.05.2008. године, навео је да му је командант рекао да су добровољци који су били у саставу јединице провалили у магацин наоружања и муниције ТО-а и један део тог наоружања је нестао. Такође, му је рекао да је касарна у окружењу и да је почео напад на њу. Добио је задатак да са још двојицом старешина буде у комисији која ће преговарати са делегацијом из града да би се установило колико наоружања и муниције је нестало из магацина и да се то надокнади, односно да се од нашег наоружања врати како би престао напад на касарну. Наоружање Територијалне одбране је држано у магацинима ТО-а који су били издвојени од касарне, али су и магацини војске били у близини.

Сведок Белојица Ранко, саслушан на главном претресу дана 16.01.2009. године, навео је да му је Дубајић напоменуо да се свима скрене пажња да се случајно не сме ништа узимати из магацина ТО Тузла који се налазио на Козловцу. Информацију да је магацин обијен, добио је тако што му је Дубајић рекао да ту информацију провери заједно са Манџа Абдулахом пославши их према Козловцу. Њих двојица су пошли до улаза на Козловац и даље нису могли јер је почела пуцњава. Видео је оне који су пуцали на њих, имали су униформе, да се скоро нису разликовали од њихових.

Сведок Питман Душко саслушан на главном претресу дана 05.12.2008. године, навео је да је оружје Територијалне одбране било на Козловцу у капонирима. Не може тачно да определи да ли је било 14. или 15.маја, када је ишао са војницима, а по наредби команданта да види шта се дешава тамо, с обзиром да су ту примећена нака лица. Отишао је до Козловца возилом, с обзиром да је раздаљина неких скоро два километара. Када је дошао тамо, приметио је да је један магацина отворен. Иначе, магацини на Козловцу су били напуштени, војска није тада држала страже.

Сведок Мехо Бајрић, саслушан на главном претресу дана 01.09.2009. године, навео је да је 15. маја 1992. године ујутру око 10 часова, дошао стражар Окружног затвора Тузла, Перо Ловрић којег је обавестио његов колега Изет Алић који такође врши послове стражара Окружног затвора да је примећено да резервисти проваљују магацин Територијалне одбране и товаре оружје територијалне одбране и друга материјално-техничка средства у камионе «110» и «пинцгауере». Позвао је командира Расима Хаџића да оде на лице места и то провери. Након сазнања да је то тако, морао је са тим да упозна председника Извршног одбора Сеада Авдића, председника Општине Селима Бешлагића и команданта Територијалне одбране Енвера Делибеговића. Након размене информација закључили су да се не сме дозволити даље отуђење материјално-техничких средстава и наоружања Територијалне одбране, власништво Тузле, општине Лукавац и општине Сребреник, те су дали задатке да се прекине са тим отуђењем, обезбеди лице места и остваре услови за ангажовање истражног судије да се оствари увиђај. Начелник Општине именовао је комисију, Јасмина Имамовића, у то време секретара Општине Тузла, затим команданта штаба ТО Енвера Делибеговића, једног припадника Окружног штаба Територијалне одбране, Фишековић Бењамина и та трочлана комисија је отишла у касарну.

Из исказа напред наведених сведока саслушаних на околности обијања магацина Територијалне одбране на Козловцу и одношења оружја, који на сагласан начин уз неке разлике у небитним детаљима, описују овај догађај, суд је утврдио да се овај догађај свакако одиграо али није могао на поуздан и несумњив начин утврдити ко је магацине ТО-а критичном приликом обијао и односио оружје. У сваком случају ова околност и није предмет овог кривично правног догађаја, нити од утицаја на одлуку везано за кривично правну одговорност опт.Илије Јуришића.

Да је **правац кретања о мирном повлачењу јединица ЈНА**, критичном приликом договорен у току вођења преговора у самој касарни, *суд је утврдио оценом следећих изведених доказа:*

Из исказа **сведока Милета Дубајића** датог и у истражном поступку и на главном претресу, утврђено је да је на јутарњем састанку са Сеадом Авдићем, није прецизиран пут куда ће се војска извлачити. Правац кретања војне колоне (касарна, Брчанска Малта, Симин Хан, Пожарница и даље према Југославији) је прецизиран 15-тог после подне

са Мешом Бајрићем, као и командантом штаба ТО Енвером Делибеговићем.

Овакав исказ сведока Милета Дубајића суд је прихватио као истинит, уверљив и сагласан са исказима сведока Белојица Ранка, Бошковић Дражана, Илић Радојице, Јовић Бранка, Књегињић Слободана, Мандић Томислава, Новаковић Славка, који су децидирано тврдили да им је био одобрен правац кретања ка Пожарници тј.Бијељини, а што је суд утврдио и са снимака на ЦД-овима који се налазе у спису предмета. Суд је наведене делове исказа сведока прихватио као истините, убедљиве и међусобно сагласне.

Такође и из исказа **сведока полицајаца Станкић Благоја и Митровић Срећка**, је утврђено да је Мехо Бајрић рекао, да службеним возилима, отпрате колону према Бијељини.

Суд је, као истините, уверљиве, убедљиве и међусобно сагласне, прихватио наведене делове исказа сведока Митровић Срећка и Станкић Благоја који су сагласни и са исказима бројних саслушаних сведока припадника ЈНА, из којих је суд утврдио да је конкретном приликом постигнут договор и да је правац кретања војне колоне ка Бијељини, те и са исказом сведока Милета Дубајића, из којег је утврђено да је пут куда ће се војска извлачити прецизиран после подне 15.05. са Мешом Бајрићем и Енвером Делибеговићем.

Суд је ценио и исказ **сведока Тешић Ђоке**, у делу у којем је навео да је на скретању на Брчанској Малти полицајцу са којим је био у полицијском возилу на челу колоне, наредио да крене према Славиновићима, на шта је овај рекао да има наређење према Озрену. Предочено му је да је командант бригаде, сведок Дубајић, приликом давања свог исказа рекао да је договорен правац пута, касарна – Брчанска Малта – Симин Хан – Пожарница и даље према Југославији. Сведок је остао при свом исказу да је договорени правац Брчанска Малта – Озрен и да је самоиницијативно одредио куда колона да се креће.

Међутим, исказ сведока у овом делу суд није прихватио, с обзиром да је из сагласних исказа сведока Милета Дубајића и напред наведених сведока припадника ЈНА, несумњиво утврђено да је правац кретања Скојевском улицом ка Бијељини договорен 15-тог поподне. И сведок Митровић Срећко је био изричит у тврдњи да му је Меша Бајрић у својој канцеларији рекао да он и Станкић узму два службена возила и отпрате војну колону према Бијељини. Са њим у возилу био је и поручник Тешић. Када су дошли на Брчанску Малту, он је знао да се иде

за Мајевицу, а који део исказа је суд прихватио као истинит, те у сагласности са напред наведеним исказима сведока.

Суд је ценио **исказ сведока Мехе Бајрића** у делу у коме је навео, да када је отишао у касарну и саопштио команданту Дубајићу да је председник формирао комисију, која ће остварити увид у стање материјално техничких средстава и наоружања, и да га је управо том приликом питао за евентуалне правце кретања колоне (транскрипт аудио записа са главног претреса од 01.09.2009.године стр.18/51). Потом сведок Мехо Бајрић у том делу мења исказ и наводи, да када је био у касарни и разговарао са командантом Дубајићем, није било никаквих разговора о одласку колоне, правцу и сатници (транскрипт аудио записа са главног претреса од 01.09.2009.године стр.24/51).

Сведок Мехо Бајрић на главном претресу 01.09.2009. године, контрадикторно се изјашњава у погледу тога да му није било познато да ће војска управо 15. маја изаћи и којим правцем, а потом наводи да су полицајци распоређени дуж пута ради обезбеђења војне колоне. На главном претресу сведоку је у више наврата постављено питање ко је задужио полицајце да запоседну положаје на правцу кретања војне колоне, али исти на то није дао конкретан одговор (транскрипт аудио записа са главног претреса од 01.09.2009.године, стр.25-26/51 и стр.33-34/51).

С обзиром да је сведок у критичном периоду био начелник Станице јавне безбедности Тузла, у оквиру које су биле и резервне станице полиције, те је био и у Оперативном штабу заједно са опт.Илијом Јуришићем, који је критичном приликом био и дежуран, а Оперативни штаб је био задужен за командовање јединицама МУП-а, на чијем челу је био управо Мехо Бајрић, нелогично би било и неприхватљиво да су полицајци били распоређени и сконцентрисани на Брчанској Малти и дуж трасе кретања војне колоне, без наредбе и знања Оперативног штаба и Мехе Бајрића као команданта тог Оперативног штаба, а по плану Кризног штаба.

Имајући у виду све напред наведено суд није прихватио део исказа сведока Мехе Бајрића, у коме наводи да му није било познато да ће колона ЈНА 15. маја 1992. године изаћи из касарне и којим правцем, налазећи да је срачунат на избегавање његове евентуалне кривично правне одговорности.

С тим у вези, суд је имао у виду и да је на главном претресу сведок пре почетка сведочења посебно указао суду да се, између осталих, и против њега у Босни и Херцеговини води истрага поводом

истог догађаја, а што је утврђено и из наредбе о провођењу истраге Тужилаштва-Тужитељства БиХ Сарајево, КТ-РЗ-157/07 од 14.05.2007. године због кривичног дела ратни злочин против рањеника и заробљеника из чл. 174 Кривичног закона БиХ. Суд је имао у виду да је и пред овим судом донето решење Ки.В.3/04 о спровођењу истраге, од 27.10.2006. године, против Бајрић Мехмеда, Бешлагић Селима, Делибеговић Енвера, Бркић Мухамеда, Николић Будимира, Јуришић Илије због кривичног дела употреба недозвољених средстава борбе из члана 148 став 2 у вези става 1 КЗ СФРЈ, као и наредба за издавање потернице од истог датума.

Суд је ценио део одбране опт.Илије Јуришића дате у истражном поступку дана 03.07.2007.године, у коме је навео да му је речено да је правац кретања ЈНА, касарна-раскрсница Брчанска Малта-Славиновић-Симин Хан-Бијељина, а преко Бијељине за СРЈ, као и да је знао да је Меша и још неко из Кризног штаба заједно са Бркићем отишао у касарну, да договоре са командантом касарне, како ће се све то реализовати. Било му је познато да ће припадници јединица на станицама које су лоциране уз трасу где се војска кретала, бити распоређени.

У овом делу суд је прихватио одбрану опт. Илије Јуришића као истиниту, с обзиром да је и у складу са напред наведеним деловима исказа сведока, које је суд прихватио као истините.

Суд није прихватио измењену одбрану оптуженог на главном претресу 22.02.2008. године, да није знао за преговоре и договоре са командантом касарне, нити за излазак војне колоне или њен правац кретања, налазећи да је неистинита и нелогична. Ово нарочито имајући у виду да је поред наведених сведока и полицајац, сведок Станкић Благоје, на главном претресу истакао да када је дошао у зграду СУП-а око 17,40 – 17,45 часова, у штабу је затеко Бајрића, још два, три човека, као и Илију Јуришића, и том приликом Мехо Бајрић му је рекао да са Енвером Делибеговићем, Јасмином Имамовићем и Бењамином Фишековићем, иде да се изврши примопредаја касарне. Маршрута кретања је била Скојевска - Брчанска Малта, лево насеље Славиновићи, у правцу пута Бијељина. Такође и сведок полицајац Митровић Срећко посведочио је да је око 18 часова био у канцеларији начелника Меше Бајрића, који му је том приликом рекао да он и Станкић узму два службена возила и отпрате војну колону према Бијељини. Оптужени је навео да је управо у периоду између 17 и 18 часова, био у канцеларији начелника Меше Бајрића, као дежуран када су и сведоци Станкић Благоје и Митровић Срећко у канцеларији начелника добили напред наведена наређења.

Из дела исказа сведока Мехе Бајрића, који је суд прихватио као истинит, утврђено је да је сведок од 17 часова па надаље у својој канцеларији заједно са Будимиром Николићем и опт. Јуришић Илијом када управо долазе сведоци Станкић Благоје и Митровић Срећко. Оптужени Илија Јуришић на главном претресу одржаном дана 01.09.2009.године, када је путем видеоконференцијске везе саслушан сведок Мехо Бајрић, није имао примедбе на исказ овог сведока. Из наведеног несумњив је закључак суда да је оптуженом био познат правац кретања војне колоне.

С обзиром на природу преговора, незамисливо је да опт.Илија Јуришић као члан Оперативног штаба СЈБ Тузла, притом критичном приликом и дежуран у Оперативном штабу, није био информисан о правцу и времену изласка колоне ЈНА из касарне.

Из свих напред наведених, изнетих и цењених доказа, суд је на несумњив начин утврдио да је 15-тог маја 1992.године постигнут споразум између представника цивилне и војне власти Тузле са командантом касарне ЈНА «Хусинска буна» Милетом Дубајићем, о мирном измештању 92.мтбр ЈНА из наведене касарне, договореним правцем кретања касарна - Скојевска улица - Брчанска Малта - Симин Хан – Бијељина – СРЈ. Овакав споразум и договор уливали су Команди ЈНА поверење да током измештања неће бити нападнути.

Да је **Кризни штаб Председништва СО Тузла било тело које је доносило све одлуке и планове на нивоу општине Тузла које је Оперативни штаб СЈБ Тузла извршавао**, *суд је утврдио оценом следећих извдених доказа:*

Из Одлуке о овлашћењу Кризног и Оперативног штаба Председништва Скупштине општине број 01/1-023-28/92 од 21. априла 1992. године објављене у «Службеном гласнику», утврђено је да је Оперативни штаб Службе јавне безбедности задатке реализовао на основу одлуке Кризног штаба.

Судски вештак из области руковођења и командовања, организације и функционисања војске и система одбране, Миле Стојковић, саслушан на главном претресу дана 27.04.2009. године, објаснио је да су се чланови Оперативног штаба СЈБ Тузла морали и требали понашати као да су војничка команда, а када добију директиву или наређење или неку усмену наредбу из Кризног штаба, ту наредбу пренесу на потчињене јединице.

У складу са Наређењем Кризног штаба Предсједништва Скупштине општине Тузла Стр.Пов.бр.03/11-20/92 од 04.05.1992.године, на одобреном правцу кретања **постављене су препреке и запреке** у виду јежева, крстила, оклопног возила и џакова са песком, постављене. Из наведеног наређења утврђено је да је под тачком 3. наређено да се припремљене фортификацијске препреке (крстила, јеж, средство за рушење) одмах ставе на планирана места, блокира саобраћај и спречи пролаз моторних возила, осим на правцима који су одобрени за саобраћај унутар града, те да све постављене барикаде и препреке морају бити укључене у ватрени систем снага у непосредној близини. На директној вези са Кризним штабом СО-е Тузла је Оперативни штаб СЈБ Тузла.

Из Извештаја о раду СЈБ Тузла за 1992.годину, утврђено је да су у циљу инжењеријског уређења простора, све станице сачиниле конкретне планове за своје подручје и уз помоћ инжењеријске јединице приступиле припреми и изради фортификацијских препрека, јежева, крстила, ровова, заклона, возила натоварених шљунком и постављању минских поља, као и изради, односно адаптацији оклопних возила.

Из исказа саслушаних сведока током овог кривичног поступка, припадника активног и резервног састава ЈНА и то Мандић Томислава, Новаковић Славка, Тешић Љубе, Милета Дубајића, Абдулаха Манџе, Кулишић Татомира, Михајловић Војислава, Михајловић Данка, Ђурић Боре, Пајић Љубе, Бабуновић Цвијана, Пантић Стојана, Вукојевић Зорана, Јововић Бранка, Нонковић Уга, Тодоровић Зорана, Тодоровић Озренка, Јокић Дејана, Лукић Мирка, Тодоровић Влада, Лазаревић Драгана, Бошковић Дражана и Књегињић Слободана, утврђено је да су критичном приликом 15-тог маја на правцу кретања војне колоне биле постављене запреке у виду крстила и врећа са песком. Такође је био повећан број униформисаних лица, којих је било и на балконима и крововима зграда одакле су се виделе цеви оружја. На путу су биле исечене коцке за постављање мина. Код раскрснице Брчанска Малта постављено је и оклопно возило.

Суд је овакве исказе сведока који су на детаљан и упечатљив начин описали ситуацију на правцу њиховог кретања, прихватио као истините, уверљиве и међусобно сагласне.

Из исказа **сведока Ивковић Раденка** саслушаног у истражном поступку дана 15.06.2007.године и на главном претресу дана 16.01.2009.године, који је у то време живео и радио у Тузли, утврђено је да када је прошао око пола 12, код Брчанске Малте, ту није било никога.

Међутим када је дошао до моста на Брчанској малти, око 3 сата, било је више концентрисано полиције, на потезу од моста према Бијељини. Осим униформисаних лица, приметио је једно возило популарно звано «Мргуд», које се налазило према Ши селу, препречено. Видео је када је милиција долазила око зграде и по улазима.

Из исказа **сведока Ивковић Момчила** саслушаног у истражном поступку дана 03.07.2007.године и на главном претресу дана 16.01.2009.године, који је такође у критичном периоду живео и радио у Тузли, утврђено је да је из Тузле изашао 15-тог маја, негде између 15 и 16 часова. На Брчанској Малти се није могло проћи, с обзиром да је већ постављено оклопно возило, приручно направљено у «ТТУ» Тузла. Када је излазио из Тузле, то возило је било на раскрсници Брчанска Малта где је било пуно војске и полиције, те се није могло проћи преко Брчанске Малте. У то време, између 3 – 4 сата било је полиције, и око пута и на свим зградама, практично скроз до Славиновића, значи поред пута Тузла-Бијељина. Прилази Тузли са свих страна су били затворени, било је доста металних јежева.

Из исказа **сведока Божине Радевића**, који је у критичном периоду живео у Тузли и радио [redacted], а саслушаног у истражном поступку дана 12.07.2007.године и на главном претресу дана 07.11.2008.године, утврђено је да је 15-тог маја када је излазио из круга болнице, код капије било пуно униформисаних људи као и улицом која је водила испред зграде Клиничког центра, а која је у близини касарне. Ту је било доста људи у униформи, као и када је дошао на Брчанску Малту где је било још више униформисаних лица него уобичајено. На путу до зграде где се налазио студио у коме је требао да гостује, мисли да је било много више униформисаних људи, док је цивила било мање. Када говори о томе да је било доста војника мисли на војнике Војске БиХ који су имали шарене, зеленкасто жућкасте униформе. Приметио је скоро на свакој од тераса више људи који су били у униформама. Такође, је видео једно оклопно возило постављено на раскршћу улица које су се спајале на Брчанској Малти.

Из исказа **сведока Манца Абдулаха** саслушаног у истражном поступку дана 26.01.2007.године и на главном претресу дана 16.05.2008.године, утврђено је да је, када су се после пуцњаве вратили до Славиновића, пут је био препречен једним камионом, шлепером са камењем, тако да због тога нису могли да прођу и одлучили су да се врате назад. Камион је био препречен преко цесте, а радило се о цивилном камиону којег он, када је туда пролазио није уочио.

Такође је и из исказа **сведока Бошковић Дражана**, саслушаног у истражном поступку дана 12.10.2007.године и на главном претресу дана 25.03.2009.године, утврђено да је код бензинске пумпе у Славиновићима, на левој страни био паркиран камион, са земљом и камењем, поред којег је он прошао.

Напред наведене детаљне и упечатљиве исказе сведока суд је прихватио као истините, уверљиве, међусобно сагласне и који се уклапају у једну логичну целину.

Иако је несумњиво утврђено да су препреке постављене раније, а како је то суд утврдио из исказа бројних саслушаних сведока, постојање тих препрека у конкретном случају било би ирелевантно, да оне нису запоседнуте. Међутим како су у конкретном случају и критичном приликом запоседнути положаји иза тих запрека, исте су уклопљене у систем ватре, а како је то и наведено у наређењу Кризног штаба Предсједништва Скупштине општине Тузла Стр.Пов.бр.03/11-20/92 од 04.05.1992.године.

Такође је и из исказа судског вештака Милета Стојковића саслушаног на главном претресу 27.04.2009. године, утврђено да ниједна препрека није препрека ако није запоседнута и потпуно је ирелевантно да ли су ту били јежеви, крстила, бетонски стубови, да они нису запоседнути. Препреке нису смеле бити поседнуте снагама МУП-а у ситуацији мирног измештања војне колоне.

Током овог кривичног поступка саслушан је велики број припадника ЈНА у својству сведока и сведока оштећених, који су се налазили критичном приликом у колони која се исељавала из касарне, а на околности **начина њиховог изласка и почетка пуцњаве**.

Из исказа **сведока Милета Дубајића** саслушан у истражном поступку дана 25.01.2007.године и на главном претресу дана 15.05.2008.године, утврђено је да је издао наређење потчињенима и војсци, да се искључиво оружје држи између ногу, са цеви упереном увис, да се не би неко од цивила уплашио провокација уколико би оружје било окренуто лево или десно. Када је колона кренула са њим је био Енвер Делибеговић. Прошли су Брчанску Малту, Шићки Брод, бензинску пумпу Славиновиће, и када су дошли близу Симин Хана наредио је „прага“ у којој је био, стане, да би видео да ли колона иде иза. Када је наредио да стану, изашао је и чуо је пуцњаву. Од људи је сазнао да је колона нападнута.

Из исказа **сведока-оштећеног Јовић Бранка**, саслушан у истражном поступки дана 12.07.2007.године и на главном претресу дана 10.04.2008.године, у то време резервиста ЈНА, утврђено је да је оружје држао између ногу и није ни помишљао да ће доћи до нечега. Нико из његовог камиона није пуцао. Камион није још дошао у раскрсницу када је чуо само један метак и онда је, како објашњава, почело да «туче». Након 2 минута је рањен. Том приликом био је удаљен од раскрснице 50-100 метара, а тај један метак чуо је са возачеве стране, тј.са леве стране.

Из исказа **сведока-оштећеног Крстић Радована,** саслушан на главном претресу дана 28.03.2008.године, у то време на одслужењу војног рока, утврђено је да је том приликом имао пушку, међутим муницију није имао, а није је ни задужио за све време боравка у касарни. Строго је било наређење да се том приликом пушка држи између ногу окренута увис. У тренутку када се запуцало био је у близини Техничког прегледа. Чуо је један пуцањ који је по његовом мишљењу био знак за напад, након чега је одмах уследила паљба по њима. Било је застрашујуће, са свих страна су прштали меци. Не може тачно да каже одакле је и којим путем дошао први пуцањ који је чуо, али је после њега уследио напад. Из камиона у коме се он налазио, нико није одговарао ватром. Пуцало се из зграда, описујући да се испод терасе налази простор одакле су људи сакривени пуцали. Рањен је пре скретања улево, код Техничког прегледа.

Из исказа **сведока-оштећеног Мандић Томислава**, у то време командант Б формације у оквиру позадинске базе, саслушан у истражном поступку дана 15.06.2007.године и на главном претресу дана 31.03.2008.године, утврђено је да је ишло наређење од првог до задњег возила да се склони оружје, да не би било провокација. У возилу у којем се налазио није било муниције. Шофершајбна је била сва избушена. Ни он ни неко други из камиона није пуцао. Возач се борио да одржи правац. Почео је полако да губи свест од првог метка којим је рањен у ногу на самој раскрсници.

Из исказа **сведока-оштећеног Новаковић Славка** саслушан у истражном поступку дана 17.05.2007.године и на главном претресу дана 31.03.2008. године, у то време резрвиста ЈНА, утврђено је да је наредба гласила да се строго формира колона са три праге и 4 транспортна возила, која су била потпуно демобилисана, значи стављена ван употребе, сви митраљези и сво оружје је са њих скинуто. По наређењу, ишли су од возила до возила, те пренели наредбу да пушке морају бито строго између ногу, потпуно закочене, да не сме доћи до отварања ватре из возила. Налазио се у дванаестом возилу и прву ватру коју је његово

возило доживело, доживело је после изласка када је био негде у правцу Ремонтовог завода, пре раскрснице. Тада се проломило небо, пуцало се из подрума зграда, околних брда, болнице, настао је један општи хаос и кошмар. Први метак је добио из подрумских просторија, с обзиром да је био уз десна врата, која су сва била прорешетана одоздо. До њега је седео Радојица Илић који је такође добио одређени број метака у стомак, а он је добио прострелне ране кроз артерије на обе ноге, и један метак у чело. Остао је [redacted]

Из исказа **сведока-оштећеног Стевановић Радана** саслушан у истражном поступку дана 17.05.2007.године и на главном претресу дана 31.03.2008.године, у то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да је негде пре 7 сати пар војних полицајаца ишло од возила до возила и преносили да је постигнут договор и да је издата изричита наредба да се оружје држи између ногу и да не сме ни једна цев да вири, да све то не би изгледало провокативно.У сваком случају у његовом камиону налазиле су се гуме и ламеле. Када је дошао наспрам Техничког прегледа одједном је чуо са свих страна «грмљавину» и у том моменту је погођен у леву ногу. Међутим, наставио је да вози и када је дошао већ до семафора, ту се већ једно возило испречило испред њега, па је покушао да заобиђе, очешао га је и ту је био погођен у груди. Размишљао је да ли ће успети да скрене на раскрсници лево или да продужи право па преко Сјењака, међутим и тамо је стајало неко возило иза којег се пуцало, односно пуцњи су долазили одатле. Углавном се радило о пуцњави из пешадијског наоружања.

Из исказа **сведока-оштећеног Тешић Љубе**, у то време на одслужењу војног рока у ЈНА, саслушан у истражном поступку дана 06.09.2007.године и на главном претресу дана 10.04.208.године, утврђено је да им је речено да се оружје не види. Он је имао аутоматску пушку, међутим муницију није имао. Неко је и тражио муницију од Чарапе, њиховог командира, међутим рекао им је да им неће требати. На каросерији је било 4-5 војника који су имали пушке, међутим мисли да је понеки имао муницију, али не сви. Возач није имао наоружање. Када је прошао Технички преглед, чула се рафална паљба, убијен је колега, а возач је рањен у руку, међутим кренуо је напред те је смотао према Пожарници и иза семафора је погођен и смртно је страдао. Успели да скрену ка Пожарници, међутим ту им је одмах камион и остао, а Лопатко, возач, је настрадао. Пуцало се са зграда и прозора, који су сви били отворени и видели су се барутни гасови. Рањен, изашао је из возила и налазио се под „стодесетком“ која је била поред њиховог камиона, а возач је био погођен.

Из исказа **сведока-оштећеног Вукмирица Миодрага**, саслушан у истражном поступку дана 19.05.2005.године и на главном претресу дана 28.03.2008.године, у то време редован војник у ЈНА, утврђено је да су из касарне кренули око 18,30 – 18,45 часова. Возили су се једно 6, 7 до 8 минута када су се чула 3-4 пуцња, након чега је кренула општа пуцњава. У тренутку дејства он није имао ништа од оружја. Са њим је у болничком «пинцгауеру» био и Савић Ненад који такође није имао оружје, а момак који је био са њима и који је настрадао, имао је пушку, али није сигуран да ли је имао и муницију. Он је настрадао у Скојевској улици и у том делу су биле само зграде, те ако је неко пуцао, пуцао је са зграде или из приземља или из околног парка. У сваком случају пуцања је било са свих страна.

Из исказа **сведока Абдулах Манца**, у то време мајор ЈНА, саслушан у истражном поступку дана 26.01.2007.године и на главном претресу дана 16.05.2008.године, утврђено је да је у камионима војска била заједно са експлозивом, мада то није правило међутим није било довољно возила, па је како претпоставља вероватно по одлуци команданта људство смештено са муницијом. Када је њихов део колоне стигао у село Симин Хан, зауставили су их мештани и обавестили да је почео напад на колону. Командант је наредио да се одмах врате назад, међутим када су дошли до села Славиновићи које је на самој периферији Тузле у близини Брчанске Малте, где је већ дошло до напада на колону, нису могли да од ватре уђу у град.

Из исказа **сведока-оштећеног Кулишић Татомира**, саслушан на главном претресу дана 12.06.2008.године, у то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да су утоварили муницију те правили грудобране од сандука муниције. То су радили у случају да дође до напада. Чинили су то самоиницијативно, ређајући их око клупа за седење у «110-кама». Пушке су држали тако да се не виде, јер је било такво наређење. Налазио се отприлике у средини колоне, када се камион угасио, а возач био погођен. Пуцало се са свих страна и из зграда. Рекао је да искачу из камиона и њих четворица су се налазила под камионом када се пуцало. У времену док се налазио под камионом, након рањавања, на њега је отварана ватра. Долетела је са зграде и једна црна бомба, на 5 метара од њега, која га је ранила у руку и у главу.

Из исказа **сведока-оштећеног Михајловић Војислава,** саслушан на главном претресу дана 12.06.2008.године, у то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да они претежно нису имали оружје. Он конкретно, није био наоружан. Наредба је била, да ко има оружје стави га тако да се не примећује, да не би дошло до иритирања. Он је био возач, а четворица су била на каросерији и они нису имали оружје.

Такорећи је излазио из капије када је чуо прве пуцње, и одмах на око 300-400 метара наишао је на прво возило које је било заустављено. Пуцњи су претходно били појединачни и понеки рафал, а војска није одговарала на њих. Чује пуцање, већ пролази поред Техничког прегледа и види на семафорима да се колона устројила, да возила фактички иду у три траке, нека иду и тротоаром. Изашао је и сакрио се испод возила. У том моменту је рањен. Угледао је на травњаку поред тротоара 3 контејнера испод којих леже наоружана лица, која пуцају на њих. Такође, видео је са оближње зграде, кроз прозор да рафално пуцају. Видео је и да је један од наоружаних лица устао иза контејнера и почео да пуца по резервоарима. Колико је он чуо, пуцњаве је било од његовог изласка кроз КПС па до заустављања на Брчанској Малти. Закључио је ко на кога пуца када је видео колико је возача побијено, то су претежно возачи и сувозачи били рањени, а када су вожени на размену с тим истим војним камионима, сваки је имао избушену шофер шајбну.

Из исказа **сведока-оштећеног Михајловић Данка**, саслушан на главном претресу дана 13.06.2008.године, у то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да је речено да се формира колона возила, да се војници сместе у камионе, да се оружје склони да не би деловало иритирајуће на грађане Тузле. Нико у његовом камиону није имао оружје. Када су прошли Технички преглед, чули су пуцњаву из ватреног оружја. Прошао је можда две, три дужине свог возила, па је покушао да заустави возило, међутим док је он стао, следеће возило иза њега почело је да га гура. Пробао је да кочи, па је то возило престало да га гура и тада су почели меци по хауби. Његов сувозач је отворио прозор да види одакле се пуца и видео је на трећем спрату једног објекта наоружана лица. Сувозач му је то саопштио, па је он са десне стране угледао полицајца у плавој униформи како нишани. Објашњава да је «осуло» по њима, да им је разбијена шофершајбна и тада је био рањен. Док је напуштао своје возило, приметио је на пролазу зграде, грудобран од врећа, и хтео је да дође до њега и потражи заклон. Када је пришао на пар метара до грудобрана, иза су се појавила два полицајца са упереним пушкама према њему и повикала му да се преда. Легао је и тада се запуцало поново преко његовог камиона. Допузао је до једног возила које је било паркирано на паркингу и сакрио се под њим.

Из исказа **сведока-оштећеног Ђурић Боре**, саслушан на главном претресу дана 03.07.2008.године, у то време војник по уговору, утврђено је да када се запуцало, они нису пружали отпор. Оружје је било у камиону, али га није држао у руци јер није ишао у борбу. Сви у камиону имали су своје лично наоружање, аутоматску пушку коју је држао доле положену. Пуцало се са свих страна, из приземља, са спратова, с обзиром да су ту зграде. Рањен је када је дошао у Симин Хан. Када су

изашли из камиона и побегли у канал, пуцало се на њих, али не толико. Тада је рањен у пределу десног кука.

Из исказа **сведока-оштећеног Пајић Љуба**, саслушан у истражном поступку дана 18.05.2007.године и на главном претресу дана 04.07.208.године, у то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да су им рекли да се оружје склони, да у камионима се пушке држе доле. У моменту када је почела пуцњава, налазио се на раскрсници Брчанске Малте. Пре уласка у саму раскрсницу није чуо пуцњаву, а чуо ју је на можда једно 50 до 100 метара, код Техничког прегледа. Чим се запуцало пукло је бочно стакло у камиону, био је крвав, повређен у пределу главе. Камион се запалио. Све то време траје пуцњава, као и до тренутка када улази у зграду. Отворио је врата камиона, искочио и легао под други камион. Излетели су на пут према згради када је бачена ручна црна бомба. Улетео је у зграду, ушли су у подрум и том приликом чуле су се детонације и пуцњава.

Из исказа **сведока-оштећеног Љубојевић Благоја**, саслушан у истражном поступку дана 12.10.2007.године и на главном претресу дана 04.07.2008.године, у то време на одслужењу војног рока у у ЈНА, утврђено је да нису смели да држе оружје усправно, већ поред себе, значи не у борбеном положају. Имали су муниције. Када су дошли на само раскршће, прво је био један пуцањ, а потом је након пар тренутака почела пуцњава са свих страна. Тада је прво погинуо њихов возач, а он је рањен. Почело се пуцати највише из аутоматског оружја, са свих страна, са зграда, били су и неки ровови, видели су се грудобрани, поређане вреће.

Из исказа **сведока-оштећеног Бабуновић Цвијана**, у истражном поступку дана 12.10.2007.године и на главном претресу дана 04.07.2008.године, у то време припадник резервног састав ЈНА, утврђено је да није био наоружан. Активни војни полицајац који је са њим био имао је код себе пиштољ. На самој раскрсници је рањен у руку, а на мину је налетео код бензинске пумпе према Симин Хану. Те мине су шпагама повлачили. Испао је из камиона, лева нога му је висила, рукама се држао за кабину када је погођен у другу ногу.

Из исказа **сведока-оштећеног Радић Слободана**, саслушан на главном претресу дана 12.09.2008.године, у то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да пре него што је колона кренула неки је старешина рекао да не сме бити пуцњаве и сматрало се да излазе безбедно. Изашао је на главну капију и кренуо према раскрсници на Брчанску Малту. Видео је са његове леве стране да на фасаде ударају меци, отприлике је пуцано од болнице са Градине. Из тог разлога је дао

гас, мисливши да дође до раскрснице, а потом за Пожарницу и да ће тада бити боље. Међутим, када је дошао близу раскрснице, већ су камиони горели. Паркирао је камион, меци су праштали тако да га је у једном моменту закачио гелер. Испред њега је све горело, а од Ши Села, видео је једно оклопно возило ручне израде које је дејствовало по колони.

Из исказа **сведока-оштећеног Вукојевић Зорана**, саслушан на главном претресу дана 12.09.2008.године, у то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да је био у униформи, а од оружја је имао аутоматску пушку. Када су око 19 часова кренули из касарне, војна полиција је својим џипом кренула у круг касарне и обавештавала их да не пуцају и да не провоцирају и да не започињу пуцњаву. Када су дошли до улаза касарне, ту су чули да је почела пуцњава. Дошавши 150 метара пред раскрсницу, камиони су се већ испречили, није се могло проћи од њих. Гађани су возачи, да камиони стану. Том приликом била је рафална паљба, већином је пуцано из стамбених зграда. Зауставили су се, сагли се, јер је пуцњава била по камиону, стакло се просуло. Некако су искочили из камиона и отишли код приколице, иза задњих точкова. Тада је рањен у леву натколеницу. Све то време траје пуцњава. Човек који је нишанио у њих заузео је лежећи положај иза контејнера који је имао велике точкове и била је шупљина од тих точкова, тако да је одатле пуцао.

Из исказа **сведока Јововић Бранка**, саслушан у истражном поступку дана 10.04.2004.године и на главном претресу дана 09.10.2008. године, у то време командат батаљона ремонтне подршке у позадинској бази, утврђено је да се пуцњава чула одједном, као да је хиљаду пушака испалило. Та жестока пуцњава није могла да дође из колоне, него само из зграда, јер иза сваког балкона и прозора вириле су пушке.

Из исказа **сведока-оштећеног, под псеудонимом «А»,** саслушан на главном презресу дана 07.11.2008.године, у то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да су у камиону сви су имали пушке, али нису дирали оружје. Возило у коме је он био, погођено је ручним ракетним бацачем. Има ожиљак на врату, вероватно од ручног ракетног бацача који је пролетео и посекао га, те погодио камион из кога је он искочио. Ватра није отварана до самог уласка у раскрсницу, тачније док нису ушли у њу. Након отварања ватре неко је покушао на раскрсници да прође право, неко је покушао да скрене лево. Са десне стране пут је био затворен према граду оклопним возилом. Када је његов камион улазио у раскрсницу, приметио је са своје десне стране један полицијски «голф» и једно оклопно возило. Приметио је човека у полицијској униформи, у положају на хауби тог полицијског «голфа», како пуца. Са зграде је пуцано на њихов камион и том приликом је погођен војник у

стомак. Са зграде су пуцала двојица и тада је он први пут узео пушку и пуцао је на њих. Када је запуцао на ту двојицу који су били на згради, они су побегли. Након тога је директно погођен у руку, а затим је и камион био погођен ручним ракетним бацачем. Приметио је човека који претрчава преко пута улице и пуца на њега, па је он у том страху ускочио у прву зграду где је био фризерски салон на углу раскрснице.

Из исказа **сведока Тодоровић Озренка,** саслушан на главном претресу дана 07.11.2008.године, у то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да је договор био да се оружје држи доле, да нико не провоцира и да мирно изађу. Када је ишао поред главне капије касарне, започела је пуцњава и рафална и појединачна. Он је ишао под том паљбом скоро километар, од главне капије. За то време није видео да је неко пуцао на њега, али је камион био изрешетан горе по церади. Када је дошао до семафора ту се колона зауставила. Колона је нагло стала. Искочили су из камиона и завукли се испод, јер се пуцало. Његово возило је било оштећено у пределу ветробранског стакла.

Из исказа **сведока-оштећеног Тодоровић Зорана**, саслушан на главном претресу дана 07.11.2008.године, у то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да је један старији водник ишао од камиона до камиона и говорио да пушке морају бити закочене, метак не сме бити у цеви, цев мора бити оборена да не би провоцирали грађане. Он је управо тако и урадио, пушку је ставио доле закочену, метак није био у цеви, и надао се да ће мирно проћи. Када су дошли 30-так метара до раскрснице, са десне стране је била стамбена зграда, а са леве стране Технички преглед возила и одједном су запуцали рафали по шофершајбни. Шофершајбна се расула, он је пао доле. Тада је и рањен.

Из исказа **сведока-оштећеног Сарафијановић Милутина**, саслушан на главном претресу дана 07.11.2008.године, у то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да није био наоружан. Када је дошао до Техничког прегледа, ту је био погођен у десну руку и леву бутину. Испред њега је већ било камиона, ударали су један у другога и нису могли даље јер се пуцало са свих страна. Резервоар његовог возила је био пробијен. Пуцњава је трајала можда пола сата.

Из исказа **сведока Питман Душка**, у то време активни стрешина ЈНА, саслушан у истражном поступку дана 18.06.2007.године и на главном претресу дана 05.12.2008.године, утврђено је да је било изричито наређење да оружје мора бити на носачу или поред на лежишту причвршћено, никако у руци и никако репетирано. Ако буду биле провокације да не смеју да изазову никакве инциденте. Све то је он лично чуо од команданта и пренео својим војницима.

Из исказа **сведока-оштећеног Кулишић Бранислава**, саслушан на главном претресу дана 18.02.2009.године, то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да им је било наређено да оружје склоне да не би неким случајем иритирали. То је наредио командант касарне и та команда је пренесена свима у колони, а по њој је и поступљено. Строго им је било наређено да не смеју да пуцају и да се ни једна пушка не сме држати, већ да се сво оружје мора склонити. Није било ни прилике из возила да се пуца. У касарни није била ни једна борбена јединица, то су углавном били резервисти или деца необучена да би се борили из возила. Када су дошли до Техничког прегледа чула се пуцњава и то прво појединачна. Рањен је непосредно после Техничког прегледа у руку, па затим пре скретања на семафору на Брчанској Малти лево, рањен је у стомак, а када су стигли горе према Пожарници поново је рањен. Погођен је и возач који је на лицу места преминуо. Изашао је из камиона и због пуцњаве сео је под камион где је поново рањен, када је црна бомба пала поред њега. Касније је успео да устане и оде у подрум неке зграде.

Из исказа **сведока-оштећеног Лукић Мирка**, саслушан на главном претресу дана 18.02.2009.године, то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да су добили инструкције да цеви држе окренуте ка земљи, да нико не пуца и да је договорен миран излазак из Тузле. Из камиона није могао нико да пуца. Конкретно он није ни имао наоружање, а његов сувозач је имао пушку коју није уопште користио. Такође војници иза нису уопште пуцали већ су само лежали покривени церадом. Када су се приближавали раскрсници зачула се пуцњава из пешадијског наоружања. Када је био једно 30 до 50 метара испред раскрснице његов сувозач је погинуо тако што га је снајпериста погодио право у чело. И он је био рањен у руку. Донео је одлуку да искочи из камиона. Направио се мртав као да испада из камиона, међутим осетио је да камион већ увелико гори чак је и асфалт био топао тако да је почео да бежи. Близу његовог камиона, иза његовог камиона бачена је бомба у његовом правцу.

Из исказа **сведока-оштећеног Илић Радојице**, саслушан у истражном поступку дана 15.05.2007.године и на главном претресу дана 19.02.2009.године, то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да су имали лично наоружање. Оружје се у колони морало држати уза себе, усправно између колена. Када су дошли на једно двадесетак метара до Техничког прегледа, Славко Новаковић је погођен у главу, а он је покушавао преко њега да изађе и помогне једном момку који је лежао, међутим чим се ухватио за врата, погођен је у стомак. Пуцњаве је било са свих страна, са зграда, иза зграде, из подрума. Покушао је да помогне

једном војнику Цветковић Данилу, међутим није могао јер је био рањен. Успео је да се вратити преко Славка Новаковића, када је поново рањен у леву руку [redacted].

Из исказа **сведока Тодоровић Владе**, саслушан у истражном поступку дана 15.05.2007.године и на главном претресу дана 25.03.2009.године, то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да им је командант наредио да не смеју држати оружје откочено и да све буде по ПС-у. Он је пушку држао под седиштем, а његов возач је држао крај себе оружје. Прошли су семафор и изашли према Симином Хану, када је видео да је његово једно возило погођено. Рекао је возачу да да гас. Када су дошли нешто пре Симин Хана, стали су.

Из исказа **сведока Књегињић Слободана**, саслушан у истражном поступку дана 12.10.2007.године и на главном претресу дана 25.03.2009.године, то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да му је капетан рекао да је постигнут договор о изласку колоне и да војници не смеју да употребљавају никакво наоружање нити да врше на било који начин провокације према становништву Тузле. Све то је он пренео својим војницима, који су у моменту изласка из касарне имали закочене пушке. Када је чуо прве пуцњеве, налазио се удаљен од КПС-а једно 600-700 метара. Углавном, прошао је комплетан део Скојевске улице, од касарне до раскршћа на Брчанској Малти, скренуо на првом семафору лево и пре другог семафора почела је пуцњава. У првом моменту пуцњава је била рафална, из ручног наоружања.

Из исказа **сведока-оштећеног Симић Бранка**, саслушан на главном претресу дана 22.06.2009.године, то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да су добили наређење да се ватра не отвара. Неки чак нису ни имали муницију. Чак и да је хтео да отвори ватру, није имао на кога, јер није могао ништа да види, с обзиром да је био у камиону са спуштеном церадом. Почела је пуцњава са свих страна прво појединачно, а онда је осуло. Колона је пресечена и он је био рањен.

Из исказа **сведока Јокић Дејана**, саслушан у истражном поступку дана 18.05.2007.године и на главном претресу дана 18.02.2009.године, то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да када су дошли до раскрснице, прошли је ка Славиновићима. и тада је први камион који се упутио према магистралном путу, погођен са мале пијаце која се налазила у близини. То је први моменат када је он чуо да се нешто догодило. Тада је настала рафална пуцњава из ватреног оружја, са свих страна. Са свих зграда се запуцало. Та пуцњава их је пратила можда дужином неких скоро километар. На ту пуцњаву војска није одговарала. У њиховом камиону су гледали само да сакрију главу. Да се пуцало по

њима, видео је по камиону, јер је сав био изрешетан. Претежно су гађали возаче, те је и возач њиховог камиона био рањен.

Из исказа **сведока-оштећеног Тодић Радета,** саслушан на главном претресу дана 22.06.2009.године, то време припадник резервног састава ЈНА, утврђено је да су кренули према Бијељини. Када је изашао из касарне, пре раскрснице, непосредно испред њега, на левој страни, био је Технички преглед, и у том делу је било највише пуцњаве. Осетио је да су му биле избушене леве гуме. Пробили су му и шофершајбну. Тада је био и рањен, а његов сувозач, млади војник, такође је задобио један метак. Тада је највише ватре отворено, имао је осећај да је то било са белих зграда. Настало је хаотично стање и још већа пуцњава када је његов сувозач задобио више метака у ногу и у руке. Биле су избушене и десне гуме.

Из исказа **сведока Нонковић Уга**, саслушан у истражном поступку дана 14.05.2007.године и на главном претресу дана 10.10.2008.године, утврђено је да када је била нападнута колона, чула се рафална и појединачна пуцњава. Када су ујутру изашли и посматрали трагове метака на возилима, утврдили су следеће: ако је возило пробијено од крова према доле није нико пуцао изнутра, ако је поцепана церада са бока значи неко је пуцао са вањске стране, ако је возило изгорело значи да је погођен резервоар, ако има трагова од кумулативне мине, значи да је неко тукао са кумулативном мином. Везано за његова сазнања како су војници седели у камионима, односно какав је њихов положај био, наводи да су тако наилазили на војнике када су ишли у обилазак, односно наилазили су на мртве војнике који су тако седели. Ветробранска стакла су пробијена мецима, има негде где је ветробранско стакло пробијено ближе рубу, те је стакло остало читаво, само је напрслина, те се види рупа од метка, а где је било у ширини, стакло је више било напрсло. Стакла на вратима није било нигде, виде се трагови да су стакла разбијена, испробијана, гуме избушене и томе слично.

Из наведених сагласних делова исказа сведока Јовић Бранка, Крстић Радована, Мандић Томислава, Новаковић Славка, Стевановић Радана, Кулишић Татомира, Пајић Љубе, Љубојевић Благоја, Радић Слободана, Вукојевић Зорана, сведока «А», Тодоровић Озренка, Тодоровић Зорана, Кулишић Бранислава, Лукић Мирка, Илић Радојице, Тодоровић Владе, Станкић Благоја, Лазаревић Драгана, Књегињић Слободана и Симић Бранка, несумњиво је утврђено да су припадници ЈНА имали наређење да оружје држе положено, или између ногу, те да не сме бити пуцњаве. Овакве исказе суд је прихватио као истините, веродостојне, те сагласне како међусобно тако и са исказом сведока

Милета Дубајића по чијем наређењу су критичном приликом и поступили. Сви ови сведоци-оштећени рањени су критичном приликом, осим Тодоровић Владе, Станкић Благоја, Лазаревић Драгана и Књегињић Слободана.

Суд је из делова наведених исказа сведока Јовић Бранка, Крстић Радована, Мандић Томислава, Новаковић Славка, Ђурић Боре, Лукић Мирка и Јокић Дејана, утврдио да нису пуцали као ни припадници војске који су се са њима налазили у камионима.

На несумњив начин је из исказа напред наведених сведока-оштећених, утврђено да је пуцњава на њих почела, док су се неки од њих налазили на раскрсници Брчанска Малта, а неки на 50-100 метара од ње, тачније код Техничког прегледа. У војним возилима од којих је већина била са церадама, превозио се већи број припадника ЈНА који није био организован и спреман за борбу, нити у могућности пружања отпора. Војници су седели на товарном сандуку возила, леђима окренутим према страници сандука са наоружањем под церадама возила. Напред наведене чињенице потврђене су бројним сведочењима те и из приказаног снимка, као и фотографијама урађеним од стране судског вештака проф.др Слободана Јовичића са ЦД-а бр.4.

Суд је и из налаза и мишљења судског вештака Милета Стојковића од 25.03.2009. године, утврдио да је у конкретној ситуацији приликом повлачења, војнички састав 92.мтбр дана 15.05.1992. године извео тактички радњу кретања, односно маршевања, те је било неопходно предвидети и предузети мере борбеног, односно маршевског осигурања, што није учињено. Знатно одступање од доктринарних ставова о припреми и извођењу марша огледа се између осталог и у недостатку борбеног осигурања у виду челног, бочног и зачелног маршевског осигурања.

С тим у вези суд је из исказа судског вештака Милета Стојковића на главном претресу 27.04.2009. године, утврдио да би и логично било претпоставити да неки од припадника ЈНА интуитивно помисли да постоји нека опасност у ситуацији борбеног распореда наоружаних лица и припадника полиције са оружјем на «готовс» уз трасу кретања војне колоне. С обзиром на наведено, а након првог кратког рафала испаљеног на војну колону како је то суд током овог кривичног поступка несумњиво утврдио, логичан је и моментални одговор из исте. (налаз и мишљење судског вештака Слободана Јовичића од 30.03.1999. године)

Са свега изнетог суд је утврдио да конкретном приликом припадници ЈНА нису били организовани и спремни за борбу, нити у

могућности пружања отпора. Ово посебно имајући у виду наступеле последице у критичном догађају, тј.да је изгубило живот најмање 50 припадника ЈНА, а најмање 44 рањено.

Из исказа сведока оштећених Тодић Радета, Михајловић Данка и Лукић Мирка, који су критичном приликом били возачи и тада рањени, те из исказа сведока Тешић Љубе, Љубојевић Благоја и Кулишић Бранислава, да су критичном приликом погинули њихови возачи, а из исказа сведока Кулишић Татомира, Пантић Стојана и Јокић Дејана да су истом приликом њихови возачи рањени, несумњиво је утврђено да је критичном приликом **пуцано на возаче војних возила**. На снимку са вештачених ЦД бр.3 достављен од стране браниоца оптуженог и ЦД А-183-ТК достављен од стране Тужилаштва за ратне злочине, видљива су бројна оштећења на шофершајбнама војних возила, због чега се у склопу са наведеним исказима сведока и сведока оштећених несумњиво утврђује да су критичном приликом пуцали на возаче војних возила у циљу заустављања и блокирања даљег пролаза војне колоне.

Суд је наведене делове исказа сведока и сведока-оштећених прихватио као истините, уверљиве и међусобно сагласне. Ово нарочито имајући у виду да је из налаза и мишљења судског вештака др Милета Стојковића од 25.03.2009.године, а који је и саслушан на главном претресу 27.04.2009. године, утврђено да распоред војника у возилима током спровођења марша није био са оружјем на «готовс». Уочљиво је да је већи број војника на камионима са отвореним арњевима (без цераде), држао оружје између ногу, а да је један број послужиоца на борбеном возилу «прага» држао оружје косо увис под углом од 45 степени, са устима цеви окренутим на горе. Према Стројевом правилу ОС то је правилно заузет положај војника на моторном, односно борбеном возилу, на маршу.

Имајући у виду снимак кретања колоне, распоред униформисаних лица, цивилне полиције био је по правилима струке, односно по Упутствима о борбеним дејствима јединица, али није био постављен по начелима и принципима обезбеђења мирног повлачења једница ЈНА.

Према заузетом положају војника и припадника цивилних структура распоређених дуж пута маршевске колоне у граду Тузла, закључак је да се радило о осмишљеној и добро организованој диверзантској препадној акцији снага МУП-а БиХ на маршевску колону са елементима класичне заседе.

Пажљивом анализом доказног материјала са видео снимака, јасно се види да је број наоружаних униформисаних лица, енормно велик дуж

комуникације и непотребан за обезбеђење мирног повлачења јединица ЈНА, да је борбени распоред униформисаних лица, полиције поред комуникације, са оружјем на «готовс» био индикативан, те је било и непотребно присуство великог броја инжењеријских препрека поред пута на правцу марша бригаде.

Такође из наведеног вештачења утврђно је да је масовна унакрсна паљба са околних зграда и утврђених ватрених тачака из приземља појединих зграда изазвала дезорганизацију и разбијање маршевске колоне у неколико праваца. То је била фланкирна (бочна) унакрсна паљба из пешадијског наоружања.

Суд је ценио исказ **сведока Мате Дивковића** у делу, где је навео да је **чуо** два, три или четири пуцња, када неко преко радио станице зове штаб и каже да пуцају по њима и објектима. Међутим нико није одговарао из штаба. Поново је чуо неколико метака, потом поново неко зове штаб преко радија и такође каже да пуцају по објектима, шта да раде. Мисли да је било и трећег позива, али у то није сигуран. Након извесног времена чуо је преко радио станице глас Илије Јуришића који је рекао „на ватру одговорите ватром“. Након тога почела је пуцњава.

Ценећи напред наведени део исказа сведока **Мате Дивковића**, суд је нашао да није искрен и поуздан, већ напротив мотивисан да као некадашњи припадник Станице јавне безбедности Тузла, помогне опт.Илији Јуришићу, као свом некадашњем старешини и колеги у избегавању кривично правне одговорности. Ово из разлога, што је од првог кратког рафала испаљеног на војну колону, па до масовне пуцњаве протекло непуне две секунде, а како је то утврђено из налаза и мишљења судског вештака Слободана Јовичића, те је и на снимку критичног догађаја уочљиво да се не чује спорадична пуцњава током проласка другог дела војне колоне, а пре напред наведеног кратког рафала и почетка масовне пуцњаве. С обзиром на наведено, суд није прихватио део исказа сведока Мате Дивковића да је било спорадичних пуцњева пре издавања наредбе из Оперативног штаба.

Суд је *брижљиво ценио одбрану* ***опт.Илије Јуришића*** у делу где је навео да после 18 можда 18,30 часова је добио обавештење да војска пуца. О томе га је обавестило једно лице, али није могао препознати чији је то глас. Пришао је прозору и **чуо** час рафалну, час појединачну паљбу, те је претпоставио да је то пешадијско наоружање. Поново је журно отишао према станици, покушо да зове Мешу. У том тражењу дошло је и друго обавештење, те је био убеђен по боји гласа, да би то могао бити Механовић Пашага који је био командир резервне полицијске станице Нови Град I, која је у непосредној близини

раскрснице Брчанска Малта и који му преноси још гору вест, рекавши да војска пуца по грађанима и објектима. Ухватила га је нервоза, није знао шта да им саветује, морао је прво да пита Мешу, да добије његово одобрење, и покушо да га зове. Добио је и треће обавештење. Тај трећи глас је био како претпоставља глас Кадрије Пекарића. У том тренутку су се врата нагло отворила, тако да и Меша када је ушао, то је чуо. Меша је ушао журним кораком, млатарао својом станицом, казао оптуженом «нареди да се на ватру узврати ватром». Узео је микрофон и то Мешино наређење пренео и рекао «на ватру узвратите ватром», после чега је загрмело и запраштало.

Суд овакву одбрану оптуженог није прихватио, налазећи да је неистинита, неубедљива, нелогична, срачуната на избегавање кривично правне одговорности, те демантована изведеним доказима током овог кривичног поступка. Нарочито имајући у виду снимак кретања колоне ЈНА из кога се несумњиво утврђује да током проласка војне колоне није било спорадичне пуцњаве у одређеним временским интервалима, о којој наводно оптужени прима обавештења са терена.

Суд је и из налаза и мишљења судског вештака Слободана Јовичића од 30.03.2009 године, датог након акустичке анализе пуцњаве, несумњиво утврдио да је први кратки рафал стационарни, испаљен бочно, са стране, између, испод или из околних зграда око трасе кретања војне колоне, а да су други и трећи кратки рафал испаљени са возила или из возила у покрету. Временски размак између првог кратког рафала је 593 милисекунде, значи нешто више од пола секунде је протекло, а између другог и трећег рафала скоро 700 милисекунде, и између трећег кратког рафала и четвртог, када почиње она масовна пуцњава, скоро 600 милисекунде, те када се све то сабере, то је непуне две секунде од првог кратког рафала до почетка масовне пуцњаве.

Са свега изнетог нелогично је и неизводљиво да је оптужени примао 3 обавештења са терена да војска пуца, с обзиром да је немогуће да у те непуне две секунде прими та обавештења са терена и да предузме све оно како је објаснио у својој одбрани (прилази прозору, чује час рафалну, час појединачну паљбу, поново журно иде према радио станици, покушава да зове Мешу, долази друго обавештење, и опет покушава да зове Мешу, отварају се врата, Меша улази, издаје наређење да се на ватру узврати ватром, преноси наређење).

Са истих разлога суд није прихватио исказ сведока **Мехе Бајрића** у делу где наводи да су имали пет «вапаја», да је све то трајало неких пар минута, 4-5 минута и након задњег позива и након што је чуо пуцње преко тих уређаја и на телевизији рекао је Илији да се на ватру одговори

ватром. Суд налази да је усмерен на избегавање његове евентуално кривично правне одговорности, а и срачунат да у конкретном случају помогне опт.Илији Јуришићу.

Суд је такође ценио део исказа **сведока Станкић Благоја**, у којем је навео да је код Техничког прегледа на 100 метара пред раскрсницу Брчанска Малта, Мухамед Бркић позвао Оперативни штаб и саопштио: «Последње возило напушта касарну». На једно 50-70 метара од саме раскрснице Брчанска Малта поново неко је звао штаб и саопштио «из задњих возила војних, се пуца, има рањених и мртвих». Покушао је да узме радио везу и да саопшти штабу да **нико не пуца**. Јасмин Имамовић је рекао: «па Станкићу, ко пуца, побогу брате, кад ништа не чујемо». Након тога из штаба Илија Јуришић каже «ватру на ватру». Ценећи овакав исказ сведока суд налази да су то управо околности које би указивале на евентуално постојање сигнала за напад на војну колону.

С тим у вези и из Опште таблице сигнала за дејства против ЈНА за сектор «Дрина», добијене од Министарства одбране, ВБА, број 2393-2 од 19.02.2009. године – информације управе безбедности ССНО број 200 од 06.05.1992. године, суд је утврдио да су сигнали у то време постојали.

Уколико би био прихваћен део одбране опт.Илије Јуришића да је пренео наредбу Мехе Бајрића «на ватру ватром», те исказ сведока Мехе Бајрића, да је такву наредбу издао, као и сведока Мате Дивковића и Станкић Благоја, да исту чују из Оперативног штаба, суд налази да пренета наредба, у тој ситуацији, не би била **у смислу одбране од напада**, с обзиром да је из приказаног, вештаченог снимка кретања војне колоне, те исказа бројних саслушаних сведока оштећених, и сведока полицајца Станкић Благоја, несумњиво утврђено да није било спорадичне пуцњаве, нити напада из колоне ЈНА о којима су говорили опт.Илија Јуришић, као и сведоци Мато Дивковић и Мехо Бајрић.

Током овог кривичног поступка, несумњиво је утврђено да је критичном приликом **наредба била за напад**, а не за одбрану од напада.

Наредба за напад је извршена од стране наоружаних јединица муслиманско хрватских снага, тј.припадника активног састава СЈБ Тузла, резервног састава СЈБ Тузла, распоређених, поред редовних станица полиције и у новоформиране резервне станице полиције, као и припадника у то време формираних маневарских јединица СЈБ Тузла.

Током овог кривичног поступка, суд није могао на поуздан начин да утврди *текст наредбе* за напад на војну колону. Међутим, наређење и не мора бити у посебној форми, те се може доказивати и околностима.

Присуство оптуженог у својству дежурног у Оперативном штабу, његово сазнање о распоређеним јединицама МУП-а дуж, такође њему познатог правца кретања војне колоне, праћење изласка наведене колоне и преко телевизије, заједно са, тада својим непосредним старешином Мехом Бајрићем, представљају околности из којих је суд у склопу са исказима сведока и сведока оштећених припадника ЈНА, учесника војне колоне, који су у делу који се односи на почетак пуцњаве, прихваћени као искрени, уверљиви, логични и међусобно сагласни, те и у сагласности са вештачењем др Слободана Јовичића да је први кратак рафал био изван војне колоне и након непуне 2 секунде почиње општа пуцњава дуж целог другог дела колоне, тј.чињеница да пуцњава није започела из војне колоне и да није било спорадичне пуцњаве пре првог кратког рафала и масовне пуцњаве, представљају околности из којих суд несумњиво и поуздано утврђује чињеницу да је критичном приликом издата наредба за напад, а не наредба за одбрану од напада.

Суд је на несумњив начин утврдио, изведеним доказима током овог кривичног поступка, саслушањем сведока, обављеним вештачењима, писменом документацијом, те праћењем редоследа догађања, да је опт.Илија Јуришић поступао по унапред смишљеном плану Кризног штаба за напад на војну колону и да је пренео ову наредбу наоружаним потчињеним јединицама на терену које су моментално по истој поступиле.

Са свега изнетог, несумњиво је утврђено да је дана 15.05.1992 године опт Илија Јуришић, као припадник резервног састава полиције и члан Оперативног штаба СЈБ, био дежуран у Оперативном штабу. Један део војне колоне 92. мтбр ЈНА кренуо је из касарне «Хусинска буна», али је враћен од стране припадника Службе јавне безбедности са Брчанске Малте. Након враћања колоне ЈНА уследило је пуно војно запоседање одобреног правца кретања колоне: касарна-Скојевска улица-раскрсница Брчанска Малта-Бијељина. Маршевска колона ЈНА из касарне «Хусинска буна» пошла је одобреним правцем нешто пре 19 часова. На челу и зачељу првог дела колоне су полицијска возила МУП-а. Ове битне чињенице утврђене су из приказаног видео материјала (вештаченог снимка) и с тим у вези писменог налаза и мишљења др Слободана Јовичића који је израдио комплексну анализу транскрипата и анализу почетка и трајања пуцања. Налаз и мишљење судског вештака у потпуној је сагласности са исказима сведока и сведока оштећених на главном претресу.

Увидом у снимак са ЦД-а бр.4, видљиво је да у 18,53 часова наилази први део војне колоне, на чијем челу је полицијско возило, када се чују речи «немој случајно неко да би неки метак опалио». Тај први

део колоне пролази кроз раскрсницу Брчанска Малта, лево и видљиво је на њеном крају полицијско возило, након којих нема више војних возила.

У вези са тим суд је несумњиво утврдио да је први део војне колоне у којем су се као пратња налазили припадници МУП-а у службеним возилима, пропуштен.

Током овог кривичног поступка, суд је несумњиво утврдио да су се у првом делу војне колоне налазили Енвер Делибеговић, Јасмин Имамовић и припадници СЈБ Тузла у службеним полицијским возилима, што упућује и на логичан закључак упозорење «немој случајно неко да би неки метак опалио», да је део припремљеног плана био да се управо тај део војне колоне пропусти, а изврши напад на други део колоне.

У 18,45 часова оптужени Илија Јуришић, Будимир Николић и Мехо Бајрић добијају информацију путем Центра везе, где је иначе био смештен и Кризни штаб, од руководиоца Халида Табукчића да су у војној колони и Јасмин Имамовић и Енвер Делибеговић. Оптужени је посматрао излазак другог дела колоне и преко телевизије, заједно са Будимиром Николићем и својим претпостављеним старешином Мехом Бајрићем из чијег исказа, који је суд у том делу прихватио као истинит, су наведене чињенице и утврђене, а на који исказ оптужени није имао примедбе. Након увида да се у том другом делу војне колоне не налазе њихови представници у пратњи, већ да су прошли заједно са првим делом раскрсницу Брчанска Малта, а по проласку кроз раскрсницу једног дела друге колоне, оптужени је путем радио везе из Оперативног штаба, након пријема наредбе за напад од претпостављеног старешине Мехе Бајрића, исту пренео.

За почетак напада чекао се најповољнији моменат са циљем избегавања сопствених губитака и угрожавања својих представнка у колони.

Из исказа сведока **Абдулаха Манџа** који се налазио у том првом делу војне колоне утврђено је да када је желео да се врати у Тузлу након сазнања да је други део војне колоне нападнут, стигавши до Славиновића, пут им је био препречен камионом са камењем, који је пре проласка првог дела војне колоне био паркиран, али са стране, а што је утврђено из исказа сведока Бошковић Дражана, које исказе је суд у том делу прихватио као истините, уверљиве и међусобно сагласне. Из напред наведених делова исказа произилази несумњив закључак да је план био да се одвоји први део војне колоне и онемогући њихов евентуални повратак након напада на други део војне колоне.

Суд је на околности снимања критичног догађаја од 15.05.1992. године, саслушао сведока **Синана Алића**, на главном претресу дана 02.04.2009. године, који је у то време био директор и главни уредник телевизије «ФС-3». Из исказа овог сведока утврђено је да је њихов сниматељ **Френк Перван** снимио враћање војне колоне од стране полиције, око 14 часова. Донео је тај снимак и након што су га погледали, емитовали су га у року од можда пола сата. Нешто пре 19 часова налазио се на тераси студија, на последњем спрату солитера «Кула Г» у насељу Сењак, у близини раскрснице Брчанска Малта и у том тренутку је видео да је колона формирана поред спортског терена у касарни. Тада је затражио да му дају једну камеру, коју је узео, изашао на лођу са које директно види раскрсницу и укључио је камеру, јер је очекивао да ће та колона изаћи. Док је снимао, камера је прикопчана на миксету и директно је емитовано у програм, с обзиром да је то био историјски догађај, војска мирно напушта. Пуцњаву чује у тренутку када се једно војно возило налазило отприлике код аутобуска станице, локалитет према Бијељини, те враћа камеру на саму раскрсницу Брчанска Малта.

Снимак колоне са нивоа раскрснице у 18,56, са ЦД-а бр.4 достављен од стране браниоца оптуженог, није снимао њихов сниматељ, и то је једини снимак Брчанске Малте који није, условно речено, продукција њихове телевизије, већ је то самоиницијативно снимио Сенад Сврака. Тај снимак су пронашли накнадно, поводом годишњице Брчанске Малте.

Приказани су му снимци са ЦД-а бр.4, достављен од стране браниоца оптуженог, и са ЦД-а К-014-ТК достављен од стране Тужиоца за ратне злочине, те није имао примедбе на њихову веродостојност.

Фондација «Истина правда помирење», из Тузле, чији је он директор, послали су снимке на анализу, форензичком центру у Сан Франциску. Суду је предао аудио форензички извештај Сан Франциска од 10. априла 2008. године.

Суд је утврдио да се у конкретном случају ради о веродостојном снимку онога што се дешавало критичном приликом. Снимак колоне, као један од изведених доказа, потврдио је исказе саслушаних сведока оштећених који су се критичном приликом налазили у колони. Неки су препознали возила у којима су се налазили и указали да се управо на снимку види шта се заиста дешавало. У том смислу је значајан исказ сведока Синана Алића, сниматеља тог догађаја, који је суд прихватио у

том делу, и који потврђује да се на снимку налази оно што је конкретном приликом снимао.

Судски вештак проф.др **Слободан Јовичић** на главном претресу дана 27.04.2009. године, изјаснио се поводом извештаја аудио форензичког центра Сан Франциска од 10.04.2008. године, достављеног од стране сведока Синана Алића, те наводи да је овај налаз добијен на захтев Синана Алића како је то у њему и насловљено. У захтеву се тражило да се утврди да ли се оружје које је испаљено, на снимцима може идентификовати као специфични модел или марка. Затим, одакле потиче почетна паљба и у које време на Q1 снимку хици у близини видео камере постају везани за првобитне хице који су испаљени са веће дистанце. Међутим, није му познато који материјал је достављен ради вештачења. Наведеним извештајем, између осталог, није потврђено да је пуцњава започета из возила, већ је њихова претпоставка да је оружје било постављено негде унутар возила или зграде.

У војној колони налазила су се и **санитетска возила**, што је утврђено из исказа сведока Новаковић Славка, Стевановић Радана, Тешић Љубе, Михајловић Данка, Пајић Љубе, сведока „А“, Питман Душка, Белојице Ранка, Кулишић Бранислава, Милета Дубајића.

Из исказа сведока-оштећеног **Вукмирице Миодрага** утврђено је да се он критичном приликом налазио у болничком „пинц гауеру“, видно обележен црвеним крстом у белом круту, и то са обе бочне стране као и напред на хауби и позади на вратима. Тај црвени крст био је у кругу пречника 70 цм. Након приказивања снимка заустављених и погођених војних возила, наводи да он није био на Брчанској Малти, него у Скојевској улици, значи једно 300-500 метара до километар, и возило које се види на снимку није његово, али су такве биле ознаке и на његовом возилу.

Из исказа сведока-оштећеног **Јокић Дејана**, утврђено је да се његов брат, Јокић Горан, критичном приликом налазио у санитетском возилу «пинцгауер». То зна, јер је пре тога са њим био у касарни. У санитетском возилу са његовим братом био је и Јовановић Душко.

Такође је из исказа сведока Нонковић Уга утврђено да је након напада, на лицу места видео је и један «пинцгауер» Хитне помоћи који је потпуно изгорео. Знао је да су унутра биле 3 девојке које су биле болничарке. Касније је сазнао да оне нису погинуле.

Исказе напред наведених сведока суд је прихватио као истините уверљиве и међусобно сагласне.

Приликом напада на колону ЈНА, уништен је већи број војних возила, што је несумњиво утврђено из исказа великог броја саслушаних сведока који су се критичном приликом превозили у њима, а које исказе је суд прихватио као веродостојне, уверљиве и међусобно сагласне, те увидом у снимке са вештачених ЦД-ова. Суд је ценио и исказ сведока Нонковић Уга са главног претреса од 10.10.2008. године, у делу где је навео да је око 20 часова изашао на лице места на Брчанској Малти, где је видео 10-так уништених војних возила, а који део исказа је суд прихватио као истинит, уверљив и сагласан са исказима сведока оштећених.

Оштећени

Да су критичном приликом лишени живота најмање 50 припадника ЈНА, суд је утврдио оценом следећих изведених доказа:

Сведок Крчмар Горан, руководилац Оперативног тима Републике Српске за тражење несталих лица, саслушан на главном претресу дана 22.06.2009. године, навео је да је од 1993. године радио по питању несталих лица у комисији Првог крајишког корпуса за размену, од те `93. године, шестог месеца предмет на раду му је била и «тузланска колона».

Објаснио је да су први резултати рада и сазнања били негде 1999. године. Дошли су до информације да се на гробљу Трновац, код Тузле, налази масовна гробница. Неколико пута покушавали су извршити ексхумацију међутим били су спречени од тадашњих власти, првенствено полиције тузланског кантона, затим федералне комисије која није дозвољавала улазак на гробље Трновац. Постојала је једна капија која је била закључана, чини ми се четири или пет пута су се враћали са локалитета читаве екипе, и тужилаштва, и судије и полиција која је долазила из Бијељине, нису им дозволили улаз. На крају је «ОХР» реаговао и «ИПТФ» и наређено је полицији Тузле да им се омогући рад. На гробљу Трновцу пронашли су локацију на којој се налазила гробница, међутим та гробница је била маскирана са 6 или 7 гробова нових који су били поређани горе и уредним крстовима. Постојао је проблем како доћи до тела где су имали 100% информацију да се тела налазе испод, али нису имали начина да изврше ексхумација.

Дана 19.10.1999. године почела је ексхумација. Колико је тела у та три дана ексхумирано нису могли тачно утврдити зато што су кости биле помешане. Људи који су вршили асанацију Брчанске Малте и купили тела рекли су им да неће никада ништа моћи решити јер то је све

спаљено. У Босни и Херцеговини Међународна комисија за нестала лица је инсталирала ДНК лабораторију и путем ДНК методе успели су идентификовати велики број људи, тачније 26 тела. Два тела нису идентификована, и то Лопатко [redacted]) Мирослав са чијим оцем је контактирао али породица није желела да да ДНК за анализу, те за Лазић [redacted]) Ранка није могао ништа рећи, али му је познато да се лице води као нестало.

У вези са тим сведок је доставио и списак несталих лица Оперативног тима Републике Српске за тражење несталих лица, из којег је утврђено да је датум нестанка 15.05.1992. године као место нестанка Тузла, датум проналаска 19.10.1999. године, а место проналаска Тузла, за следећа лица: Благојевић ([redacted]) Радислав-датум идентификације 21.03.2008. године, Благојевић [redacted]) Војо-датум идентификације 27.04.2007. године, Божић [redacted] Гордан-датум идентификације 27.04.2007. године, Васић [redacted] Јово-датум идентификације 27.04.2007. године, Вујановић [redacted] Цвијетин-датум идентификације 03.01.2003. године, Давидовић [redacted] Божо-датум идентификације 30.04.2008. године, Илић [redacted] Владо-датум идентификације 23.06.1999. године, Илић [redacted] Бошко-датум идентификације 27.04.2007. године, Јовановић [redacted] Душко-датум идентификације 27.04.2007. године, Јокић [redacted] Горан-датум идентификације 27.04.2007. године, Јурковић [redacted] Зоран-датум идентификације 27.04.2007. године, Кулишић [redacted] Милан-датум идентификације 27.04.2007. године, Лазић [redacted] Ранко-без датума проналаска и идендификације, Латковић [redacted] Слободан-датум идентификације 27.04.2007. године, Лукић [redacted] Илија-датум идентификације 16.11.2007. године, Марковић ([redacted] Стојко-датум идентификације 30.04.2008. године, Недић [redacted] Милан-датум идентификације 27.04.2007. године, Недић [redacted] Радо-датум идентификације 16.11.2007. године, Перић [redacted] Остоја-датум идентификације 05.07.2000. године, Петровић [redacted] Боро-датум идентификације 27.04.2007. године, Сорајић [redacted] Божидар-датум идентификације 27.04.2007. године, Тадић [redacted] Боро-датум идентификације 16.12.2002. године, Тодоровић [redacted] Радомир-датум идентификације 27.04.2007. године, Тубић [redacted] Јеленко-датум идентификације 16.12.2002. године, Цвјетковић [redacted] Данило-датум идентификације 15.05.1992. године, Џолић [redacted] Јован-датум идентификације 20.10.2003. године и Лопатко [redacted] Мирослав-без датума проналаска и идентификације.

За сва напред наведена лица, осим Лазић ([redacted] Ранка и Лопатко ([redacted] Мирослава, идентитет је утврђен путем ДНК анализе, као најстручнијег и најпоузданијег начина утврђивања идентитета лица.

Да је Лазић [redacted] Ранко страдао критичном приликом, дана 15.05.1992. године у Тузли приликом извлачења војне колоне из касарне «Хусинска буна», суд је утврдио из уверења о погибији Војне поште 7316 бр.06/5-1/71 од 04.07.2001. године.

Да је Лопатко [redacted] Мирослав, такође критичном приликом страдао, суд је утврдио из исказа сведока Љубојевић Благоја, са главног претреса дана 04.07.2008.године, Тешић Љубе, са главног претреса дана 10.04.2008. године, и Пајић Љубе, са главног претреса дана 04.07.2008. године, који су се заједно са Лопатко Мирославом као возачем налазили у возилу, те видели када је овај погинуо на раскрсници Брчанска Малта. Наведене делове исказа суд је прихватио као веродостојне, уверљиве, убедљиве и међусобно сагласне.

Вештак др Каран Жељко, специјалиста судске медицине, у то време члан Комисије за тражење несталих и заробљених лица Републике Српске, саслушан на главном претресу дана 28.05.2009. године, навео је да је прво бављење локалитетом Трновац било у десетом или једанаестом месецу 1999.године. Оперативци су дошли до података да би ту могло бити нешто што се веже за «тузланску колону». Том приликом су ексхумирани посмртни остаци који су били у прилично очајном стању у смислу да није било визуелне идентификације, односно да физичка, непосредна идентификација није била могућа, јер су остаци углавном што фрагментисане, што угљенисане кости.

Објаснио је да у то доба 1999. на 2000. годину није била доступна ДНК анализа. У каснијем периоду коштане узорке упућивали су на ДНК анализу и кроз један врло дуготрајан временски период који се чак протегао и на неколико година, пристизали су резултати ДНК анализа. Ти посмртни остаци су референцирани на нестале особе које су пријављене као нестале везано за догађај познат под називом «Тузланска колона».

У конкретном случају радио је ексхумацију, те био надлежан да ток, начин и резултат ексхумације буде урађен на начин који прописују правила струке. Радио је форензичку обраду пронађених посмртних остатака, антрополошку анализу, скидао коштане узорке за ДНК, те их достављао у лабораторију. Након што су прибављени резултати ДНК анализе наведено је систематизовао, у смислу антеморталних података, података о члановима породице, података од сведока, резултата ексхумационо-антрополошког рада, резултата ДНК анализе. Потом оперативци позову чланове породице са којима се уради финална

идентификација. Радио је све осим ДНК, која је рађена у надлежним лабораторијама

Постојала су три центра за ДНК идентификацију - Сарајево, Бања Лука и Тузла. У моменту када се коштани узорак скине за ДНК он се означава шифром, додељује му се бар код и по систему случајног узорка шаље се у једну од лабораторија.

Постојање оперативних сазнања, обављена ексхумација, антрополошка анализа, узети узорци за ДНК и резултат ДНК анализе, референцирају на одређену особу. Међутим, посмртни остаци не сматрају се идентификованим све до момента док идентитет не прихвате и не потпишу чланови уже породице.

Из дописа ВМА Београд-Институт за судску медицину Инт.бр.1-13/081-1/09 од 25.03.2009. године, утврђено је да су у Институт за судску медицину допремљена дана 21.05.1992. године тела припадника ЈНА погинулих 15.05.1992. године приликом извлачења из тузланске касарне «Хусинска буна». Обдукције су обављене 21.05.1992. године, а обдуцент је био др Зоран Станковић. Међу допремљеним телима била су тела Јосиповић Младена, Ђурановић Роберта, Михајловић [redacted] Милана, Вукојевић [redacted] Саве, Деспотовић [redacted] Славка, Мркоњић [redacted] Ранка, Гогановић [redacted] Васкрсија и Михајловић ([redacted] Зорана.

Из обдукционих записника Института за судску медицину ВМА, утврђено је да је 21.05.1992. године, обдуковано седам тела и то под бројем С.бр.245/92 Мркоњић Ранка, С.бр.244/92 Деспотовић Славка, С.бр.247/92 Михајловић Зорана, С.бр.246/92 Гогановић Васкрсија, С.бр.241/92 Ђурановић Робина, С.бр.242/92 Михајловић Милана и С.бр.243/92 Вукојевић Саве. Наведени обдукциони записници потписани су од стране Ппук. асист. др Зорана Станковића.

Из исказа др **Зорана Станковића** саслушаног у својству сведока, дана 22.06.2009. године, утврђено је да је обдуковано тело Ђурановић Робина са ознаком С бр.241/92, те су на телу пронађене прострелине, једна у пределу леђа, у пределу грудног коша, и друга у пределу десне надлактице. То су прострелине нанете пројектилима испаљеним из ручног ватреног оружја из даљине.Нађен је већи број раздерних нагњечних рана у којима су пронађени делови распрснутог пројектила, што указује да су пре уласка у тело ови пројектили прошли кроз неку препреку на свом путу кретања. Смрт је наступила услед искрвављења из раскиданих крвних судова и расцепа органа грудне дупље дуж канала устрелних рана.

Друго тело које је идентификовано је тело Михајловић ([redacted] Милан, стар [redacted] године, који је на себи имао војничку одећу са ознаком водника I класе. На телу су пронађене застрелна рана у темену потиљачног предела главе и регистроване су ране у пределу предње стране десног рамена, задње стране левог рамена, десне половине грудног коша, десне бочне стране грудног коша и испод десног ребног лука и леве подлактице. Смрт је насилна и наступила је услед разорења и нагњечења можданог ткива дуж канала прострелне ране, а убилачког је порекла.

Следеће тело које је идентификовано је тело Вуковић [redacted] Саве, стар [redacted] година. Од повреда је нађена прострелна рана на задњој десној страни десног кука и прострелна рана у десном бедреном пределу. Такође су нађене раздерно нагњечне ране у којима су нађени делови пројектила у пределу леве половине тела, леве јагодице, левог рамена и десне бутине. Смрт је била насилна, наступила је услед искрвављења из раскиданих крвних судова меких ткива и расцепа органа карлично-трбушне дупље дуж канала устрелних рана.

Потом је идентификовано тело Деспотовић [redacted] Славка старости [redacted] године. Од повреда је нађена застрелна рана у чеоном теменом пределу главе са разорењем и оштећењем за живот можданих центара, што представља непосредни узрок смрти. Такође нађена је и улазна рана прострелине на унутрашњој страни горње трећине десне потколенице. Смрт је убилачког порекла.

Идентификовано је и тело Мркоњић Ранка под ознаком С број 245/92 старости [redacted] године. Нађена је устрелина на задњој спољашњој страни левог рамена које је довело до расцепа крвних судова, расцепа горњег глежња левог плућног крила и расцепа лука аорте са следственим искрвављењем што представља непосредни узрок смрти. На телу су пронађене опекотине другог до четвртог степена које су нанете дејством пламена на месту регистрованих повреда, а то су биле следеће регије тела: десна половина лица, предња унутрашња страна десне надлактице, десни лакатни прегиб и дланена страна десне подлактице.

Под бројем С 246/92 обрађено је тело које је идентификовано као Гогановић Васкрсије старости [redacted] година. На телу су регистроване повреде у виду прострелине у пределу грудног коша и то две прострелине које су нанете пројектилима испаљеним из ручног ватреног оружја. Регистроване су и раздерно нагњечне ране у пределу обе надлактице, прстију десне шаке, десне слабине, десног бедра, десне бутине, десног колена и обе потколенице које представљају улазне и

излазне отворе прострелине и устрелине, где су пронађени делови распрснутог пројектила. И код ове особе су пројектили пре уласка у тело прошли кроз препреку. Смрт је наступила услед искрвављења из раскиданих крвних судова, меких ткива и расцепа органа грудне и трбушне дупље дуж канала устрелних рана, убилачког је порекла.

Следеће идентификовано тело је тело Михајловић Зорана под ознаком С 347/92 старости [redacted] година. Од повреда на телу је регистрована устрелина на задњој страни средње трећине врата, још једна устрелина у пределу средине леђа. Смрт је наступила услед разорења и нагњечења кичмене мождине и искрвављења из раскиданих крвних судова меких ткива и расцепа доњег режња левог плућног крила дуж канала устрелних рана. Смрт је убилачког порекла.

Тело које је обрађено, а на чију идентификацију је чекано скоро годину дана, је тело Јосиповић Младена обученог у војничку униформу и који је имао прострелну рану на глави чији је улазни отвор био у пределу левог ока. За ово тело је постојала комплетна документација, тј.пронађена је лична карта. Међутим нико се није јавио да преузме тело, те је накнадно његов рођени стриц исто идентификовао.

Из списка погинулих војника који поседују идентификациону документацију (лична карта или други документ), ЈКП «Погребне услуге» Тузла-Комеморативног центра од 19. маја 1992. године утврђено је да се између осталог на наведеном списку налази и Мекић ([redacted] Драган.

Из записника о идентификацији посмртних остатака и ексхумираних мртвих тела из масовне гробнице која се налазила на «Дечијем гробљу-брдо Трновац», град Тузла, од 03.05.2004. године и од 04.05. до 07.06.2004. године, Окружног тужилаштва у Бијељини, утврђно је да су идентификовани посмртни остаци Лазић Ненада Јове, Недић Васкрсија Милана, Тодоровић Луке Радомира, Петровић Сретка Боре, Латковић Марка Слободана, Кулишић Васе Милана, Јурковић Марка Зорана, Сорајић Бранка Божидара, Јовановић Живана Душка, Јокић Нике Горана, Илић Радована Бошка, Божић Илије Гордана, Благојевић Сима Воје, Вујановић Љубомира Цвијетина, Богдановић Пере Владимира и Тубић Стојана Стеве.

Из исказа сведока Крчмар Горана, са главног претреса дана 22.06.2009. године, руководиоца Оперативног тима Републике Српске за тражење несталих лица, и из Извода из матичне књиге умрлих утврђено је да су дана 15.05.1992. године у Тузли страдали Ђурић ([redacted] Зоран,

Ђурић [redacted] Миленко, Ђурић [redacted] Марко, Зец [redacted] Драженко, Јањић Драго, Љубојевић ([redacted] Ђорђе.

Из извода из матичне књиге умрлих за Мићановић Владимира утврђено је као дан, месец и година смрти 15.05.1992. године у Тузли.

Из решења Основног суда у Зворнику бр.П-241/97 од 01.08.1997. године, о проглашењу умрлим Поповић ([redacted] Неђе, утврђено је да је наведено решење донето по предлогу његове супруге Поповић Мирјане, која је навела да је њен супруг био припадник ЈНА дана 15. 05.1992. године, када је приликом повлачења колоне припадника ЈНА из Тузле, дошло до напада на исту и од тада се њеном супругу губи сваки траг. Суд је сведока оштећену Поповић Мирјану позивао на главне претресе 03.07., 09.10. и 12.09.2008. године, за које је уредно примила позиве али се на исте није одазвала због здравственог стања и породичних проблема, а што је утврђено из Извештаја Основног суда у Зворнику бр.083-0-М Пом-08000033 од 23.06.2008. године.

Да је Савић [redacted] Миленко критичном приликом 15.05.1992. године у војној колони приликом њеног извлачења из касарне «Хусинска буна» страдао, суд је утврдио из изјаве његове мајке Савић Иве у предмету Кри.51/97 од 09.04.1997. године Основног суда у Бијељини, која је навела да је њен син као припадник резервног састава ЈНА био у касарни «Хусинска буна» и у војној колони која се извлачила из касарне. Дана 15.јула 1992. године, обавештена је од Команде РС у Прибоју, да је њен син Миленко убијен у колони. Савић Иви је упућен позив за главни претрес заказан за 03.09.2009.године, међутим из дописа Окружног суда у Бијељини бр.12 0 пом. 000813 09 од 31.07.2009. године, утврђено је да је Савић Ива преминула.

Да је Тодоровић [redacted] Драган такође критичном приликом страдао 15.05.1992. године у војној колони, суд је утврдио из исказа сведока Михајловић Војислава са главног претреса 12.06.2008. године, и Вукојевић Зорана са главног претреса 12.09.2008. године, који су критичном приликом видели да је погинуо. Из исказа његовог брата, Тодоровић Зорана, саслушаног на главном претресу дана 07.11.2008. године, утврђено је да је са њим био у камиону који је Тодоровић Драган возио. Тело његовог брат је довежено у Београд на ВМА као НН лице, где је извршена обдукција. С обзиром да из Београда са њима нису имали контакт због ратног стања, брат је сахрањен на гробљу Лешће. Преко војске је њихов отац добио позив да дођу у Београд на ВМА с обзиром да има погинулих НН особа, те да је потребна идентификација. Дошао је на ВМА гледао је слике са обдукције, па је по сликама утврђено да је то његов брат. Са гробља Лешће тело је сахрањено на

гробљу на Озрену. Наведене делове исказа сведока, суд је прихватио као веродостојне, уверљиве и међусобно сагласне.

Да је критичном приликом 15.05.1992. године у Тузли страдао у војној колони и Јовичић [redacted] Мирко, суд је утврдио из исказа сведока Крчмар Горана, са главног претреса дана 22.06.2009.године.

Из исказа Гајић Сретена на главном претресу дана 22.06.2009. године утврђно је да је његов брат Гајић [redacted] Ненад страдао у војној колони 15.05.1992. године у Тузли, те и из исказа Крчмар Горана са главног претреса дана 22.06.2009. године.

Такође и да је Гогановић [redacted] Крсто страдао 15.05.1992. године у Тузли приликом извлачења војне колоне из касарне «Хусинска буна» суд је утврдио из исказа сведока Михајловић Данка са главног претреса 13.06.2008.године, који наводи да је његово тело касније размењено и Вукојевић Зорана са главног претреса 12.09.2008. године, кога је тог дана видео у касарни, а потом и чуо да је погинуо. И из исказа сведока Крчмар Горана је утврђено да је Гогановић Крсто погинуо критичном приликом 15.05.1992. године. Ове делове исказа суд је прихватио као истините и међусобно сагласне.

Да је критичном приликом 15.05.1992. године у Тузли приликом напада на војну колону **рањено најмање 44 припадника ЈНА**, *суд је утврдио* из исказа сведока и сведока-оштећених, припадника активног и резервног састава ЈНА, који су се 15.05.1992.године налазили у војној колони која се извлачила из касарне «Хусинска буна» *и то*:

Бабуновић Цвијана саслушаног на главном претресу дана 04.07.2008. године, да је на раскрсници рањен је у руку, а да је на мину налетео код бензинске пумпе према Симином Хану, када је повређен у обе ноге. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Мандић Томислава саслушаног на главном претресу дана 31.03.2008. године, да је рањен у десну ногу, а потом у стомак и са леве стране између задња два ребра. Такође је утврђено да је Нешковић Бранислав, био је погођен у главу, те пребачен на ВМА у Београд, те да је Ракић Јела рањена је у раме, док је активни војник Баги Иштван рањен у главу.

Вукојевић Зорна саслушаног на главном претресу дана 12.09.2008. године, да је био рањен у леву натколеницу. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Јовић Бранка саслушаног на главном претресу дана 10.04.2008. године, да је рањен у пределу бутине, као и из отпусне листе медицинског центра у Бијељини бр.2876 од 16.05.1992. године, те Уверења ВП 7208 Угљевик бр.14/162-859/. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Вукмирице Миодрага саслушаног на главном претресу дана 28.03.2008. године, да је рањен у ногу, тј. у стопало, као и да је имао ране по леђима, те повреде од ватре, што је утврђено и из отпусне листе Клиничко-медицинског центра Тузла од 09.06.1992.године.

Стевановић Радана саслушаног на главном претресу дана 31.03.2008. године, да је погођен у леву ногу, а потом и два пута у груди.

Драгић Ненада чији је исказ из претходног поступка Ки.В.6/07 од 06.09.2007.године, читан на главном претресу дана 21.09.2009. године, да је погођен у стомак.

Ђурић Боре саслушаног на главном претресу дана 03.07.2008. године, да је рањен у пределу десног кука. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Илић Горана чији је исказ из претходног поступка Ки.В.6/07 од 12.07.2007.године, читан на главном претресу дана 28.03.2008. године, да је погођен у главу, те из отпусне листе Клиничко-медицинског центра Тузла од 27.05.1992.године, Уверења ВП 7316 од 20.06.1993.године.

Илић Радојице саслушаног на главном претресу дана 19.02.2009. године, да је рањен у леву руку и стомак. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Пајић Љубе саслушаног на главном претресу дана 04.07.2008. године, да је повређен у пределу главе. Такође је утврђено да су у санитетском возилу, које је ишло иза његовог, била два војника и један официр из њихове јединице, између осталих и Миломир Јовановић. Из Списка амбулантних и лежећих пацијената који су лечени у Универзитетском клиничком центру Тузла утврђено је да се налази и Јовановић Миломир. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Крстић Радована саслушаног на главном претресу дана 28.03.2008. године, да је рањен Техничког прегледа, а у Славиновићима лице у униформи пиштољем му пуца у уста, као и из отпусне листе

медицинског центра Тузла бр.213/493 од 09.06.1992. године, те налаза и мишљења вештака од 30.01.1998. године, датог од стране комисије лекара проф.др Душана Дуњића, проф.др Бранимира Александрића и асист. др Александра Јовановића, из којег је утврђено да је Крстић Радован критичном приликом задобио једну прострелину нанесену пројектилом испаљеним из ручног ватреног оружја, чији се улаз налазио у устима-испод корена језика, а излаз десном заушном пределу. Ова повреда представљала је у време наношења и сама за себе процењено тешку и по живот опасну телесну повреду која је за собом оставила трајне последице у виду неправилног зарастања кости доње вилице. Такође, из наведеног налаза и мишљења утврђено је да је Крстић Радован критичном приликом задобио и једну прострелину десне бутине, једну устрелину леве бутине и по једну окзотину на десној подлактици и у десном седалном пределу. Ове повреде нанесене су пројектилима испаљеним из ручног ватреног оружја и исте су у време наношења и скупа процењено представљале тешку телесну повреду. Као последица тешких физичких и психичких траума претрпљених при заробљавању у Радована Крстића [redacted]

Кулишић Бранислава саслушаног на главном претресу дана 18.02.2009. године, да је рањен у руку, а потом у стомак. Такође је утврђено да је Марковић Зоран, који се критичном приликом са њим налазио у војном камиону, рањен. Из Списка амбулантних и лежећих пацијената који су лечени у Универзитетском клиничком центру Тузла, утврђено је да је лечен Марковић Зоран. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Кулишић Татомира саслушаног на главном претресу дана 12.06.2008. године, да је рањен у руку и главу, те из Уверења војне поште од 22.05.1995. године. Из исказа овог сведока-оштећеног утврђено је да је са њим у војном камиону био и Мркоњић Ратко који је рањен том приликом.

Лукић Мирка саслушаног на главном претресу дана 18.02.2009. године, да је рањен у руку. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Љубојевић Благоја саслушаног на главном претресу дана 04.07.2008. године, да је рањен у пределу пазуха и испод ребара, а потом и у ногу. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Михајловић Војислава саслушаног на главном претресу дана 12.06.2008. године, да је рањен у ногу.

Михајловић Данка саслушаног на главном претресу дана 13.06.2008. године, да је рањен у десни кук, те из отпусне листе КМЦ-Тузла бр.211/680 од 24.05.1992.године. Из наведеног исказа је утврђено и да је Миладин Ђосић критичном приликом био рањен у руке, а из Списка амбулантних и лежећих пацијената који су лечени у Универзитетском клиничком центру Тузла, утврђено је да је ту и лечен.

Новаковић Славка саслушаног на главном претресу дана 31.03.2008. године, да је имао прострелне ране кроз артерије обе ноге, те да је погођен и у чело.

Пантић Стојана саслушаног на главном претресу дана 04.07.2008. године, да је погођен у ноге и груди, а потом и у обе цеванице. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Радић Слободана саслушаног на главном претресу дана 12.09.2008. године, да је рањен у дебело месо. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Сарафијановић Милутина саслушаног на главном претресу дана 07.11.2008. године, да је рањен у десну руку и леву бутину. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Стевановић Радана саслушаног на главном претресу дана 31.03.2008. године, да је погођен у леву ногу, а потом и два пута у груди. Такође је тврђено да је критичном приликом рањен и Гавриловић Перо, што је утврђено и из Списка амбулантних и лежећих пацијената који су лечени у Универзитетском клиничком центру Тузла.

Симић Бранка саслушаног на главном претресу дана 22.06.2009. године, да је рањен у ногу и леву плећку, те из Уверења војне команде бр.582/94 од 29.03.1994.године.

Тодић Рада саслушаног на главном претресу дана 22.06.2009. године, да је рањен у руку и главу. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Тодоровић Зорана саслушаног на главном претресу дана 07.11.2008. године, да је имао повреде иза левог ува, прелом кости лобање и потрес мозга. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Тодоровић Озренка саслушаног на главном претресу дана 07.11.2008. године, да је рањен у колено и пету. Сведок-оштећени се придружио кривичном гоњењу и истакао одштетни захтев.

Тешић Љубе саслушаног на главном претресу дана 10.04.2008. године, да је рањен у стомак, те да је од бомбе имао повреду ока.

Тодоровић Владе саслушаног на главном претресу дана 25.03.2009. године, да је видео да је војник Трипковић Рајко, звани Врабац, погођен у стомак.

Сведока «А» саслушаног на главном претресу дана 07.11.2008. године, да је рањен у руку и у пределу врата.

Све напред наведене делове исказа сведока-оштећених, суд је прихватио као веродостојне и уверљиве, а поједине поткрепљене и писменом документацијом.

Из Списка амбулантних и лежећих пацијената који су лечени у Универзитетском клиничком центру Тузла, утврђено је да су лечени и Живковић Радован и Којић Марко за кога је наведено утврђено и из отпусне листе КМЦ Тузла бр.211/674 од 29.06.1992. године. Из наведеног списка утврђено је да је лечен и Синановић Миленко.

Из отпусне листе КМЦ Тузла бр. 211/666 од 09.06.1992.године и Уверења ВП 7244 бр.06/21-264, утврђено је да је критичном приликом рањен те лечен Лазић ([redacted] Младенко.

Да је Модраковић Радован критичном приликом био рањен, а потом и преминуо, утврђено је из исказа сведока Љубојевић Благоја, који наводи да је Модраковић Радован умро у затвору, Стевановић Радана који наводи да је био жив до пред задњу размену, те је пар дана пред размену подлегао, и Тодоровић Озренка који наводи да је био рањен у пределу стомака, да је вођен на размене, а када су на крају размењени Модраковић је већ био мртав, тј. у ковчегу је био размењен. Ови искази су прихваћени као истинити, уверљиви и међусобно сагласни, те поткрепљени и Списком амбулантних и лежећих пацијената који су лечени у Универзитетском клиничком центру Тузла, из којег је утврђено да је између осталих лечен и Модраковић Радован.

Током овог кривичног поступка саслушани су *сведоци-оштећени*, чланови породице страдалих припадника ЈНА у војној колони дана 15.05.1992. године у Тузли.

На главном претресу дана 12.09.2008. године, саслушана је сведок оштећена Благојевић Борка, из чијег исказа је утврђено да је дана 15.05.1992. године, њен супруг Благојевић ([redacted] Војо, страдао.

На главном претресу дана 04.07.2008. године, саслушана је сведок оштећена Деспотовић Марица, из чијег исказа је утврђено да њен супруг Деспотовић Славко био резервиста кога су 15.05.1992. године, ујутру позвали, те од тада па наредних 10 дана није знала шта је било са њим, а након тога добила је потврду са ВМА да је тело њеног супруга из Тузле пребачено на ВМА.

На главном претресу дана 22.06.2009. године, саслушан је сведок оштећени Гајић Сретен, из чијег исказа је утврђено да је његов брат Гајић Ненад страдао критичном приликом у «тузланској колони».

На главном претресу 03.07.2008. године, саслушан је сведок оштећени Јовановић Живан из чијег исказа је утврђено да је дана 15.05.1992. године страдао његов син Јовановић Душко који је био на одслужењу војног рока у тузланској касарни.

На главном претресу дана 12.09.2008. године, саслушана је сведок оштећена Петровић Госпа, из чијег исказа је утврђено да је њен син као резервиста 15. маја 1992. године страдао у «тузланској колони».

На главном претресу дана 12.02.2009. године, саслушан је сведок оштећени Јокић Дејан из чијег исказа је утврђено да је критичном приликом био у касарни са својим братом Јокић Гораном, који је и страдао приликом изивлачења војне колоне.

На главном претресу дана 12.09.2008. године, саслушан је сведок оштећени Вукојевић Зоран из чијег исказа је утврђено да се са њим у војној колони дана 15.05.1992. године налазио и његов брат Вукојевић Сава, који је критичном приликом и страдао.

На главном претресу дана 07.11.2008. године, саслушан је сведок оштећени Тодоровић Зоран из чијег исказа је утврђено да је са њим у возилу приликом извлачења војне колоне из касарне у Тузли био и његов брат Тодоровић Драган, који је том приликом страдао.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушан је сведок оштећени Недић Младен из чијег исказа је утврђено да је његов брат Недић Милан био резервиста који је страдао 15.05.1992. године

приликом изласка војне колоне из касарне у Тузли. Његов брат имао је ћерку и супругу.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушан је сведок оштећени Давидовић Никола изи чијег исказа је утврђено да је критичном приликом у Тузли 15. маја 1992. године страдао његов син Давидовић Божо са којим је живео у заједничком породичном домаћинству.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушан је сведок оштећени Тодоровић Љубан из чијег исказа је утврђено да је 15. маја 1992. године у војној колони у Тузли страдао његов брат Тодоровић Радомир.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушана је сведок оштећена Тадић Борка из чијег исказа је утврђено да је 15. маја 1992. године страдао њен супруг Тадић ([redacted] Боро са којим има једног сина.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушана је сведок оштећена Божић Љиљана из чијег исказа је утврђено да је 15.05.1992. године страдао њен супруг Божић Гордан са којим је имала троје деце.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушан је сведок оштећени Јосиповић Крсто из чијег исказа је утврђено да је 15. маја 1992. године у Тузли страдао његов син Јосиповић Младен.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушана је сведок оштећена Михајловић Цвијета из чијег исказа је утврђено да је 15. маја 1992. године у Тузли страдао њен брат Лукић Илија.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушан је сведок оштећени Латковић Марко из чијег исказа је утврђено да је 15. маја 1992. године у Тузли, страдао његов син Латковић Слободан.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушан је сведок оштећени Лазић Јован из чијег исказа је утврђено да је 15. маја 1992. године у Тузли страдао његов син Лазић Ранко који је био на редовном одслужењу војног рока.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушана је сведок оштећена Марковић Косана из чијег исказа је утврђено да је 15.05.1992. године у Тузли страдао њен отац Марковић Стојко са којим је живела у заједничком домаћинству са својом мајком и сестром.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушана је сведок оштећена Јурковић Галић Стана из чијег исказа је утврђено да је 15. маја 1992. године у војној колони страдао њен син Јурковић Зоран.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушана је сведок оштећена Цвјетковић Цвија из чијег исказа је утврђено да је 15. маја 1992. године у Тузли страдао њен син Цвјетковић Данило који је био на редовном одслужењу војног рока.

На главном претресу дана 02.09.2009. године, саслушана је сведок оштећена Поповић Драженка из чијег исказа је утврђено да је 15.05.1992. године у Тузли страдао њен отац Кулишић Милан.

Напред наведени сведоци-оштећени придружили су се кривичном гоњењу и истакли одштетни захтев.

Суд је поклонио веру исказима сведока оштећених с обзиром да се ради о најближим рођацима лица лишених живота критичном приликом.

Суд је имао у виду и део одбране о**пт. Илије Јуришића** у којем је навео да **везано за полицајце који су критичном приликом страдали**, сигуран је једино у посмртнице које су биле у ходнику МУП-а, тако да и из тога изводи закључак да је било мртвих и полицајаца два, три, четири, не зна тачно колико.

Сведок Мехо Бајрић је навео да је до момента када је речено «на ватру ватром», 20 људи погођено. Погинуо је полицајац Алидин Мустабашић. Међу првим рањенима су два њихова полицајца Хоџић Един и још један полицајац, који су регулисали саобраћај на Брчанској Малти.

Сведок **Мато Дивковић**, који је у то време био командир саобраћајне полиције у СЈБ Тузла, навео је да критичном приликом није нико од полиције страдао, те није имао прилике да у кругу МУП-а види неке посмртне плакате. Док је **сведок Станкић Благоје**, такође у критично време полицајац СЈБ Тузла, навео да је 15-тог било и погинулих активних полицајаца. Познато му је да је Мусић Џемал или Џемил, погинуо у 20 или 22 часа.

На списку погинулих и теже и лакше рањених и повређених припадника СЈБ Тузла, 15. маја 1992. године на Брчанској Малти и ДТВ

«Партизан» из архиве МУП-а Тузланског кантона, наведен је као погинуо Мустабашић [redacted] Алидин и као теже рањен, Хоџић ([redacted] Недим, а које је у свом исказу навео сведок Мехо Бајрић. Међутим, Мустабашић Алидин се не налази на списку погинулих и умрлих лица од насилне смрти од 15.05.1992. године до 15.06.1992. године Завода за патологију и судску медицину Клиничко медицинског центра «Др Мустафа Мујбеговић» Тузла, нити се Хоџић Недим налази на списку амбулантних и лежећих пацијената који су лечени у јавној здравственој установи Универзитетско клиничког центра Тузла, а све је достављено од стране Универзитетског клиничког центра Тузла бр.01/1-37-1-1458/08 од 10.09.2008. године.

На списку погинулих и теже и лакше рањених и повређених припадника СЈБ Тузла 15. маја 1992. године на Брчанској Малти и код ДТВ «Партизан», налази се и Дејановић Бахрија и Чехајић Садик као припадници МЈ Полиције «Стари град», међутим за ова лица у списку погинулих и умрлих лица од насилне смрти од 15.05.1992. године до 15.06.1992. године, Завода за патологију и судску медицину у Тузли наведено је да су погинули 15.05.1992. године у 23 часа у Тузли. Мехиновић Фуад налази се на списку погинулих којим располаже Архив МУП-а Тузланског кантона, те се налази и на списку погинулих и умрлих лица од насилне смрти од 15.05.1992. године до 15.06.1992. године Звода за патологију и судску медицину у Тузли, са назнаком да је умро у болници [redacted] године у 05 часова, без навођења када је примљен у болницу, док је код осталих лица са тог списка наведено када су примљена у болницу, а када су преминула.

Малхоџић Емир се такође налази на списку погинулих из Архиве МУП-а Тузланског кантона, те и на списку погинулих и умрлих лица од насилне смрти од 15.05.1992. године од 15.06.1992. године Завода за патологију и судску медицину у Тузли, са напоменом да је примљен у болницу 15.05.1992. године, без напомене у које време, а да је умро [redacted] године у 20,30 часова. Махмутовић [redacted] Шемсудин наведен је у списку погинулих, Архиве МУП-а Тузланског кантона, међутим не налази се на списку погинулих и умрлих лица од насилне смрти Завода за патологију и судску медицину у Тузли.

У списку погинулих и теже и лакше рањених и повређених припадника СЈБ Тузла 15. маја 1992. године на Брчанској Малти и код ДТВ «Партизан» као теже рањени наведено је 10 припадника полиције од којих 6 и то: Бркић Пејо, Јусић Вахидин, Башић Сафет, Ђуловић Џемал, Пејић Ивица и Плавшић Рефик, а налазе се и на списку Универзитетског клиничког центра Тузла, амбулантних и лежећих пацијената који су лечени у јавној здравственој установи у

Универзитетски клинички центар Тузла, из којег се, међутим, не може утврдити време пријема.

Неспорно је да је 15.05.1992. године у вечерњим часовима по наредби у то време потпуковника Милета Дубајића извршено гранатирање Тузле, тачније дела око касарне, а што је утврђено и из исказа сведока Милета Дубајића. Иначе, у близини касарне се налази Брчанска Малта као и Стари Град и Солина.

Суд није могао на поуздан начин **да тачно утврди број погинулих и рањених полицајаца** критичном приликом и у критично време, када је дошло до пуцњаве.

Правна анализа утврђеног чињеничног стања

Након детаљно спроведеног доказног поступка, правном анализом напред утврђеног чињеничног стања, суд је утврдио да је опт.Илија Јуришић, за време оружаних сукоба на територији Босне и Херцеговине, који су се водили између наоружаних формација на страни муслиманског, хрватског и српског народа у периоду од почетка 1992. године до 1995. године, и између наоружаних формација муслиманског и хрватског народа са једне стране, са оружаним формацијама Југословенске народне армије (ЈНА), бивше оружане снаге СФРЈ у периоду прве половине 1992. године, дана 15.05.1992.године у Тузли као припадник муслиманске и хрватске стране у сукобу – у својству дежурног у Оперативном штабу Службе јавне безбједности у Тузли и овлашћењем издавања наредби свим наоружаним формацијама ове стране у сукобу на подручју Тузле кршио Међународно права из члана 19 Женевске конвенције за побољшање положаја рањеника и болесника у оружаним снагама у рату, од 12.08.1949.године, (I Женевска конвенција која је ратификована од стране ФНРЈ, «Службени лист ФНРЈ» број 24/50) и правила из члана 21 и 37 ст.1 Допунског протокола уз Женевске конвенције, од 12.08.1949.године, о заштити жртава међународних оружаних сукоба, (Протокол I), на тај начин што је супротно раније постигнутом споразуму између БиХ и Савезне Републике Југославије (СРЈ), државе бивших република СФРЈ, о мирном повлачењу ЈНА са територије БиХ на територију СРЈ, у вези ког споразума је Предсједништво БиХ донело Одлуку број 02-11-327/92 од 27.априла 1992.године, о мирном повлачењу јединица ЈНА са територије БиХ, и с тим у вези супротно претходно постигнутом споразуму, између представника цивилне и војне власти Тузле, са командантом касарне

ЈНА «Хусинска буна» у Тузли, пуковником Дубајић Милом, о мирном извлачењу 92.моторизоване бригаде ЈНА из ове касарне правцем: касарна «Хусинска буна»-Скојевска улица-Брчанска Малта-Симин Хан-Бијељина-СРЈ, који споразум и одлука су команди ЈНА уливали поверење да током измештања неће бити нападнути, за које Одлуке и Споразуме је знао, поступајући смишљено, по унапред, од стране Кризног штаба Предсједништва СО-е Тузла, планираном и организованом перфидном плану за напад на колону ЈНА у намери да се изигра створено поверење, напред наведеног дана око 19 часова у времену док је обављао командну дужност – дежурног у Оперативном штабу СЈБ Тузла, након пријема наредбе за напад од претпостављеног старешине – команданта Оперативног штаба и начелника СЈБ Тузла, Бајрић Меха звани «Меша», путем радио везе, из Оперативног штаба, пренео наредбу за напад свим потчињеним наоружаним јединицама муслиманско-хрватских снага, а које су биле распоређене и у борбеној готовости спремне за напад на положајима у оближњим зградама и уређеним заклонима на правцу кретања маршевске колоне ЈНА, и то у тренутку када је одвојени други део колоне мирно пролазио кроз Скојевску улицу и раскрсницу на Брчанској Малти, па је тако употребио недозвољен начин борбе који је забрањен по међународном праву, на основу које наредбе су пуцали на возаче војних возила, тако их заустављали и блокирали даљи пролаз колоне ЈНА одобреним правцем измештања, потом пуцали на војнике превожене у возилима, који нису били спремни за борбу, нити у могућности пружања отпора, а у колони су том приликом напали и уништили видно и прописно обележена санитетска војна возила, и убили и ранили један број припадника ЈНА који су се превозили у тим возилима,

којом приликом је лишено живота најмање 50 припадника ЈНА и то:

1.Благојевић ([redacted] Радислав из Мичијевића рођ.[redacted] године; 2.Благојевић ([redacted] Војо из Поречјине рођ.[redacted] године; 3.Божић [redacted] Гордан из [redacted]-[redacted] рођ.[redacted] године; 4.Васић [redacted] Јово из [redacted] рођ.[redacted] године; 5.Вујановић [redacted] Цвијетин из [redacted] рођ.[redacted] године; 6.Вукојевић [redacted] Сава из [redacted]-Лукавац рођ.[redacted] године; 7.Гогановић ([redacted] Васкрсије рођ.[redacted] године; 8.Давидовић [redacted] Божо из [redacted]-рођ.[redacted].године; 9.Деспотовић [redacted] Славко из [redacted] стар [redacted] године; 10.Ђурановић ([redacted] Роберт из [redacted] 11.Ђурић [redacted] Зоран из [redacted] рођ.[redacted] године; 12.Ђурић [redacted] Миленко из [redacted] рођ.[redacted]

године; 13.Ђурић [redacted] Марко из [redacted] рођ. [redacted] године; 14.Зец [redacted] Драженко из [redacted] рођ. [redacted] године; 15.Илић [redacted] Владо из [redacted] рођ. [redacted] године; 16.Илић [redacted] Бошко из [redacted] - [redacted] рођ. [redacted] године; 17.Јањић [redacted] Драго из [redacted] - [redacted] рођ. [redacted] године; 18.Јовановић ([redacted] Душко из [redacted] рођ. [redacted] године; 19.Јовичић [redacted] Мирослав из [redacted] - рођ. [redacted] године; 20.Јокић ([redacted] Горан из [redacted] - [redacted] рођ. [redacted] године у [redacted] 21.Јосиповић ([redacted] Младен из [redacted] рођ. [redacted] године; 22.Јурковић [redacted] Зоран из [redacted] рођ. [redacted] године; 23.Кулишић [redacted] Милан из [redacted] - [redacted] рођ. [redacted] године; 24.Лазић ([redacted] Ранко из [redacted] [redacted] рођен [redacted] године; 25.Латковић [redacted] Слободан из [redacted] рођ. [redacted] године; 26.Лопатко [redacted] Мирослав из [redacted] рођ. [redacted] године; 27.Лукић [redacted] Илија из [redacted] - [redacted] рођ. [redacted] године; 28.Љубојевић [redacted] Ђорђије из [redacted] - [redacted] рођ. [redacted] године; 29.Марковић ([redacted] Стојко из [redacted] - [redacted] рођ. [redacted] године; 30.Мекић [redacted] Драган из [redacted] рођ. [redacted] године у [redacted] 31.Мићановић [redacted] Владимир из [redacted] рођ. [redacted] године; 32.Михајловић [redacted] Зоран из [redacted] рођ. [redacted] године; 33.Михајловић [redacted] Милан из [redacted] 34.Мркоњић ([redacted] Ранко звани [redacted] н» из [redacted] рођ. [redacted].године; 35.Недић [redacted] Милан из [redacted] рођ. [redacted] године; 36.Недић ([redacted] Радо из [redacted] рођ. [redacted] године; 37.Остојић ([redacted] Милорад из [redacted] [redacted] рођ. [redacted] године; 38.Перић ([redacted] Остоја из [redacted] рођ. [redacted] године; 39.Петровић ([redacted] Боро из [redacted] рођ. [redacted] године; 40.Поповић ([redacted] Ненад из [redacted] рођ. [redacted] године; 41.Савић ([redacted] Миленко из [redacted] рођ. [redacted] године; 42.Сорајић ([redacted] Божидар из [redacted] рођ. [redacted] године; 43.Тадић ([redacted] Боро из [redacted] рођ. [redacted] године; 44.Тодоровић ([redacted] Драган из [redacted] рођ. [redacted] године; 45.Тодоровић ([redacted] Радомир из [redacted] рођ. [redacted] године; 46.Тубић [redacted] Јеленко из [redacted] рођ. [redacted] године; 47.Цвјетковић [redacted] Данило из [redacted] [redacted] - [redacted] рођ. [redacted] године; 48.Чолић ([redacted] Јован из [redacted] рођ. [redacted] године; 49.Гајић [redacted] Ненад и 50. Гогановић ([redacted] Крсто,

а најмање 44 припадника ЈНА ранили и то:

Бабуновић ([redacted] Цвијан из [redacted] Баги Иштван, Вуковић ([redacted] Зоран из [redacted] Вуковић Раде, Вукмирица [redacted] Миодраг из [redacted] Гавриловић Перо, Драгић [redacted] Ненад из

[redacted] Ђурић [redacted] Боро из [redacted] Живковић Радован, Илић ([redacted] Горан из [redacted] Илић ([redacted] Радојица из [redacted] Јовановић Миломир, Јовић [redacted] Бранко из [redacted] Којић Марко, Крстић [redacted] Радован из [redacted] Кулишић [redacted] Бранислав из [redacted] Кулишић ([redacted] Татомир из [redacted] Лазић ([redacted] Младенко из [redacted] Лукић ([redacted] Мирко из [redacted] Љубојевић ([redacted] Благоје из [redacted] Марковић [redacted] Зоран из [redacted] Мандић [redacted] Томислав из [redacted] Михајловић [redacted] Војислав из [redacted] Михајловић ([redacted] Данко из [redacted] Мркоњић ([redacted] Ратко из [redacted] Нешковић Бранислав-Бранко, Новаковић ([redacted] Славко из [redacted] Пантић ([redacted] Стојан из [redacted] Пајкић ([redacted] Раде из [redacted] Пајић [redacted] Љубо из [redacted] Радић [redacted] Слободан из [redacted] Синановић Миленко, Сарафијановић [redacted] Милутин из [redacted] Стевановић ([redacted] Радан из [redacted] Симић ([redacted] Бранко из [redacted] Тодић ([redacted] Раде из [redacted] Тодоровић [redacted] Зоран из [redacted] Тодоровић ([redacted] Озренко из [redacted] Тешић [redacted] Љубо из [redacted] Трипковић Рајко, Трипуновић ([redacted] Видак из [redacted] Ћосић [redacted] Миладин из [redacted] Ракић Јела и Модраковић ([redacted] Радован из [redacted] који је из болнице у Тузли пребачен у Окружни затвор у Тузли где је страдао [redacted] године, те уништили санитетска војна возила и већи број војних возила.

Кривично дело из члана 148 став 1 КЗ СРЈ врши онај ко за време рата или оружаног сукоба нареди да се употребе борбена средства или начин борбе који су забрањени правилима међународног права или их сам употреби. Ако је услед дела из става 1 овог члана погинуло више лица, постоји квалификовани облик овог кривичног дела, предвиђен у ставу 2 .

Да би била остварена обележја дела употребе недозвољених средстава борбе из члана 148 КЗ СРЈ потребно је да је дело извршено за време оружаног сукоба. Према одредбама међународног права сматра се да оружани сукоб постоји када се прибегава оружаној сили или постоји оружано насиље у дужем трајању између органа власти и организованих наоружаних група или између таквих група унутар државе.

Није спорно да је на територији БиХ трајало оружано насиље од тренутка проглашења њене независности па све до потписивања Дејтонског мировног споразума у новембру 1995. године. Као званични податак о почетку оружаног сукоба у БиХ узима се 06.април 1992. године.

Током поступка несумњиво је утврђено да се критични догађај који је предмет оптужнице одиграо у време оружаних сукоба на подручју БиХ између муслиманско-хрватског народа са једне стране и ЈНА са друге стране, а који сукоб спада у међународни оружани сукоб.

У ситуацији када постоји оружани сукоб и рат као објективне околности, као и утврђене чињенице које ове околности повезују са кривичним делом, морају се применити правила међународног права садржана у Конвенцијама од 12.08.1949. године које су ратификоване од стране ФНРЈ.

I Женевска конвенција за побољшање положаја рањеника и болесника у оружаним снагама у рату од 12.08.1949. године (I Женевска конвенција која је ратификована од стране ФНРЈ «Сл.лист» бр.24/50), чланом 19 предвиђа да сталне установе и покретне санитетске јединице санитетске службе не могу ни у којој прилици бити предмет напада, него ће их стране у сукобу у свако доба поштовати и штити. Ако падну у руке противничкој страни, оне могу да наставе свој рад све док сила која их је заробила сама не обезбеди негу потребну рањеницима и болесницима који се налазе у тим установама и јединицама. Надлежне власти ће се старати да горе наведене санитетске установе и јединице буду, у границама могућности, тако распоређене да евентуални напади против војних објеката не буду у стању да те санитетске установе и јединице доведу у опасност.

Допунски Протокол I уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава међународног оружаног сукоба чланом 21 предвиђа да санитетска возила треба да буду поштована и заштићена на начин који је конвенцијама и овим протоколом предвиђен за покретне санитетске јединице, док чланом 37 став 1 предвиђа да је забрањено убијати, рањавати или заробљавати противника прибегавајући перфидним поступцима. Акти којима се улива поверење противника да га наведе да верује да има право, или да је обавезан да прихвати заштиту по правилима међународног права која се примењују у оружаним сукобима, с намером да се изневери то поверење, представљају прерфидне поступке.

Протокол I је примењљив у ситуацијама предвиђеним чланом 2 Женевских конвенција од 12.08.1949. године, а што упућује на примену за време објављеног рата или сваког другог оружаног сукоба међународног карактера. Стога је, с обзиром на постојање рата на територији БиХ, сваки припадник оружаних снага био дужан да поштује одредбе и овог Протокола.

Радња дела из члана 148 КЗ СРЈ постављена је алтернативно, употреба или наређење да се употребе борбена средства или начин борбе који су забрањени правилима међународног права. Међународно право забрањује подмукло убијање или рањавање припадника непријатељске војске. У конкретном одређивању који је начин борбе забрањен по међународном праву, треба имати у виду основне интенције на којима се заснивају наведени међународни акти, а то је да је између осталог недозвољен начин борбе који се мора означити као подмукао.

Перфидија се дефинише као акти који, рачунајући на поверење непријатеља, наводи непријатеља да верује да је обавезан, да је овлашћен или дужан да обезбеди заштиту према правилима међународног права примењивог у оружаном сукобу, са намером да се изневери то поверење. Суштина перфидије је у позивању на поверење непријатеља и онда повреда тог поверења. Акт намере да се повреди поверење непријатеља чини перфидију озбиљном повредом међународног хуманитарног права.

У конкретном случају несумњиво је утврђено да је опт.Илија Јуришић, у својству дежурног у Оперативном штабу СЈБ Тузла и овлашћењем издавања наредби свим наоружаним формацијама ове стране у сукобу, на подручју Тузле, супротно раније постигнутом споразуму о мирном повлачењу јединица ЈНА, између осталог и из касарне «Хусинска буна» у Тузли, који споразум је припадницима ЈНА уливао поверење да током измештања неће бити нападнути, поступајући смишљено, по унапред од стране Кризног штаба Предсједништва СО-е Тузла, планираном и организованом перфидном плану за напад на колону ЈНА у намери да се изигра створено поверење, предузео радњу која представља кршење међународног права. Након примљене наредбе за напад од претпостављеног старешине – команданта Оперативног штаба и начелника СЈБ Тузла, Мехе Бајрића, путем радио везе пренео наредбу за напад, на основу које наредбе су наоружане јединице муслиманско хрватских снага пуцали на припаднике ЈНА који нису били спремни за борбу нити у могућности пружања отпора, те том приликом напали и уништили видно и прописно обележена санитетска војна возила, као и лишили живота најмање 50, а ранили најмање 44 припадника ЈНА.

На основу изведених доказа суд је утврдио да су оштећени били припадници активног и резервног састава ЈНА, којима је уливано поверење да неће бити нападнути критичном приликом, а који су се мирно извлачили из касарне «Хусинска буна» у Тузли одобреним правцем кретања, у колони са војним возилима међу којима су била и санитетска возила видно обележена, те је неспорно да су као такви били

заштићени I Женевском конвенцијом и I Допунским протоколом уз Женевске конвенције.

Кривично дело је учињено са умишљајем када је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење.

Оцењујући психички однос учиниоца према кривичном делу, суд је утврдио да је оптужени Илија Јуришић поступао са директним умишљајем, с обзиром да је био свестан свога дела и да је хтео његово извршење. Наиме, опт.Илија Јуришић је знао за одлуку Предсједништва БиХ о мирном повлачењу једница ЈНА са територије БиХ, а такође и за споразум између војне и цивилне власти Тузле са командантом касарне ЈНА «Хусинска буна» о мирном измештању и правцу измештања.

Битна улога опт.Илије Јуришића у ланцу командовања од Кризног штаба (који је испланирао и организовао перфидни план за напад на колону ЈНА), Оперативног штаба као командне снаге МУП-а до јединица на терену, није умањена чињеницом што је након пријема наредбе за напад команданта Оперативног штаба и начелника штаба СЈБ Тузла, Бајрић Мехе, наредбу пренео. Оптужени је био у обавези да одбије преношење наребе, што није учинио па његово понашање доводи до несумњивог закључка да је са перфидношћу плана напада био добро упознат, да је поступао са умишљајем, да је био свестан свог дела, тј. да је његово поступање недозвољено и хтео је његово извршење, свестан и његових последица.

Како није било околности које би искључивале кривичну одговорност оптуженог, суд га је огласио кривим и осудио на казну по закону.

Одмеравање казне

Имајући у виду да је предметно кривично дело извшено 15.05.1992. године у време важења КЗ СФРЈ, те да је након тога Кривични закон више пута мењан, у конкретном случају поставило се питање примене блажег Кривичног закона. Одредбом члана 4 став 1 КЗ СФРЈ, прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења Кривичног дела, а ставом 2 истог члана прописано је да ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута, примењиваће се закон који је блажи за учиниоца.

Одредбама Кривичног закона СФРЈ за кривично дело из члана 148 став 2 у вези става 1 била је прописана казна затвора најмање 5 година или смртна казна.

Одредбом члана 38 став 1 КЗ СФРЈ предвиђено је да затвор не може бити краћи од 15 дана, ни дужи од 15 година, а ставом 2 истог члана предвиђено је да за кривична дела за која је прописана смртна казна, суд може изрећи и затвор од 20 година из чега јасно произилази да је казна затвора као самостална казна постојала у систему кривичних санкција у време извршења кривичног дела.

Одредбом члана 37 КЗ СФРЈ одређено је да се смртна казна не може прописати као једина главна казна за одређено кривично дело и да се може изрећи само за најтеже случајеве тешких кривичних дела за која је законом прописана. Наведена одредба брисана је Законом о изменама и допунама Кривичног закона Савезне Републике Југославије од 16. јула 1993. године.

Приликом одлучивања и одмеравања врсте и висине кривичне санкције према оптуженом Илији Јуришићу кога је суд огласио кривим, исти је имао у виду Кривични закон СРЈ, који се као блажи по окривљеног, примењује, а који је као запрећене казне, за дело употреба недозвољених средстава борбе из чл. 148 став 2 у вези става 1, прописивао казне затвора од најмање 5 година или затвор од 20 година, те полазећи од опште сврхе кривичних санкција, сврхе кажњавања и граница казне прописане законом за кривично дело за које је оптужени оглашен кривим, имао је у виду све околности из члана 41 КЗ СРЈ које утичу да казна буде мања или већа.

Одлучујући о кривичној санкцији суд је ценио све *олакшавајуће* околности на страни оптуженог, те је узео у обзир да није осуђиван, а што је утврђено из извештаја из казнене евиденције, да је породичан, [redacted].

Од *отежавајућих* околности суд је ценио на страни опт.Илије Јуришића, да је критичном приликом лишено живота најмање 50, а рањено најмање 44 припадника ЈНА. Суд је такође имао у виду физичке и душевне патње нанете жртвама које су лишене живота том приликом, као и очегледне физичке и душевне патње које су задесиле преживеле. Као отежавајућу околност суд је имао у виду и чињеницу да је оптужени лице са високим образовањем, некадашњим високим положајем старешине у МУП-у, са дугогодишњим искуством у раду, што указује да је био потпуно свестан значаја и последица свога дела, а ипак је предузео радњу извршења дела, што увећава његову одговорност.

Имајући у виду све напред наведене олакшавајуће и отежавајуће околности, као и висину запрећене казне за ово кривично дело, суд је оптуженог Илију Јуришића осудио на казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година, налазећи да је изречена казна нужна и истовремено довољна да би се остварила сврха кажњавања из члана 33 КЗ СРЈ.

С обзиром на наведено, суд налази да је изречена казна затвора сразмерна тежини извршеног кривичног дела, проузрокованим штетним последицама, те степену кривице оптуженог.

На основу одредбе члана 50 КЗ СРЈ оптуженом Илији Јуришићу у казну затвора урачунава се и време проведено у притвору од 11.05.2007. године, када је лишен слободе.

Суд је приликом доношења одлуке имао у виду и остале доказе који су изведени на главном претресу, али је нашао да су исти без утицаја на другачију одлуку у овој кривично правној ствари, па их није посебно образлагао.

Разлике у изреци пресуде у односу на диспозитив оптужнице

Суд је из измењене и прецизиране оптужнице изоставио део «непосредно издао наредбу», тако што је у изреци пресуде наведено «пренео наредбу за напад». Током овог кривичног поступка утврђено је да је Оперативни штаб СЈБ Тузла имао командну функцију, а оптужени као његов члан имао је овлашћења издавања наредбе. Међутим, критичном приликом са оптуженим у канцеларији је био и његов претпостављени старешина Мехо Бајрић, начелник СЈБ Тузла и командант Оперативног штаба Службе јавне безбедности, од кога прима наредбу за напад и преноси је наоружаним јединицама на терену, које одмах по њој и поступају.

Суд је из измењене и прецизиране оптужнице изоставио и део «свим наоружаним бошњачко-хрватским снагама: Територијалне одбране, Служби јавне безбедности и Патриотске лиге», тако што је у изреци пресуде наведено «свим потчињеним наоружаним јединицама муслиманско-хрватских снага». Ово из разлога што изведени докази не указују да су критичног дана, на критичном месту напад на колону извршили припадници Територијалне одбране и Патриотске лиге. Оно што је суд неумњиво утврдио је, да су тог 15-тог маја, дуж правца кретања колоне ЈНА, били распоређени припадници активног састава

СЈБ Тузла, резервног састава СЈБ Тузла, из редовних станица полиције и новоформираних резервних станица полиције, као и припадници, у то време формираних, маневарских јединица СЈБ Тузла, који су сви били под командом СЈБ Тузла и након пријема, путем радио везе, наредбе, напали војну колону. Суд је имао у виду да су на снимцима са вештачених ЦД-ова, видљива наоружана лица у плавим униформама и маскирним зеленим униформама, те је из исказа саслушаних сведока, у то време полицајаца, припадника СЈБ Тузла Мате Дивковића, Митровић Срећка и Станкић Благоја, утврдио да су припадници полиције тада добили и носили и зелене маскирне униформе. Исказе сведока у наведеном делу, суд је прихватио као веродостојне, уверљиве и међусобно сагласне. Шта више, суд је из исказа сведока Митровић Срећка и Станкић Благоја, које је такође у том делу прихватио као истините, убедљиве и међусобно сагласне, утврдио да је критичном приликом 15.05.1992. године и Мехо Бајрић, у то време начелник СЈБ Тузла, обукао и био у маскирној зеленој униформи.

Из измењене и прецизиране оптужнице суд је изоставио део «распоређени снајперисти прво пуцали и убијали возаче војних возила», тако што је у изреци пресуде наведено «пуцали на возаче војних возила», с обзиром да суд није на поуздан начин утврдио да су критичном приликом били распоређени снајперисти који су прво пуцали и убијали возаче војних возила. Током кривичног поступка суд је несумњиво утврдио да су наоружани и распоређени припадници СЈБ Тузла пуцали на возаче војних возила, како је то већ и образложено у пресуди.

Из измењене и прецизиране оптужнице такође је изостављен део «потом пуцали и убијали војнике», тако што је у изреци пресуде наведено «потом пуцали на војнике», јер суд налази као сувишним навођење термина «убијали», с обзиром да је у изреци пресуде наведено да су том приликом лишени живота припадници ЈНА и који.

Такође, из измењене и прецизиране оптужнице изостављен је део «којом приликом је лишен живота најмање 51 припадник ЈНА», тако што је у изреци пресуде наведено «којом приликом је лишено живота најмање 50 припадник ЈНА». Ово из разлога што је несумњиво утврђено из исказа сведока Крчмар Горана, руководиоца Оперативног тима Републике Српске за тражење несталих лица, саслушаног на главном претресу дана 22.06.2009.године, а који део исказ је суд прихватио као истинит и уверљив, да је Благојевић ([redacted] Војо жив.

Потом, суд није могао на поуздан начин, изведеним доказима током овог кривичног поступка, и то саслушањем сведока, учесника у

војној колони и писменом документацијом, да несумњиво утврди да су лица Ђурић [redacted] Живко и Стојановић [redacted] Сретен лишена живота критичном приликом. Суд је као, критичном приликом лишене живота, додао Гајић ([redacted] Ненада и Гогановић ([redacted] Крсту. Да је Гогановић ([redacted] Крсто страдао 15.05.1992. године у Тузли приликом извлачења војне колоне из касарне «Хусинска буна» суд је утврдио из исказа сведока Михајловић Данка са главног претреса 13.06.2008.године, који наводи да је његово тело касније размењено и Вукојевић Зорана са главног претреса 12.09.2008.године, кога је тог дана видео у касарни, а потом и чуо да је погинуо. Такође и из исказа сведока Крчмар Горана је утврђено да је Гогановић Крсто погинуо критичном приликом 15.05.1992.године. Из исказа Гајић Сретена на главном претресу дана 22.06.2009. године утврђено је да је његов брат Гајић [redacted] Ненад страдао у војној колони 15.05.1992. године у Тузли, те и из исказа Крчмар Горана са главног претреса дана 22.06.2009.године. Напред наведене делове исказа суд је прихватио као веродостојне, уверљиве и међусобно сагласне.

Суд је из измењене и прецизиране оптужнице изоставио и део «а најмање 50 припадника ЈНА ранили», тако што је у изреци пресуде наведено «а најмање 44 припадника ЈНА ранили». Ово из разлога што суд није могао на поуздан начин, изведеним доказима током поступка, ни саслушањем сведока који су се критичном приликом налазили у војној колони, ни писменом документацијом, да утврди да су лица Ђукић [redacted] Бошко, Жепинић Зоран, Марјановић Горан, Параџић Златко, Сарафијановић Жељко и Модраковић Радомир рањени. Да је критичном приликом рањен Нешковић Бранислав звани Бранко, а не Нешковић Дарко како је то наведено у диспозитиву измењене и прецизиране оптужнице, суд је утврдио из исказа сведока Мандић Томислава саслушаног на главном претресу дана 31.03.2008. године, који је наведо да је Нешковић Бранислав, који се налазио са њим у камиону, био погођен у главу, те пребачен на ВМА у Београд, а који део исказа је прихваћен као истинит и уверљив.

На крају је из измењене и прецизиране оптужнице изостављен део «и уништили већи број војних и санитетских војних возила», тако што је у изреци пресуде наведено «и уништили санитетска војна возила и већи број војних возила». Из исказа саслушаног сведока-оштећеног Вукмирица Миодрага са главног претреса од 28.03.2008. године, који се критичном приликом налазио у болничком «пинцгауеру», који се запалио и горео, несумњиво је утврђено да је то управо санитетско возило, приликом напада на војну колону уништено. Сведоку-оштећеном је приказан део снимка, те је навео да он није био на Брчанској Малти, него у Скојевској улици, једно 300, 500 метара до

километар удаљен од раскрснице, и возило које се види на снимку није његово, али су такве ознаке биле и на његовом возилу, а санитетско возило са снимка је друго. Такође је из снимка са вештачених ЦД-а, утврђено да је уништено санитетско возило код раскрснице Брчанска Малта. Међутим, током овог кривичног поступка, суд није на несумњив начин могао утврдити да је критичном приликом уништен већи број санитетских војних возила.

Суд је ценио тезу браниоца опт.Илије Јуришића, адв.Стевана Протића, изнету у завршној речи да у списима постоји доказ, налаз и мишљење судског вештака који је анализирајући временски почетак отварања ватре и локацију њеног отварања, рекао да први пуцањ и први појединачни пуцњи су извршени из покрета, што јасно указује на чињеницу да је такав хитац, или такви хици, су били испаљени из колоне. Међутим, оваква теза браниоца оптуженог од стране суда није прихваћена с обзиром да је из налаза и мишљења судског вештака проф.др Слободана Јовичића суд несумњиво утврдио да је први кратак рафал стационаран, испаљен на војну колону и то бочно, са стране, између, испод или из околних зграда.

Отклоњени и одбијени доказни предлози

Суд је током овог кривичног поступка отклонио и одбио одређене предлоге изнете од стране бранилаца окривљеног и самог окривљеног.

***ОДБИО је предлоге** и то:*

Адв. Дозет Ђорђа:

-да се прочита фељтон Мехе Бајрића, из разлога што је Мехо Бајрић дана 01.09.2009.године, путем видеоконференцијске везе саслушан у својству сведока, те изнео своја сазнања о критичном догађају који је предмет овог кривичног поступка,

-да се саслушају у својству сведока Мато Зринић, Селим Бешлагић, Јасмин Имамовић, Енвер Делибеговић, Фишековић Бењамин, као и да се саслушају командири са терена ратних станица сведоци Николић Будимир, Цувај Златан и Славуљица Никола. Ови предлози су одбијени као сувишни с обзиром да суд налази да је чињенично стање у овој кривично правној ствари довољно разјашњено, те би саслушање напред наведених лица довело до непотребног одуговлачења поступка,

-предлог којим је тражено да се одреди ново вештачење ЦД бр. 4 од стране МУП Словеније, аудиофорензичне лабораторије, одбијен је с

обзиром да је у току овог кривичног поступка обављено вештачење ЦД-а бр.4, од стране судског вештака др Слободана Јовичића 30.03.2008.године, саслушаног и на главним претресима 02.04.2009. 27.04.2009. године као и 28.05.2009.године, на којем су усаглашени налаз и мишљење др Слободана Јовичића и Извештај са ЦД-а бр.4 (издвојен и побољшан пратећи аудио запис и урађена транскрипција) Института за безбедност инж.елек. Милана Младеновића од 19.02.2009.године,

- предлог за саслушање директора полиције Милорада Вељовића, одбијен је као непотребан, сувишан и без утицаја на другачију одлуку у овој кривично правној ствари.

Адв.Протић Стевана:

-да се прочита акт којим се утврђује овлашћење радника Службе јавне безбједности за издавање наредби бошњачко-херцеговачком муслиманском народу тј. акт из које произилази командна одговорност на којој пледира прецизирана оптужница, одбијен је из разлога што је суд током овог кривичног поступка прикупио и извео довољно доказа из којих је на несумњив начин утврдио чињенице које се односе на кривично правну одговорност опт.Илије Јуришића, како је то већ наведено и објашњено у образложењу пресуде

-да се наложи тужилаштву да достави доказе који су везани за личну одговорност опт.Илије Јуришића, одбијен је с обзиром да су у току овог кривичног поступка изведени докази којима се утврђује кривично правна одговорност овде оптуженог,

-да се затражи од општине Тузла да ли је опт.Јуришић учествовао на јавним манифестацијама и добио признање везано за прославу 15.05., одбијен је као сувишан и непотребан за разјашњење ове кривично правне ствари

-да се предмет врати у фазу истраге, и да се извођење даљих доказа прекине, је одбијено с обзиром да за то, по налажењу суда, није било процесних разлога.

Опт.Илије Јуришића:

- да се изађе на лице места у Тузлу. Овај предлог је одбијен из разлога што је суд извршио увид у постојеће мапе Тузле које се налазе у списима предмета као и у вештачене ЦД-ове, који се такође налазе у списима премета, са снимцима критичног догађаја на раскрсници Брчанска Малта у Тузли.

ОТКЛОНИО извођење доказа *и то:*

-саслушање сведока Јосиповић Доброслава позиваног на главни претрес 11.06.2008.године јер се према извештају достављеном од стране

Министарства правде БиХ од 16.09.2008. године одселио у Брчко, адреса непозната, те није евидентиран у ЦИПС бази података.

-саслушање сведока Марковић Зорана, који је позиван за 12.06.2008.године, позив није примио а одсељен је у Канаду.

-саслушање сведока Мркоњић Ратка, који је више пута позиван, по извештају Одељења судске полиције Бијељина налази се у Црног Гори а што је и потврђено у телефонском разговору са оцем именованог.

-саслушање сведока Пајкић Радета, који је позиван за главни претрес 03.06.2008.године, нема доказа о уручењу позива, те и за главни претрес 12.09.2009.године, а према извештају исти је преминуо.

-саслушање сведока Сарафијановић Жељка, који је према информацији сведока Сарафијановић Милутина преминуо после рата,

-сведока Поповић Мирјане, позивана на главне претресе 03.07. 09.10. и 12.09.2008. године, примила позиве али се на исте није одазвала због породичних проблема, према извештају Основног суда у Зворнику број 083-0-М Пом-08000033 од 23.06.2008. године, сведок Поповић Мирјана је слабог здравственог стања те није у могућности да се одазове на позив Окружног суда у Београду,

-сведока Ћосић Миладина, који је позиван на главни претрес 04.07. и 12.09.2008.године, погинуо је у саобраћајној незгоди што потврђује и сведок Радић Слободан,

-сведока Вујановић Луце, позивана за 04.07. и 12.09. и 09.10.2009. године, примила позив и потом контактирала Службу за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима да није у могућности да приступи на главне претресе јер има малу бебу,

-сведока Павловић Радивоја, који је био позван на главни претрес 02.02.2009.године, позив није примио, а по изјави станодавке исти се одселио у Аустралију,

-саслушање сведока Јовановић Слободана, који није приступио на главни претрес 25.03.2009. године из разлога што је имао саобраћајну несрећу на путу ка Београду, а што је утврђено из белешке Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима,

-саслушање сведока Ђурановић Саве и Госпе који нису приступили на главни претрес 22.06.2009. године иако је примио позив лично Ђурановић Сава, а према извештају Основног суда у Модричи број 86 0 Мпом 004719 09 Мпом од 17.06.2009. године,

-саслуашње сведока Лопатко Миље, која није приступила на главни претрес 02.09.2009. године иако је позив лично примила, према извештају Министарства правде БиХ од 26.08.2009. године број 07-14-1-7370/07

-саслушање сведока Тубић Јована, за кога нема доказа о уручењу позива за главни претрес 02.09.2009. године, а према извештају Основног суда у Добоју број 085 0 Кр 09 000 020 од 04.08.2009. године, сведок је променио адресу становања,

-саслушање сведока Јовић Жељке која није приступила на главни претрес 02.09.2009. године иако је позив лично примила према извештају Министарства правде БиХ од 31.07.2009. године број 12 0 Пом 000813 09 Пом,

-саслушање сведока Илић Радована који није приступио на главни претрес 02.09.2009. године иако је позив лично примио према записнику Основног суда у Добоју од 04.08.2009. године број 085 0 Кп 09 000 020 - примио позив лично

-саслушање сведока Вујановић Дарка који није приступио на главни претрес 03.09.2009. године иако је позив лично примио, није у могућности да приступи из здравствених разлога, а што је утврђено из белешке Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима Кв Су Стр.пов.бр.50/09 од 03.09.2009. године

-саслушање сведока Васић Анице која није приступила на главни претрес 03.09.2009. године иако је позив лично примила, из белешке Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима Кв Су Стр.пов.бр.49/09 од 27.08.2009. године утврђено је да није у могућности да приступи јер је стара и болесна

-саслушање сведока Модраковић Тривана, Савић Иве, Ђурић Илије за које је утврђено да су преминули, а према извештају Окружног суда у Бијељини број 12 0 Пом 0000813 09 Пом од 31.07.2009. године

-саслушање сведока Милићевић Миленка, Славуљица Николе, Бајрић Назифа, Ахмединовић Рефика, Пашаге Механовића и Делибеговић Енвера, а по поновљеном предлогу бранилаца оптуженог. Из извештаја Кантоналног суда у Тузли број 03 0 Мпом 001427 08 Пом од 17.03.2009. године, утврђено је да Милићевић Миленко, Бајрић Назиф, Ахмединовић Рефик и Пашага Механовић желе да сведоче само путем видео линка. Из извештаја Кантоналног суда у Тузли број 03 0 Мпом 001431 09 Пом од 17.04.2009.године, утврђено је да Делибеговић Енвер не жели да да свој исказ ни путем видео линка. Славуљица Никола је примио позив за главни претрес 02.04.2009.године, што је утврђено из извештаја Кантоналног суда у Тузли 03 0 Мпом 001427 09 Пом од 16.03.2009.године, међутим на исти није приступио. Саслушање напред наведених сведока који си изјавили да желе свој исказ да дају путем видеоконференцијске, суд је отклонио налазећи да је чињенично стање у овом кривично правном предмету довољно разјашњено, те би саслушање ових сведока довело до непотребног одуговлачења поступка

-да се од Института за истраживање злочина против човечности и међународног права, Универзитета у Сарајеву, затраже подаци о лицима рањеним и погинулим 15. маја 1992. године, из разлога што је тражено 03.02.2009. године, те ургирано 17. и 18. марта 2009. године, међутим, до завршетка овог кривичног поступка, није достављен никакав одговор.

На основу одредбе члана 196 став 1 у вези члана 193 ЗКП-а, о трошковима кривичног поступка суд ће одлучити накнадно посебним решењем.

На основу одредбе члана 206 ЗКП-а, оштећени су ради остваривања имовинско правног захтева упућени на парницу, с обзиром да подаци кривичног поступка нису пружили поуздан основ за одлучивање о овим захтевима.

На основу свега напред наведеног, одлучено је као у изреци пресуде.

ЗАПИСНИЧАР
Сњежана Ивановић

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Винка Бераха-Никићевић

ПРАВНА ПОУКА:
Против ове пресуде дозвољена је жалба Врховном суду Србије, у року од 30 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, а преко овог суда.

ВРЗ 0582